

I. A Homokháti Szociális Központ 2022. évi költségvetési beszámolója, pénzmaradvány elszámolása és szakmai beszámolója 2. oldal

Költségvetési beszámoló mellékletei (I_1 – I_9):	12. oldal
Belső kontrollnyilatkozat (I_10)	22. oldal
Szakmai beszámoló mellékletei (I_11):	26. oldal

I. A Homokháti Szociális Központ 2022. évi költségvetési beszámolója, pénzmaradvány elszámolása és szakmai beszámolója

Az Intézmény a Társulási Tanács elé terjeszti az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 87. §, 91. § (1)-(3) bekezdése, és a 24. § (4) bekezdése alapján a 2022. évi költségvetési beszámolóját, valamint a 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet 149.§ (1) bekezdés és a 155. § alapján a maradvány elszámolását és szakmai beszámolóját.

Az Intézmény 2022. évi költségvetését a Társulás Tanács a 3/2022. (II.04.) Tkt határozatával fogadta el, mely az évben többször módosult az alábbiak szerint:

- I. módosítás: 34/2022. (V.20.) Tkt. határozat
- II. módosítás: 56/2022. (IX.16.) Tkt. határozat
- III. módosítás: 77/2022. (XI.23.) Tkt. határozat
- IV. módosítás: 6/2023. (II.03.) Tkt. határozat

Az intézmény bevételeinek és kiadásainak alakulása: (I 1., I 2., I 3. számú melléklet szemlélteti)

Az intézmény bevételeit 99,77 %-ban teljesítette.

Az Intézmény működési bevétel teljesítése 99,77 %-os, és felhalmozási bevétel nem képződött a 2022-es évben.

A működési célú bevételek közül az **egyéb működési célú támogatási bevétel államháztartáson belülről előirányzat teljesítése 98,30 %-os.**

A NEAK finanszírozás teljesítése 96,58 %-os, az Elkülönített Állami Pénzalapok teljesítése 98,10 %. A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Mórahalmi Járási Hivatala által támogatott foglalkozási támogatások esetében van bevételi elmaradás, ennek oka betegség (betegszabadság).

A Társulás által átadott pénzeszközök teljesítése 100,00 %-os.

A működési bevételek teljesítése 98,30 %-os.

A szolgáltatások teljesítése a módosított előirányzathoz viszonyítva 98,83 %-os, ez azonban az eredeti előirányzathoz képest 2.483.540 Ft többlet bevételt jelent.

Az ellátási díjak bevételi teljesítése 99,03 %-os, míg az általános forgalmi adó teljesítése 99,71 %. Az alábbi táblázat szemlélteti kormányzati funkcióként a tervezett és teljesített bevételeket.

Azon ellátási formák is feltüntetésre kerültek a táblázatban, melyeket terítés mentesek biztosítunk az ellátottak számára.

Az Idősek Otthona és a szociális étkeztetés esetében külön feltüntetésre került az adóköteles és adómentes bevétel.

Az Intézménynek 2022. július 1-től volt lehetősége terítési díj emelésre, mellyel élt is.

Az eredeti előirányzathoz viszonyított térítési díj többlet 5,1 %, 10.672.353 Ft.

Korm. funkciók	Megnevezés	Térítési díj				ÁFA			
		Eredeti ei.	Módosított ei.	Teljesítés	Teljesítés %-a	Eredeti ei.	Módosított ei.	Teljesítés	Teljesítés %-a
096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben	7 899 870	8 699 870	8 659 409	99,53%	2 132 965	2 348 965	2 338 042	99,58%
101142	Szenvedélybetegek nappali ellátása								
101143	Pszichiátriai betegek közösségi alapelletése								
101145	Szenvedélybetegek alacsonykiűszűbű ellátása								
101222	Támogató szolg. fogyatékos szem. részére	3 200 000	3 500 000	3 718 436	106,24%				
102023	Időskorúak tartós bentlakásos ellátása	35 962 500	39 962 500	34 269 249	85,75%	54 813	65 613	88 123	134,15%
	ebből: bentlakásos térítési díj (adómentes)	34 866 250	38 866 250	33 138 417	85,26%				
	ebből: gyógyszer térítési díj (adóköteles)	1 096 250	1 096 250	1 130 832	103,15%	54 813	65 613	88 123	134,15%
102024	Demens betegek tartós bentlakásos ellátása	15 712 500	15 712 500	20 019 158	127,41%	23 937	23 937	37 053	154,80%
	ebből: bentlakásos térítési díj (adómentes)	15 233 750	15 233 750	19 455 813	127,72%				
	ebből: gyógyszer térítési díj (adóköteles)	478 750	478 750	563 345	117,67%	23 937	23 937	37 053	154,80%
102031	Idősek nappali ellátása								
102032	Demens betegek nappali ellátása	582 000	607 000	758 805	125,01%				
104031	Gyermekek bölcsődében mini bölcs. tört. Ell.								
104042	Család és gyermekjóléti szolgáltatások								
104043	Család és gyermekjóléti központ								
107050	Szociális étkeztetés népkonyhán								
107051	Szociális étkeztetés szociális konyhán	36 270 000	41 445 000	41 170 405	99,34%	9 342 000	10 699 500	10 559 391	113,67%
	ebből: kiszállítási díj (adómentes)	1 670 000	1 795 000	2 061 035	114,82%				
	ebből: étkeztetési díj (adóköteles)	34 600 000	39 650 000	39 109 370	98,64%	9 342 000	10 699 500	10 559 391	113,67%
107052	Házi segítségnyújtás			22 552	0,00%				
107053	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	2 605 000	2 605 000	2 817 315	108,15%				
107055	Falugondnoki, tanya gondnoki szolgáltatás								
	Összesen	102 231 870	112 531 870	111 435 329	99,03%	11 553 715	13 138 015	13 022 609	99,15%

Az intézmény kamat bevétele 28 Ft.

A biztosító által fizetett kártérítés összege:

2.328.867 Ft

- Zákányszéki Idősek Otthona esetében a jégkár kártérítés összege 221.600 Ft
- RRS903 forgalmi rendszámú FORD Transit Custom esetében a kártérítés összege 584.850 Ft
- MIW956 forgalmi rendszámú gépjármű jégkár és töréskár kártérítése 1.522.417 Ft

Egyéb különféle működési bevétel teljesítése 98,05 %.

- a bevétel egyrészt a kerekítési különbözetelekből képződik,
- a munkaviszonyát megszüntető munkavállalók esetében a munkaruha megtérítése, ez nehezen tervezhető bevétel.
- Egyéb kártérítési bevétel az RRS903 forgalmi rendszámú FORD Transit Custom gépjármű esetében szavatossági kártérítés összege 922.818 Ft.
- Illetve itt jelenik meg az előző évi, társuláznál lévő intézményi maradvány tárgyévi felhasználása is.

A működési célú átvett pénzeszközök, maradvány felhasználás és intézményfinanszírozás teljesítése 100 %-os.

A működési célú kiadási előirányzat felhasználása 94,01 %.

Személyi juttatások esetében a teljesítés 96,39 %. Megtakarítást többnyire az eredményezte, hogy a személyi változások esetében a munkakör betöltése miatti pályázattalási időszakban bérmeztakarítás keletkezett, valamint a hosszabb ideje táppénzen lévő munkavállaló helyettesítése alacsonyabb óraszámban történt. Ehhez kapcsolódik a munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó megtakarítása is.

A munkaadókat terhelő járulékok esetében az előirányzat felhasználása 95,88 %.

A dologi kiadások előirányzat felhasználása 87,92 %-os.

A készletbeszerzések esetében a felhasználás 97,41 %-os. Az gyógyszer, folyóirat, egyéb üzemeltetési anyag, élelmiszer beszerzés esetében a teljesítés 100 % felett van, míg a szakmai anyag, munkaruha esetében mutatkozik megtakarítás.

A kommunikációs szolgáltatások teljesítése 59,10 %-os.

A szolgáltatások teljesítése 83,67 %.

A közüzemi díjak teljesítése 71,00 %-os.

2022. október 1-én az Intézmény a 35,80 Ft/MJ egységáron gázszerződés kötött, azonban a 2022. október 1-2022. december 31. közötti időszak fogyasztása 2023.02-03. hónapban került kifizetésre.

A vásárolt élelmiszer teljesítése 95,32 %.

A pénzügyi, befektetési szolgáltatási éves díja 3.673.118 Ft, ez az előző évi teljesítéshez képest 13,25 %-os, 429.793,- Ft-os növekedést mutat.

A kiküldetés, reklám és propaganda kiadások teljesítése 89,72 %.

A különféle befizetések és dologi kiadások teljesítése 81,56 %.

Sor	Megnevezés	Rovat	Er. előirányzat	Mód.előirányzat	T.évi köt.	T.évi végl. köt.	Köv.évi köt.	Köv.évi végl.köt.	Pénzf. teljes
028	Szakmai anyagok beszerzése	K311	8 842 277	9 507 277	-	8 643 323	-	152 338	8 643 323
029	Üzemeltetési anyagok beszerzése	K312	69 069 821	85 204 886	-	83 764 486	-	862 925	83 694 011
030	Árubeszerzés	K313		80 000					-
031	Készletbeszerzés (=28+29+30)		77 912 098	94 792 163	-	92 407 809	-	1 015 263	92 337 34
032	Informatikai szolgált. igénybevétele	K321	4 651 129	5 221 129	-	4 646 940		136 246	4 646 940
033	Egyéb kommunikációs szolgáltatások	K322	2 322 879	2 537 879	-	1 519 728	-	48 844	1 500 000
034	Kommunikációs szolgáltatások (=32+33)		6 974 008	7 759 008	-	6 166 668	-	185 090	6 146 94
035	Közüzemi díjak	K331	14 254 255	23 343 005	-	16 574 623	65 378 900	5 670 963	16 574 623
036	Vásárolt élelmiszer	K332	24 862 714	28 259 311	-	26 937 707	-	1 029 663	26 937 707
037	Bérelti és lízing díjak (>=38)	K333	5 199 740	6 076 898	-	5 474 423	-	130 607	5 474 423
039	Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások	K334	4 141 747	17 047 980	186 706	14 451 041	-	15 410	14 451 041
040	Közvetített szolgáltatások (>=41)	K335	830 000	870 000	-	684 008	-	8 216	684 008
043	Egyéb szolgáltatások	K337	25 329 388	39 688 300	5 504	32 336 877	390 252	560 398	32 336 877
045	Szolgáltatási kiadások (35+36+37+39+40+43)		74 617 844	115 285 494	192 210	96 458 679	65 769 152	7 415 257	96 458 67
046	Kiküldetések kiadásai	K341	3 827 000	4 110 960	-	3 688 554	-	-	3 688 554
047	Reklám- és propagandakiadások	K342	-	50 000	-	-	-	-	-
048	Kiküldetések, reklám- és propagandakiadások (=46+47)		3 827 000	4 160 960	-	3 688 554	-	-	3 688 55
049	Működési célú előzetesen felszámított ÁFA	K351	37 505 045	43 655 606	51 897	39 269 283	16 755 805	2 154 488	39 256 111
050	Fizetendő ÁFA	K352	3 479 000	3 479 000	-	2 220 000	-	-	2 220 000
058	Egyéb dologi kiadások	K355	10 435 696	7 079 308	-	2 740 696	-	989	2 740 696
059	Különféle befizet. és egyéb dologi kiadások (49+50+51+54+58)		51 419 741	54 213 914	51 897	44 229 979	16 755 805	2 155 477	44 216 81
060	Dologi kiadások (=31+34+45+48+59)		214 750 691	276 211 539	244 107	242 951 689	82 524 957	10 771 087	242 848 33

Az előterjesztés **1. sz. melléklete** szemlélteti a tagintézmények, telephelyek, pályázatok együttes bevételi és kiadási előirányzatait és pénzforgalmi teljesítési adatait.

Intézményi Központ

Az Intézményi Központ kiadásainak felosztását az Önkormányzatok 100 %-ban a teljesített kiadások figyelembe vételével határozták meg.

Az alábbi táblázat szemlélteti az Önkormányzatok tervezett fizetendő hozzájárulását, valamint a ténylegesen teljesített kiadások alapján számított ténylegesen fizetendő hozzájárulást.

Az arány eltolódást befolyásoló tényező, hogy évközben módosult a tagintézmények, telephelyek költségvetése, mely az előző évi maradvány, normatíva többlet felhasználása, valamint a Bölcsődei feladat átvétel eredményezett.

Település	Központhoz való hozzájárulás 2022. tervezett	Központhoz való hozzájárulás 2022. tényleges	Teljesítés változása tervezetthez képest
Ásotthalom	9 217 643	9 298 763	81 120
Forráskút	1 026 016	931 328	- 94 688
Mórahalom	6 459 534	6 424 672	- 34 862
Öttömös	1 548 521	1 332 698	- 215 823
Pusztamérges	2 131 181	2 226 001	94 820
Ruzsa	351 975	429 365	77 390
Üllés	1 890 002	1 811 822	- 78 180
Zákányszék	7 155 399	7 325 622	170 223
Összesen	29 780 271	29 780 271	-

Az Intézményi Központ maradvány levezetését az alábbi táblázat szemlélteti.

Az informatikus-rendszergazda foglalkoztatási többlet költsége, az NKA pályázati többlet költség és a Szenvedélybeteg alacsonyküszöbű ellátás többlet költségével (a pályázatban nem elszámolható tételek) került korrigálásra a maradvány összege.

<i>Pénzforgalomhoz kapcsolódó maradvány</i>	<i>2 673 905</i>
<i>Informatikus-rendszergazda</i>	<i>- 9 343</i>
<i>Nemzeti Kulturális Alap pályázati elszámolás</i>	<i>- 2 700</i>
<i>Szenvedélybeteg alacsonyküszöbű ellátás</i>	<i>- 159 238</i>
Maradvány	2 502 624
<i>2022. évről áthúzódot, 2023-ben teljesülő kötelezettségvállalás</i>	<i>403 057</i>
<i>2022. évi lejárt határidejű számla</i>	<i>6 223</i>
<i>2023. évi költségvetésnél már beszámított maradvány</i>	<i>461 504</i>
Szabad maradvány	1 631 840

Család és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezető

A feladatellátás közös finanszírozása Ásotthalom, Forráskút, Üllés, Zákányszék településeket érinti.

A képződött maradvány részben a betegszabadságos idő, a hozzákapcsolódó járulék csökkenés, és dologi kiadás, felhalmozási kiadás megtakarítás eredménye.

Megnevezés	2022. évi eredeti előirányzat	2022. év IV. mód. Előí.	2022. évi teljesítés	Teljesítés	Maradvány
				%-a	
Finanszírozási bevételek (maradvány igénybevétel)	-	96 015	96 015	100,00%	-
Intézményfinanszírozásból - kiegészítő ágazati pótlék				100,00%	-
Intézményfinanszírozásból - normatíva	-	-	-		-
Intézményfinanszírozásból - Önkormányzati kiegészítés a település szociális ellátásának működéséhez	1 736 065	1 736 065	1 736 065	100 %	-
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK	1 736 065	1 832 080	1 832 080	100,00%	-
Személyi juttatások	1 253 000	1 253 000	1 230 913	98,24%	22 087
Munkaadókat terhelő járulékok	194 519	194 519	169 080	86,92%	25 439
Dologi kiadások	288 546	288 546	154 002	53,37%	134 544
Beruházások	-	96 015	-	0,00%	96 015
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK	1 736 065	1 832 080	1 553 995	84,82%	278 085
<i>Pénzforgalomhoz kapcsolódó maradvány</i>					278 085
Szabad maradvány					278 085

Közösségi koordinátor

A feladatellátás közös finanszírozása Ásotthalom, Forráskút, Öttömös, Ruzsa, Üllés és ZákánySZÉK településeket érinti.

Megnevezés	2022. évi eredeti előirányzat	2022. év IV. mód. Előí.	2022. évi teljesítés	Teljesítés	Maradvány
				%-a	
Működési bevételek	6 350	6 350	3 315	52,20%	- 3 035
Finanszírozási bevételek (maradvány igénybevétel)	-	55 593	55 593	100,00%	-
Intézményfinanszírozásból - szociális ágazati pótlék	721 527	1 016 169	1 016 169	100,00%	-
Intézményfinanszírozásból - normatíva	2 000 000	2 000 000	2 000 000	100,00%	-
Intézményfinanszírozásból - Önkormányzati kiegészítés a település szociális ellátásának működéséhez	1 511 815	1 511 815	1 511 815	100,00%	-
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK	4 239 692	4 589 927	4 586 892	99,93 %	- 3 035
Személyi juttatások	3 440 216	3 700 957	3 611 936	97,59%	89 021
Munkaadókat terhelő járulékok	462 448	496 349	419 516	84,52%	76 833
Dologi kiadások	337 028	337 028	537 309	159,43%	- 200 281
Egyéb működési célú kiadások	-	-	-	#####	-
Beruházások	-	55 593	-	0,00%	55 593
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK	4 239 692	4 589 927	4 568 761	99,54 %	21 166
<i>Pénzforgalomhoz kapcsolódó maradvány</i>					18 131
Szabad maradvány					18 131

Pszichológus és jogász

A járás települései a lakosság szám arányában járulnak hozzá a feladat finanszírozásához.
A képződött maradvány a dologi kiadás, felhalmozási kiadás megtakarítás eredménye.

Megnevezés	2022. évi eredeti előirányzat	2022. év IV. mód. Előí.	2022. évi teljesítés	Teljesítés	Maradvány
				%-a	
Működési bevételek	12 700	12 700	8 144	64,13%	- 4 556
Finanszírozási bevételek (maradvány igénybevétel)	22 500	171 622	171 622	100,00%	-
Maradvány elvonás	-	149 122	149 122	-	-
Intézményfinanszírozásból - szociális összevont ágazati pótlék	2 504 362	3 233 016	3 233 016	100,00%	-
Intézményfinanszírozásból - Önkormányzati kiegészítés a település szociális ellátásának működéséhez	6 979 751	6 979 751	6 979 751	83,06%	-
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK	9 519 313	10 247 967	10 243 411	99,96%	- 4 556
Személyi juttatások	7 348 276	7 992 299	8 018 489	100,33%	- 26 190
Munkaadókat terhelő járulékok	903 937	988 568	981 062	99,24%	7 506
Dologi kiadások	1 237 100	1 237 100	1 193 173	96,45%	43 927
Egyéb működési célú kiadások	-	-	-	#####	-
Beruházások	30 000	30 000	-	0,00%	30 000
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK	9 519 313	10 247 967	10 192 724	99,46%	55 243
<i>Pénzforgalomhoz kapcsolódó maradvány</i>					50 687
<i>Kötelezettségvállalással terhelt maradvány</i>					-
<i>2023. évi költségvetésnél már beszámított maradvány</i>					39 664
<i>Szabad maradvány</i>					11 023

Beruházási kiadások (I_4. számú melléklet szemlélteti)

A 4. számú melléklet szemlélteti tagintézményenként, telephelyenként az előirányzat felhasználást.

A következő évre áthúzódó kötelezettségvállalások figyelembe vételével a beruházási kiadások teljesítése 66,23 %-os.

A következő évre áthúzódó eszközbeszerzés összege. 158.950 Ft.

Vagyonváltozás (I_6. számú melléklet- Mérleg)

Az intézmény mérlegének főösszege 38,37 %-os növekedést mutat az előző évhez képest.

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök értéke 6,16 %-kal növekedett, mely nagy mértékben köszönhető a GYVRE-2021. pályázati forrásból beszerzett informatikai eszközöknek.

A Nemzeti vagyonba tartozó készletek esetében a készletérték az előző évhez képest 3,52 %-kal alacsonyabb.

Az élelemiszer, irodaszer, tisztítószer készlet mellett a védőeszközök készlete már alacsonyabb, mint az előző évben.

A Pénzeszközök esetében a növekedés 60,24 %.

A költségvetési évben esedékes követelések állománya az előző évhez képest 26,45 %-kal csökkent, a költségvetési évet követően esedékes követelések esetében 18,73 %-os a növekedés ami a térítési díj emelés hatása.

A követelések együttes változása 12,40 % növekedés.

Az Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások között jelenik meg a forgalmi adó.

Az Aktív időbeli elhatárolások a 2022-ban kifizetett, de 2023. évet érintő kiadások összegét mutatja (újság előfizetések, biztosítások, stb.).

A Mérlegszerinti eredmény összegének levezetését az I_7. számú melléklet szemlélteti.

A Kötelezettségek aránya az előző évhez képest növekedett 84,07 %-kal, melyet a mérlegkönyvelés időpontjáig érkezett gázdíj számlák indokolnak.

A Passzív időbeli elhatárolások a 2022. decemberi munkabért, és járulékait tartalmazza.

A Vagyonkimutatást az I_8. számú melléklet szemlélteti.

Az Intézménynél jellemzően kisértékű tárgyeszközök kerülnek beszerzésre, melyek nettó 200 e Ft alatti beszerzéseket jelentenek, így az Intézményi vagyon jelentős része kisértékű tárgyeszközben realizálódik. Ezek a tételek a mérlegben nem jelennek meg, mivel a beszerzéskor már 100 %-ban leírásra is kerülnek.

A melléklet szemlélteti a beszerzési érték, és elszámolt értékcsökkenés alapján az eszköz megoszlását.

2022. évben is történt nagyértékű tárgyeszköz beszerzés a pályázati támogatás, maradvány terhére, ez növelte a mérlegben a befektetett eszközök értékét.

Az Intézmény működéséhez szükséges vagyont részben az Önkormányzatok, részben pályázati támogatásból a fenntartó biztosítja.

Az Intézmény belső szabályzatai alapján, mivel a vagyon elég jelentős idegen vagyont is tartalmaz, minden évben teljeskörű mennyiségi leltározást végez.

Az Idegen vagyon elhasználódásakor a tulajdonosok felé jelzésre került az elhasználódás ténye és kérjük az eszközök selejtezését.

Maradvány elszámolás

Az intézmény Maradvány levezetését az I_5. számú melléklet szemlélteti a 2022. évi beszámoló elkészítésére vonatkozó jogszabályok alapján, valamint a pénzforgalom egyeztetését az I_9. számú mellékelt tartalmazza.

Az Intézmény 2022. évi maradvány összege: 61.331.602 Ft.

Település/szervezeti egység/pályázat	Maradvány	Köt. Váll. Terh. (-)	2023. évi kötségvetésben tervezett	Intézménynél maradó - pályázat kötelezettséggel terhelt maradványa	Szabad maradvány
Ásotthalmi Tagintézmény	24 406 893	2 544 773			21 862 120
Forráskúti Telephely	3 455 468	135 600			3 319 868
Mórahalmi Tagintézmény + TIK	2 038 637	115 023	608 351		1 315 263
Öttömösi Telephely	7 643 772	426 667			7 217 105
Pusztamérgesi Telephely + Bölcsöde	1 860 005	365 222			1 494 783
Ruzsai Telephely	1 560 445				1 560 445
Üllési Tagintézmény	1 834 962				1 834 962
Zákányszéki Tagintézmény	9 125 306	7 137 277			1 988 029
Szenvedélybeteg Ház	849 883		71 130		778 753
Intézményi Központ	2 502 624	409 280	461 504		1 631 840
Közösségi ellátás	18 131				18 131
Szenvedélybetegek alacsony-küszöbű ellátása	610 200	-	-	610 200	-
Család és gyermekjóléti Központ	5 096 504		328 707		4 767 797
Pszichológus	50 687		39 664		11 023
Család és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezető	278 085	-	-		278 085
Összesen	61 331 602	11 133 842	1 509 356	610 200	48 078 204

A kötelezettséggel terhelt maradvány
- kötelezettséggel terhelt maradvány

13.253.398 Ft,
11.133.841 Ft

- 2022-ban nem teljesült megrendelés 403.057 Ft,
- 2022-es évet érintő túlóra, elmaradt bérjellegű kifizetés és járulékai 376.106 Ft,
- lejárt határ idejű számla 103.451 Ft,
- 2022.IV. negyedév gázfogyasztás 10.251.228 Ft,
- a 2023. évi költségvetésnél már figyelembe vett 1.509.356 Ft maradvány a 2022.12. hóban kifizetett jutalmazás, végkielégítés járulék vonzata
- a Szenvedélybeteg alacsonyküszöbű ellátása támogatási 610.200 Ft maradványa a decemberi munkabér és járulékainak 2023-ban megjelenő kiadását fedezi.

A fennmaradó 48.078.204 Ft szabad maradvány a társulásnak visszautalandó.

Szakmai beszámoló

A Homokháti Szociális Központ 2022. évi szakmai beszámolóját jelen előterjesztés I_11. számú melléklete tartalmazza.

A Társulás Társulási Tanácsa a Homokháti Szociális Központ 2022. évi költségvetési beszámolóját, maradvány elszámolását és szakmai beszámolóját a 26/2023. (V.19.) tkt határozattal fogadta el az alábbiak szerint:

26/2023. (V.19.) Tkt határozat:

Tárgy: Homokháti Szociális Központ 2022. évi költségvetési beszámolója, maradvány elszámolása és szakmai beszámolója

Határozat:

A Társulási Tanács megtárgyalta a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban: Homokháti Szociális Központ) 2022. évi költségvetési és szakmai beszámoló előterjesztését és az alábbiak szerint határoz:

I. A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi működési bevételi teljesítés főösszegét 967.212.379 Ft-tal hagyja jóvá.

A 2022. évi kiadási előirányzat teljesítés összegét 905.880.77 Ft-tal állapítja meg, melyből 893.382.298 Ft működési kiadás, 12.498.479 Ft felhalmozási kiadás.

I.1/ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi címrend szerinti bevételi előirányzat teljesítését az I_1 számú melléklet szerint fogadja el.

I.2/ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi címrend szerinti kiadási előirányzat felhasználását az I_2 számú melléklet szerint fogadja el.

I.3/ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi költségvetési teljesítés mérlegét az I_3 számú melléklet szerint fogadja el.

I.4/ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi felhalmozási kiadási teljesítését célonként az I_4 számú melléklet szerint, 12.498.479 Ft összeggel fogadja el.

I.5/ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi maradvány kimutatását az I_5 számú melléklet szerint 61.331.602 Ft alaptevékenység maradvány összeggel, és 48.074.204 Ft alaptevékenység szabad maradványa összeggel fogadja el.

I.6/ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi Mérlegét az I_6 számú melléklet szerint 89.428.798 Ft főösszeggel fogadja el.

I.7/ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi Eredmény kimutatását az I_7 számú melléklet szerint 13.120.369 Ft összeggel fogadja el.

I.8/ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi vagyonkimutatását az I_8 számú melléklet szerint fogadja el.

I.9/ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi pénzforgalom egyeztetését az I_9 számú melléklet szerint 60.948.237 Ft záró egyenleggel fogadja el.

II.1./ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi költségvetési maradványát 61.331.602 Ft alaptevékenység maradvány összeggel, és 48.074.204 Ft alaptevékenység szabad maradványa összeggel fogadja el.

II.2./ A Társulási Tanács a maradvány felhasználását az alábbiak szerint határozza meg az intézménynél képződött pénzmaradvány esetében:

a.) Az Intézménynél maradó költségvetési maradvány:	13.253.398 Ft
<i>ebből: Kötelezettséggel terhelt maradvány</i>	<i>11.133.842 Ft</i>
<i>ebből: 2023. évi költségvetésnél már figyelembe vett maradvány</i>	<i>1.509.356 Ft</i>
<i>ebből: pályázati kötelezettséggel terhelt maradvány</i>	<i>610.200 Ft</i>

b) A Társulásnak visszautalandó maradvány:	48.078.024 Ft
<i>ebből: Elvonás</i>	<i>29.728.531 Ft</i>
<i>ebből: 2023. évi intézményfinanszírozásra jóváhagyott működési és felhalmozási célra</i>	<i>18.349.673 Ft</i>

III./ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ költségvetési szerv vezetőjének a belső kontrollrendszerre vonatkozó jogszabályi előírásoknak való megfelelőségéről szóló nyilatkozatát megismerte és azt az I_10. számú melléklet szerint elfogadja.

IV./ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi szakmai beszámolóját megismerte és azt az I_11. számú melléklet szerint elfogadja.

V./ A Társulási Tanács a Homokháti Szociális Központ 2022. évi létszám adatait 144 fő záró munkajogi létszámmal és 127 fő átlagos létszámmal fogadja el.

VI./ A Homokháti Szociális Központ többéves kihatással járó kötelezettséget nem vállalt, valamint közvetett támogatást nem nyújtott.

Határidő: azonnal

Felelős: Nógrádi Zoltán elnök

Jelentést a Társulási Tanács nem kér.

Erről értesítést kap:

- 1./ Nógrádi Zoltán Társulási Tanács elnöke
- 2./ Mórahalmi Polgármesteri Hivatal
- 3./ Homokháti Kistérség Többcélú Társulásának tagjai
- 4./ Homokháti Szociális Központ intézményvezető

Mórahalom, 2023. május 19.

Nógrádi Zoltán
Elnök
Homokháti Kistérség Többcélú Társulása

I_1. számú melléklet
adatok Ft-ban

Cím	Alcím	Kiemelt előirányzat	Jóváírás előirányzat	Előirányzat azonosító	Kiemelt előirányzat	Eredeti előirányzat				Módosított előirányzat				Teljesítés	Teljesítés %-a	
						Költségek előirányzat feladatok	Önként vállalt feladatok	Általánosgatási feladatok	Eredeti előirányzat összesen	Költségek előirányzat feladatok	Önként vállalt feladatok	Általánosgatási feladatok	Módosított előirányzat összesen			
1. Humánügyi Szociális Körzet																
	1					Működési költségvetés	843 754 638	0	0	843 754 638	969 446 715	0	0	969 446 715	96,72	
						Működési célú támogatások államháztartáson belülről	30 476 903	0	0	30 476 903	41 909 916	0	0	41 909 916	98,30	
	1					Önkormányzatok működési támogatásai										
						Elvonások és befizetések bevételei										
	2					Működési célú garancia- és kezességvállalásból származó megtérülések államháztartáson belülről										
	3					Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson belülről										
	4					Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele államháztartáson belülről										
	5					Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson belülről										
	6					Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről	30 476 903			30 476 903	41 909 916			41 909 916	98,30	
						Központi ko- i működési célú támogatás	0			0				0		
						Egyéb fizetési keretből el. Működési célú támogatás										
						Tb. Pá. Állap működési célú támogatás								13 134 000		
						Fb. Áll. Pá. Működési célú támogatás								12 829 400		
						Fürdői működési célú támogatás								15 233 400		
	3					Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0	0	0	0		
						Vagyon (ipari) adók (Helyi adók)										
						Céltörlesztés										
						Egyéb közhatalmi bevételek (szociális, szolgálati díj, bírság)										
	3					Működési bevételek	123 672 317	0	0	123 672 317	147 958 271	0	0	147 958 271	146 437 043	98,97
						Áru- és készletértékesítés ellenértéke	0		0	0	0	0	0	0		
						Szolgáltatások ellenértéke	7 318 750			7 318 750	9 918 750			9 918 750	9 802 290	98,83
						Készletértékesítés ellenértéke	830 000			830 000	870 000			870 000	745 602	85,70
						Tulajdonosi bevételek	0		0	0			0	0		
						Ellátási díjak	102 231 870			102 231 870	112 531 870			112 531 870	111 435 329	99,03
						Készletértékesítés ellenértéke	13 111 697			13 111 697	15 181 997			15 181 997	15 137 336	99,71
						Általános forgóeszközök értékesítéséből származó bevételek	0		0	0			0	0		
						Kamatbevételek	0		0	0			0	0		
						Egyéb pénzügyi műveletek bevételei	0		0	0			0	0		100,00
						Biztosítási díjak	0		0	0			0	0		
						Biztosítási díjak	0		0	0			0	0		
						Egyéb működési bevételek	180 000			180 000	7 126 759			7 126 759	6 987 591	98,05
	4					Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	314 415	0	0	314 415	314 415	100,00
						Működési célú garancia- és kezességvállalásból származó megtérülések államháztartáson kívülről	0		0	0	0		0	0		
						Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson kívülről	0		0	0	0		0	0		
						Egyéb működési célú átvett pénzeszközök	0		0	0	314 415			314 415	314 415	100,00
	5					Finanszírozási bevételek	689 605 418	0	0	689 605 418	779 264 113	0	0	779 264 113	779 264 113	100,00
						Hírel és kölcsöntörlesztés ÁH-n kívülről	0		0	0	0		0	0		
						Helyi önkormányzatok bevételei	0		0	0	0		0	0		
						Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	3 644 651			3 644 651	38 147 523			38 147 523	38 147 523	100,00
						Központi, társasági adó	685 968 767			685 968 767	741 116 590			741 116 590	741 116 589	100,00
	2					Felhalmozási költségvetés	0	0	0	0	0	0	0	0		
						Felhalmozási bevételek	0	0	0	0	0	0	0	0		
						Ingatlanok értékesítése	0			0			0	0		
						Egyéb tárgyi eszközök értékesítése	0			0			0	0		
	3					Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	0	0	0	0	0	0	0	0		
						Felhalmozási célú önkormányzati támogatások							0	0		
						Működési célú garancia- és kezességvállalásból származó megtérülések államháztartáson belülről										
						Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson belülről										
						Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele államháztartáson belülről										
						Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről					0					
	3					Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0	0	0	0		
						Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból származó megtérülések államháztartáson kívülről										
						Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson kívülről										
						Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszközök										
	4					Finanszírozási bevételek	0	0	0	0	0	0	0	0		

			1		Belföldi kölcsönfelvétel ÁH-n kívülről				0				0	0	
			2		Belföldi értékpapírok beszerzése				0				0	0	
			3		Maradvány igénybevétele				0				0	0	
			4		Központ, társaságak támogatás				0				0	0	
					Összesen:	843 754 638	0	0	843 754 638	969 446 715	0	0	969 446 715	967 212 379	99,77%

I_2. számú melléklet

adatok Ft-ban

HOMOKHÁTI KÖZTÉRÉSGYŐRŐRCELŐ TÁRSULÁSA
INTEGRÁLT SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKJÓLÉKI KÖZPONT
2022. évi költségvetés mérlege

1.3. színi melléklet
alattak P-ben

Sz.	Bevételek	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Követelés - Költségvetési éven esedékes	Követelés - Költségvetési évet követően esedékes	Teljesítés	Teljesítés %-a	Sz.	Kiadások	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Költségvetési vállalkozás, más finanszírozásból - Költségvetési éven esedékes	Költségvetési vállalkozás, más finanszírozásból - Költségvetési évet követően esedékes	Költségvetési vállalkozás, más finanszírozásból - Költségvetési éven esedékes	Költségvetési vállalkozás, más finanszírozásból - Költségvetési évet követően esedékes	Teljesítés	Teljesítés %-a
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
1.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	30 476 903	41 909 916	41 196 809	-	41 196 809	98,30%	1.	Személyi juttatások	548 228 295	565 379 438	-	544 949 772	1 322 094 930	-	544 949 672	96,39%
2.	Közfelhalmozási bevételek	-	-	-	-	-	0,00%	2.	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	73 483 152	76 669 616	-	73 509 491	169 517 280	-	73 509 491	95,88%
3.	Működési bevételek	123 672 317	147 958 271	147 220 054	10 887 083	146 437 063	98,97%	3.	Dologi kiadások	214 750 691	276 211 539	244 107	242 951 689	82 524 937	10 771 087	242 848 338	87,92%
4.	Működési célú átvett pénzeszközök	-	314 415	314 415	-	314 415	100,00%	4.	Ellátomok pénzügyi juttatásai	-	-	-	-	-	-	-	0,00%
5.	Finanszírozási bevételek	689 605 418	779 264 113	779 264 112	-	779 264 112	100,00%	5.	Ligeti működési célú kiadások	-	32 074 797	-	32 074 797	-	-	32 074 797	100,00%
								6.	Finanszírozási kiadások	-	-	-	-	-	-	-	0,00%
	Működési bevételek összesen	843 754 638	969 446 715	967 995 390	10 887 083	967 212 379	99,77%		Működési kiadások összesen	836 562 138	950 335 390	244 107	893 485 749	1 874 137 167	10 771 087	893 382 298	94,61%
1.	Felhalmozási bevételek	-	-	-	-	-	0,00%	1.	Beruházások	7 192 500	19 111 325	158 950	12 498 479	-	-	12 498 479	65,40%
2.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	-	-	-	-	-	0,00%	2.	Értékpapírok	-	-	-	-	-	-	-	0,00%
3.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	-	-	-	-	-	0,00%	3.	Egyéb felhalmozási célú kiadások	-	-	-	-	-	-	-	0,00%
4.	Finanszírozási bevételek	-	-	-	-	-	0,00%	4.	Finanszírozási kiadások	-	-	-	-	-	-	-	0,00%
	Felhalmozási bevételek	-	-	-	-	-	0,00%		Felhalmozási kiadások	7 192 500	19 111 325	158 950	12 498 479	-	-	12 498 479	65,40%
	BEVÉTELEK	843 754 638	969 446 715	967 995 390	10 887 083	967 212 379	99,77%		KIADÁSOK	843 754 638	969 446 715	403 057	965 984 228	1 874 137 167	10 771 087	965 880 777	93,44%

**HOMOKHÁTI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA
INTEGRÁLT SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKJÓLÉI KÖZPONT**

2022. évi felhalmozási kiadásainak bemutatása célonként

I_4. számú melléklet
adatok Ft-ban

A	B	C	D	E	F	G	H	I
Sz.	Alcím	Beruházás forrása	Beruházás megnevezése	2022. évi eredeti előirányzat	2022. évi IV. módosított előirányzat	Kötelezettség- vállalás	2022. évi teljesítés	Teljesítés kötelezettség vállalással %-a
1.	Ásotthalmi Tagintézmény	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	2 900 000	9 130 875		4 019 503	44,02%
2.	Forráskúti Telephely	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	304 324	385 000		385 000	100,00%
3.	Mórahalmi Tagintézmény	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	170 000	279 950		253 930	90,71%
4.	Család és Gyermekjóléti Központ	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	565 293	704 213		772 310	109,67%
5.	Öttömösi Telephely	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	130 000	468 760		348 821	74,41%
6.	Pusztamérgesi Telephely	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	208 800	208 800		-	0,00%
7.	Ruzsai Telephely	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	63 500	1 063 500		800 001	75,22%
8.	Üllési Tagintézmény	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	454 324	506 920		506 920	100,00%
9.	Zákányszéki Tagintézmény	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	1 615 000	3 683 310		3 193 516	86,70%
10.	Központ	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	521 259	521 259	158 950	261 259	80,61%
11.	Szenvedélybeteg Ház	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	230 000	810 000	-	790 089	97,54%
12.	Pszichológus	Működési bevétel	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	30 000	30 000		-	0,00%
13.	Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezető	Maradvány	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	-	96 015		-	0,00%
14.	Közösségi koordinátor	Maradvány	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	-	55 593			0,00%
15.	Szenvedélybeteg alacsony-küszöbű ellátás	Maradvány	Kisértékű (éven túl elhasználódó) tárgyieszköz	-	1 167 130		1 167 130	100,00%
16.			Összesen	7 192 500	19 111 325	158 950	12 498 479	66,23%

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ
Maradványkimutatás 2022.

I_5. számú melléklet

	Megnevezés	Összeg Ft-ban
1	2	4
01	01 Alaptevékenység költségvetési bevételei	187 948 267
02	02 Alaptevékenység költségvetési kiadásai	905 880 777
03	I Alaptevékenység költségvetési egyenlege (=01-02)	- 717 932 510
04	03 Alaptevékenység finanszírozási bevételei	779 264 112
06	II Alaptevékenység finanszírozási egyenlege (=03-04)	779 264 112
07	A) Alaptevékenység maradványa (=±I±II)	61 331 602
15	C) Összes maradvány (=A+B)	61 331 602
16	D) Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	13 253 398
17	E) Alaptevékenység szabad maradványa (=A-D)	48 078 204

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ
Mérleg 2022.

I_6. számú melléklet
adatok Ft-ban

1	2	3	4	5
	Megnevezés	Előző időszak	Módosítások (+/-)	Tárgyi időszak
01	A/II/1 Vagyoni értékű jogok	-	-	-
04	A/I Immateriális javak (=A/I/1+A/I/2+A/I/3)	-	-	-
05	A/II/1 Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	2 628 411	-	2 546 520
06	A/II/2 Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	7 929 326	-	8 661 924
10	A/II Tárgyi eszközök (=A/II/1+...+A/II/5)	10 557 737	-	11 208 444
29	A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK (=A/I+A/II+A/III+A/IV)	10 557 737	-	11 208 444
30	B/II/1 Vásárolt készletek	3 504 352	-	3 380 953
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	3 504 352	-	3 380 953
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	3 504 352	-	3 380 953
49	C/III/1 Forintpénztár	213 610	-	151 600
52	C/II Pénztárak, csekkek, betétkönyvek (=C/II/1+C/II/2+C/II/3)	213 610	-	151 600
53	C/III/1 Kincstárán kívüli forintszámlák	37 822 488	-	60 796 637
55	C/III Forintszámlák (=C/III/1+C/III/2)	37 822 488	-	60 796 637
59	C) PÉNZESZKÖZÖK (=C/I+...+C/IV)	38 036 098	-	60 948 237
71	D/I/4 Költségvetési évben esedékes követelések működési bevételre (=D/I/4a+...+D/I/4i)	1 064 584	-	783 011
72	D/I/4a - ebből: költségvetési évben esedékes követelések készletértékesítés ellenértékére, szolgáltatások ellenértékére, közvetített szolgáltatások ellenértékére	6 717	-	16 847
74	D/I/4c - ebből: költségvetési évben esedékes követelések ellátási díjakra	1 034 024	-	747 809
75	D/I/4d - ebből: költségvetési évben esedékes követelések kiszámlázott általános forgalmi adóra	23 843	-	18 355
103	D/I Költségvetési évben esedékes követelések (=D/I/1+...+D/I/8)	1 064 584	-	783 011
115	D/II/4 Költségvetési évet követően esedékes követelések működési bevételre (=D/II/4a+...+D/II/4i)	9 169 350	-	10 887 083
116	D/II/4a - ebből: költségvetési évet követően esedékes követelések készletértékesítés ellenértékére, szolgáltatások ellenértékére, közvetített szolgáltatások ellenértékére	385 350	-	405 280
118	D/II/4c - ebből: költségvetési évet követően esedékes követelések ellátási díjakra	7 903 048	-	9 426 088
119	D/II/4d - ebből: költségvetési évet követően esedékes követelések kiszámlázott általános forgalmi adóra	880 952	-	1 055 715
144	D/II Költségvetési évet követően esedékes követelések (=D/II/1+...+D/II/8)	9 169 350	-	10 887 083
145	D/III/1 Adott előlegek (=D/III/1a+...+D/III/1f)	1 158 473	-	916 071
147	D/III/1b - ebből: beruházásokra, felújításokra adott előlegek	891 856	-	130 661
150	D/III/1e - ebből: foglalkoztatotaknak adott előlegek	266 617	-	766 075
151	D/III/1f - ebből: túlfizetések, téves és visszajáró kifizetések	-	-	19 355
157	D/III/7 Folyósított, megelőlegezett társadalombiztosítási és családtámogatási ellátások elszámolása	305 781	-	563 033
160	D/III Követelés jellegű sajátos elszámolások (=D/III/1+...+D/III/9)	1 464 254	-	1 479 104
161	D) KÖVETELÉSEK (=D/I+D/II+D/III)	11 698 188	-	13 149 198
162	E/I/1 Adott előleghoz kapcsolódó előzetesen felszámított levonható általános forgalmi adó	150 108	-	-
163	E/I/2 Más előzetesen felszámított általános forgalmi adó	1 188 608	-	1 813 283
164	E/I/3 Adott előleghoz kapcsolódó előzetesen felszámított nem levonható általános forgalmi adó	90 695	-	35 279
166	E/I Előzetesen felszámított általános forgalmi adó elszámolása (=E/I/1+...+E/I/4)	1 429 411	-	1 848 562
168	E/II/2 Más fizetendő forgalmi adó	- 1 992 446	-	- 2 544 785
169	E/II Fizetendő általános forgalmi adó elszámolása (=E/II/1+E/II/2)	- 1 992 446	-	- 2 544 785
170	E/I December havi illetmények, munkabérek elszámolása	55 629	-	6 130
172	E/III EGYÉB SAJÁTOS ESZKÖZOLDALI ELSZÁMOLÁSOK (=E/III/1+E/III/2)	55 629	-	6 130
173	E) EGYÉB SAJÁTOS ESZKÖZOLDALI ELSZÁMOLÁSOK (=E/I+E/II/2+E/III/3)	- 507 406	-	- 690 093
175	F/2 Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	1 343 358	-	1 432 059
177	F) AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK (=F/1+F/2+F/3)	1 343 358	-	1 432 059
178	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN (=A+B+C+D+E+F)	64 632 327	-	89 428 798
179	G/I Nemzeti vagyon induláskori értéke	9 083 807	-	9 083 807
181	G/III Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	12 061 226	-	12 061 226
182	G/IV Felhalmozott eredmény	14 493 349	-	8 135 851
184	G/VI Mérleg szerinti eredmény	- 22 629 200	-	13 120 369
185	G/ SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	13 009 182	-	26 129 551
186	H/I/3 Költségvetési évben esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra	-	-	100
188	H/I/3 Költségvetési évben esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra	29 411	-	103 351
211	H/I Költségvetési évben esedékes kötelezettségek (=H/I/1+...+H/I/9)	29 411	-	103 451
213	H/II/1 Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra	-	-	-
214	H/II/3 Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra	4 846 887	-	10 771 087
235	H/II Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek (=H/II/1+...+H/II/9)	4 846 887	-	10 771 087
236	H/III/1 Kapott előlegek (=H/III/1a+H/III/1b+H/III/1c)	622 818	-	363 065
242	H/III/8 Letétre, megőrzésre, fedezetkezelésre átvett pénzeszközök, biztosítékok	1 026 443	-	774 083
245	H/III Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások (=H/III/1+...+H/III/10)	1 649 261	-	1 137 148
246	H) KÖTELEZETTSÉGEK (=H/I+H/II+H/III)	6 525 559	-	12 011 686
248	J/1 Eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása	2 141 753	-	-
249	J/2 Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	42 955 833	-	51 287 561
251	J) PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK (=J/1+J/2+J/3)	45 097 586	-	51 287 561
252	FORRÁSOK ÖSSZESEN (=G+H+I+J)	64 632 327	-	89 428 798

96,88%	-3,12%
109,24%	9,24%
106,16%	6,16%
106,16%	6,16%
96,48%	-3,52%
96,48%	-3,52%
96,48%	-3,52%
70,97%	-29,03%
70,97%	-29,03%
160,74%	60,74%
160,74%	60,74%
160,24%	60,24%
73,55%	-26,45%
250,81%	150,81%
72,32%	-27,68%
76,98%	-23,02%
73,55%	-26,45%
118,73%	18,73%
105,17%	5,17%
119,27%	19,27%
119,84%	19,84%
118,73%	18,73%
79,08%	-20,92%
14,65%	-85,35%
287,33%	187,33%
184,13%	84,13%
101,01%	1,01%
112,40%	12,40%
0,00%	-100,00%
152,56%	52,56%
38,90%	-61,10%
129,32%	29,32%
127,72%	27,72%
127,72%	27,72%
11,02%	-88,98%
11,02%	-88,98%
136,00%	36,00%
106,60%	6,60%
106,60%	6,60%
138,37%	38,37%
100,00%	0,00%
100,00%	0,00%
-56,14%	-156,14%
-57,98%	-157,98%
200,85%	100,85%
#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
351,40%	251,40%
351,74%	251,74%
#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
222,23%	122,23%
222,23%	122,23%
58,29%	-41,71%
75,41%	-24,59%
68,95%	-31,05%
184,07%	84,07%
0,00%	-100,00%
119,40%	19,40%
113,73%	13,73%
138,37%	38,37%

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ
Eredménykimutatás 2022.

L.7. számú melléklet
adatok Ft-ban

	Megnevezés	Előző időszak	Módosítások (+/-)	Tárgyi időszak
1	2	3	4	5
02	02 Eszközök és szolgáltatások értékesítése nettó eredményszámlázott bevételei	110 473 225	-	125 467 076
04	I Tevékenység nettó eredményszámlázott bevétele (=01+02+03)	110 473 225	-	125 467 076
08	06 Központi működési célú támogatások eredményszámlázott bevételei	615 795 486	-	741 116 589
09	07 Egyéb működési célú támogatások eredményszámlázott bevételei	36 638 075	-	43 662 977
10	08 Felhalmozási célú támogatások eredményszámlázott bevétele	2 141 753	-	-
11	09 Különféle egyéb eredményszámlázott bevételek	5 166 190	-	9 392 834
12	III Egyéb eredményszámlázott bevételek (=06+07+08+09)	659 741 504	-	794 172 400
13	10 Anyagköltség	77 107 537	-	92 947 735
14	11 Igénybe vett szolgáltatások értéke	86 396 109	-	109 777 594
16	13 Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	634 454	-	666 473
17	IV Anyagjellegű ráfordítások (=11+12+13)	164 138 100	-	203 391 802
18	14 Bérköltség	421 535 083	-	509 566 529
19	15 Személyi jellegű egyéb kifizetések	46 622 602	-	43 333 798
20	16 Bérjárulékok	71 813 409	-	73 804 264
21	V Személyi jellegű ráfordítások (=14+15+16)	539 971 094	-	626 704 591
22	VI Értécsökkenési leírás	11 685 241	-	9 197 613
23	VII Egyéb ráfordítások	77 049 526	-	67 225 129
24	A) TEVÉKENYSÉGEK EREDMÉNYE (=I±II+III-IV-V-VI-VII)	- 22 629 232	-	13 120 341
28	20 Kapott (járó) kamatok és kamatjellegű eredményszámlázott bevételek	32	-	28
32	VIII Pénzügyi műveletek eredményszámlázott bevételei (=17+18+19+20+21)	32	-	28
43	B) PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE (=VIII-IX)	32	-	28
44	C) MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY (=±A±B)	- 22 629 200	-	13 120 369

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ
Vagyongkimutatás 2022.

I. 8. számú melléklet
adatok Ft-ban

	Megnevezés	Korlátozottan forgalomképes eszközök			
		Darab	Bruttó érték	Érécsokkenés	Nettó érték
1	2	3	4	5	6
1.	Telj. 0-ig leírt vagyoni értékű jogok	1	65 750	65 750	-
2.	Telj. 0-ig leírt kisértékű vagyoni értékű jogok (2014.01.01-től)	51	2 937 025	2 937 025	-
3.	Immateriális javak	52	3 002 775	3 002 775	-
4.	Egyéb épületek	1	1 000 000	126 666	873 334
5.	Különféle egyéb építmények	2	2 062 992	389 806	1 673 186
6.	Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	3	3 062 992	516 472	2 546 520
7.	Korl. Forgékpes informatikai eszköz. áll.	18	4 471 802	1 774 969	2 696 833
8.	Telj. 0-ig leírt informatikai eszközök	13	1 954 456	1 954 456	-
9.	Telj. 0-ig leírt kisértékű informatikai eszközök (2014.01.01-től)	167	8 386 059	8 386 059	-
10.	Egyéb gépek, berendezések	13	6 844 031	3 876 600	2 967 431
11.	Telj. 0-ig leírt egyéb gépek, berendezések	10	4 572 821	4 572 821	-
12.	Telj. 0-ig leírt kisértékű egyéb gépek, berendezések (2014.01.01-től)	1 029	47 563 361	47 563 361	-
13.	Járművek	2	8 000 000	5 002 340	2 997 660
14.	Telj. 0-ig leírt korl. forgalomképes járművek	1	720 000	720 000	-
15.	Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	1 253	82 512 530	73 850 606	8 661 924
16.	Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök	1 308	88 578 297	77 369 853	11 208 444
17.	Teljesen 0-ig leírt eszközök bruttó értéke		66 199 472	66 199 472	-

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása
Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ
2022. évi pénzforgalmának egyeztetése

I_9. számú melléklet
adatok Ft-ban

Sorszám	Megnevezés	Összeg Ft-ban
01	A. 32-33. számlák nyitó tárgydíszaki egyenlege összesen (=2+3)	38 036 098
02	32. számlák nyitó tárgydíszaki egyenlege [+32]	213 610
03	33. számlák nyitó tárgydíszaki egyenlege [(331-3318) + (332-3328)]	37 822 488
04	B. Korrekciós tételek összesen: (5+6+7+8-9-10-11-12-13-14+15-16-23-30-31-32-33-34-35-36+39+42+43+44+45+46+47-50+51-52)	22 912 139
05	Kiadások nyilvántartási ellenszámla tárgydíszaki egyenlege [-003]	-905 880 777
06	Bevételek nyilvántartási ellenszámla tárgydíszaki egyenlege [+005]	967 212 379
07	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele teljesítése tárgydíszaki egyenlege [-0981313]	-38 147 523
13	Adott előleghez kapcsolódó előzetesen felszámított levonható általános forgalmi adó tárgydíszaki forgalma [+/-36411]	-150 108
14	Adott előleghez kapcsolódó előzetesen felszámított nem levonható általános forgalmi adó tárgydíszaki forgalma [+/-36413]	-55 416
16	Adott előlegek számla tárgydíszaki forgalma összesen [+/-3651]	-242 402
18	Beruházásokra, felújításokra adott előlegek tárgydíszaki forgalma [+/-36512]	-761 195
21	Foglalkoztatottaknak adott előlegek tárgydíszaki forgalma [+/-36515]	499 458
22	Tülfizetések, téves és visszajáró kifizetések tárgydíszaki forgalma [+/-36516]	19 335
34	Folyósított, megelőlegezett társadalombiztosítási és családtámogatási ellátások elszámolása számla tárgydíszaki forgalma [+/-3657]	257 252
36	Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások tárgydíszaki forgalma összesen [+/-366]	-49 499
37	December havi illetmények, munkabérek elszámolása számla tárgydíszaki forgalma [+/-3661]	-49 499
39	Kapott előlegek tárgydíszaki forgalma [+/-3671]	259 753
40	Tülfizetések, téves és visszajáró befizetések tárgydíszaki forgalma [+/-36711]	259 753
46	Letétre, megőrzésre, fedezetkezelésre átvett pénzeszközök, biztosítékok tárgydíszaki forgalma [+/-3678]	252 360
53	C. 32-33. számlák számított tárgydíszaki záró egyenlege (A + B)	60 948 237
54	D. 32-33. számlák főkönyvi kivonat szerinti záró tárgydíszaki egyenlege [+32 + (331-3318) + (332-3328)]	60 948 237

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása
Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ
6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18.
Tel/Fax: 62/254-286, e-mail: vezeto@hoszkgp.hu,
Cégkapu azonosító: 15359104

NYILATKOZAT

- A) Alulírott Csótiné Ördög Edit, a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ költségvetési szerv vezetője jogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az előírásoknak megfelelően 2022. évben az általam vezetett költségvetési szervnél gondoskodtam
- a belső kontrollrendszer kialakításáról, valamint szabályszerű, eredményes, gazdaságos és hatékony működéséről,
 - olyan szervezeti kultúra kialakításáról, amely biztosítja a z elkötelezettséget a szervezeti célok és értékek iránt, valamint alkalmas az integritás érvényesítésének biztosítására,
 - a költségvetési szerv vagyongazdálkodásába, használatába adott vagyon rendeltetésszerű használatáról, az alapító okiratban megjelölt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátásáról,
 - a rendelkezésre álló előirányzatoknak a célnak megfelelő felhasználásáról,
 - a költségvetési szerv tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséről,
 - a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséről, azok teljességéről és hitelességéről,
 - a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáról,
 - az intézményi számviteli rendről,
 - olyan rendszer bevezetéséről, amely megfelelő bizonyosságot nyújt az eljárások jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, biztosítja az elszámoltathatóságot, továbbá megfelel a hazai és közösségi szabályoknak,
 - arról, hogy a vezetők a szervezet minden szintjén tisztában legyenek a kitűzött célokkal és az azok elérését segítő eszközökkel annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a meghatározott feladatokat és értékelni tudják az elért eredményeket. E tevékenységről a vezetői beszámoltatás rendszerén keresztül folyamatos információval rendelkeztem, a tevékenységet folyamatosan értékeltem.

A vonatkozó jogszabályok belső kontrollrendszerre vonatkozó előírásainak az alábbiak szerint tettem eleget:

KONTROLLKÖRNYEZET:

1.1. Célok és szervezeti felépítés: Olyan kontrollkörnyezet került kialakításra az Intézmény többször módosított Szervezeti és Működési Szabályzatában, melyben világos a szerkezeti struktúra, egyértelműek a felelősségi körök, a hatásköri viszonyok és feladatok.

Az SZMSZ-en kívül, a Szakmai program és az Intézményi szabályzatok, munkaköri leírások rendelkeznek a feladatokról és jogkörökről.

1.2. Belső szabályzatok: Az Intézmény rendelkezik a jogszabályokban előírt kötelező szabályzatokkal, aktualizálásuk folyamatos.

A tagintézmények, telephelyek ismerik a szabályzatok tartalmát, a szervezeti struktúrát, a felelősségi és hatásköröket.

1.3. Feladat-, és felelősségi körök megfelelően meghatározásra kerültek a szervezeti és működési szabályzatban, a munkaköri leírásokban.

1.4. A folyamatok meghatározása megtörtént az Intézményen belül, szervezeti egységenként. A folyamatokhoz kapcsolódó ellenőrzési nyomvonal kialakítása a bölcsődei feladatra vonatkozóan nem készült el.

1.5. Humán erőforrás: Az Intézmény szakmai létszáma és összetétele a jogszabályban előírt minimum követelményeknek megfelel. A munkakörökhöz megfelelő szakmai képzéssel rendelkező alkalmazottak vannak hozzárendelve, a szakmai továbbképzés lehetősége biztosított számukra.

A szakmai feladatellátáshoz a megfelelő humán erőforrás biztosítása a magas fluktuáció miatt kockázatot jelent.

1.6. Etikai értékek és integritás: a rögzített erkölcsi és magatartási szabályok minden munkavállaló számára elérhetőek. Az Intézményben olyan belső kontrollrendszer került kialakításra, amely minden egyes tevékenységi kör esetében alkalmas az etikai értékek és integritás tényleges érvényesítésének biztosítására.

2. INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER:

2.1. A kockázatok meghatározása és felmérése, az Intézmény tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatok az ellenőrzési terv készítése során megtörtént.

2.2. A kockázatok elemzésére, értékelésére sor került, a szervezeti célokkal összefüggő kockázatokkal kapcsolatban az intézkedések meghatározásra kerültek.

2.3. A kockázatok kezelése vizsgálatára sor került az Intézményben, különösen az energetikai megtakarítást célzó intézkedésekre.

2.4. A kockázatkezelés teljes folyamatának felülvizsgálatát elvégeztük az Intézményben.

2.5. Csalás, korrupció: Az intézménynél a Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje elkészítésre került.

3. KONTROLLTEVÉKENYSÉGEK:

3.1. Kontroll stratégiák és módszerek: A kontrolltevékenység részeként a gazdálkodási tevékenységre vonatkozóan az Intézményben teljes körűen biztosított volt a vezetői ellenőrzés, a pénzügyi ellenőrzés, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyása, illetve ellenjegyzése, a

gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvizetés és beszámolás) kontrollja.

3.2. Feladatkörök szétválasztása: a tevékenységek feladatköri elkülönítése rendezett.

3.3. Feladatvégzés folytonossága: az Intézménynél biztosított a munkakörök dokumentált átadása.

4. INFORMÁCIÓ ÉS KOMMUNIKÁCIÓ:

4.1. Információ és kommunikáció a beszámolási szintek, határidők és módok meghatározására kerültek az Intézmény szervezeti rendszerében.

4.2. Iratkezelési szoftver beszerzésére az intézmény megtette a szükséges előkészületeket. A 2023-as évben a szolgáltató által kijelölt időpontban kezdődhet el az iktató rendszer használata.

4.3. Hiányosságok, szabálytalanságok kezelése: a szervezeti integritást sértő események jelentéstételi rendszere kialakításra került.

5. NYOMON KÖVETÉSI RENDSZER (MONITORING):

5.1. A szervezeti célok megvalósításának monitoringja: az Intézmény szakmai programjában meghatározott célok nyomon követése, a teljesített mutatószámok korrekciója folyamatos.

5.2 A belső kontrollok értékelése, a Bkr. 1. számú melléklete alapján megtörtént.

5.3. Belső ellenőrzés során feltárt hiányosságok kijavítására a szükséges intézkedés megtörtént.

Az általam vezetett szervezetnél a belső kontrollok az alábbi területen igényelnek fejlesztést:

Iratkezelési szoftverrel kapcsolatban az eljárás rend kialakítása, szabályzat aktualizálása.

A belső kontroll további fejlesztése, az ellenőrzési nyomvonalak aktualizálása, jogszabály harmonizáció, hiányzó bölcsődei ellenőrzési nyomvonal kialakítása;

Duális képzéssel kapcsolatos eljárásrend szabályozása;

2023-ben a következő szabályzatok felülvizsgálata szükséges:

- Vagyonynyilatkozat kezelésének szabályzata
- Felesleges vagyontárgyak hasznosításának és selejtezésének szabályzata
- Anyag és eszközgazdálkodási szabályzat
- Beszerzések lebonyolításának szabályzata
- Gazdálkodási szabályzat

Kijelentem, hogy a benyújtott beszámolók a jogszabályi előírások szerint a valóságnak megfelelően, átláthatóan, teljeskörűen és pontosan tükrözik a szóban forgó pénzügyi évre vonatkozó kiadásokat és bevételeket.

Az általam vezetett költségvetési szerv gazdasági vezetője eleget tett tárgyévben esedékes továbbképzési kötelezettségének a belső kontrollok témakörében:

igen-nem, mivel az adott évben állt fenn továbbképzési kötelezettsége.

Mórahalom, 2023. február 28.

Edith Ördög
Csótiné Ördög Edit

intézményvezető

B) Az A) pontban meghatározott nyilatkozatot az alábbiak miatt nem áll módomban megtenni:

Kelt:

P. H.

.....
aláírás

I_11 számú melléklet:

BESZÁMOLÓ

HOMOKHÁTI SZOCIÁLIS KÖZPONT

2022. ÉVI
TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Szociális Szolgáltatási Feladatok

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Intézménye (rövidített neve: Homokháti Szociális Központ) 2009.01.15. napján kezdte meg, mint részben önálló költségvetési szerv a működését. A Homokháti Szociális Központ 2010.01.01. napjától napjainkig, önálló költségvetési szervként működik.

Az Intézmény székhelyének 2022.06.30. napig a 6787 Zákányszék, Dózsa György u. 44. szám alatt található Tagintézmény adott helyet, viszont 2022.07.01. naptól az Intézmény székhelye a 6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18. szám alatti Család-és Gyermekjóléti Központban biztosított. A székhelyváltás minden szükséges területen, dokumentáción átvezetésre került. A Homokháti Szociális Központ szerteágazó tevékenységeket folytat, ezért azok a könnyebb áttekinthetőség kedvéért szolgáltatásonként kerülnek bemutatásra. Minden szolgáltatás bemutatásánál a nyújtott szolgáltatás működési engedélyének jelenlegi helyzete, feladata, szakmai tartalma, az esetleges problémák és a kiemelt történések kerülnek leírásra. A szakmai létszám és ellátotti létszám egymáshoz való viszonyát az 1. számú melléklet tartalmazza. Az Intézmény szervezeti ábráját a 2. számú melléklet tartalmazza.

1. Étkeztetés

Működési engedély, ellátási terület:

A szolgáltatás nyújtása az alábbi ellátási területeken valósul meg:

- Ásotthalom Nagyközség,
- Mórahalom Város,
- Zákányszék Község,
- Pusztamérges Község,
- Öttömös Község közigazgatási területén.

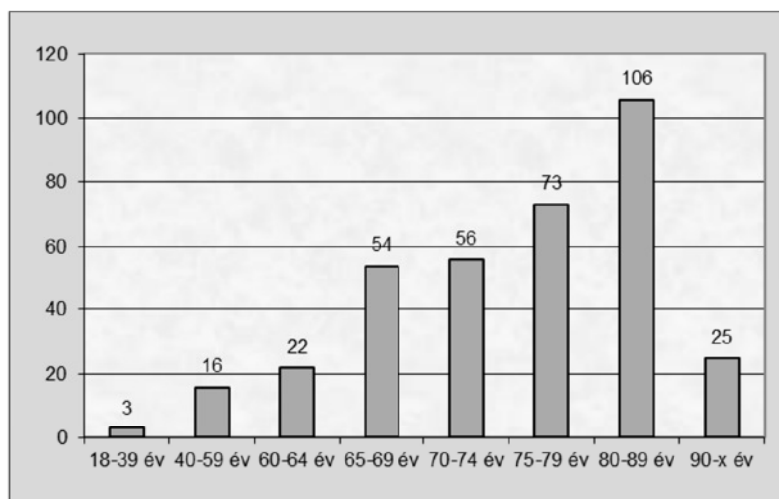
Üllésen és Forráskúton az Önkormányzat biztosítja a szociális étkeztetést.

Az intézmények határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkeznek a szakfeladat tekintetében.

Szakmai munka bemutatása, 2022. évi statisztikai adatok:

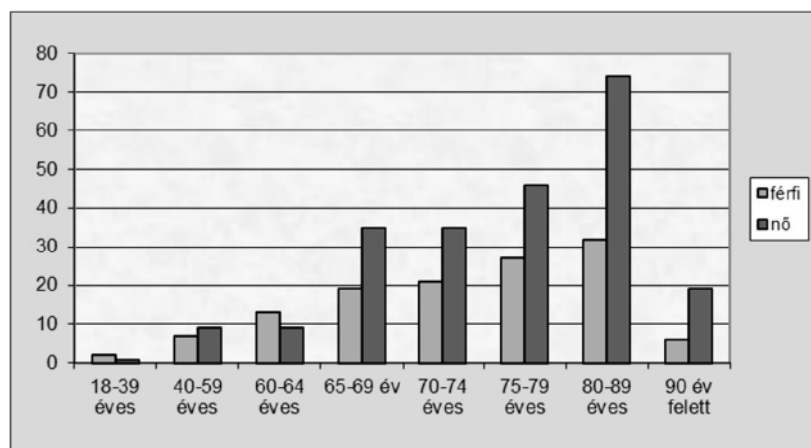
Feladata, az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

A kistérség területén élő szociálisan, egészségügyi okok miatt, vagy idős kora miatt rászorult, igénylő kaphat étkeztetést. A szolgáltatás nyújtásakor a szociális rászorultságot vizsgálni kell. A szociális rászorultság szabályait Mórahalom Város 35/2016. (XII.15.) önkormányzati rendelete tartalmazza egységes szerkezetben. A rendeletben leírt szabályoknak megfelelően az Intézmény minden szociálisan rászorult kérelmezőnek ellátást tud biztosítani.

Ellátási területen, a szociális étkeztetést igénybe vevők életkor szerinti megoszlása 2022.12.31. állapot szerint
Forrás: KSH Elektra

Kiemelkedően magas volt a 80-89 éves igénybe vevők száma. Ez azzal magyarázható, hogy az egészségi állapot romlásával már nem tudják saját maguknak biztosítani az étkezést. Helyhez kötöttek, egyedül élnek, nincs közeli hozzátartozó, vagy távol él, aki segítséget nyújtana számukra. A szolgáltató az a közeg, amely támaszt nyújthat ezeknek az embereknek.

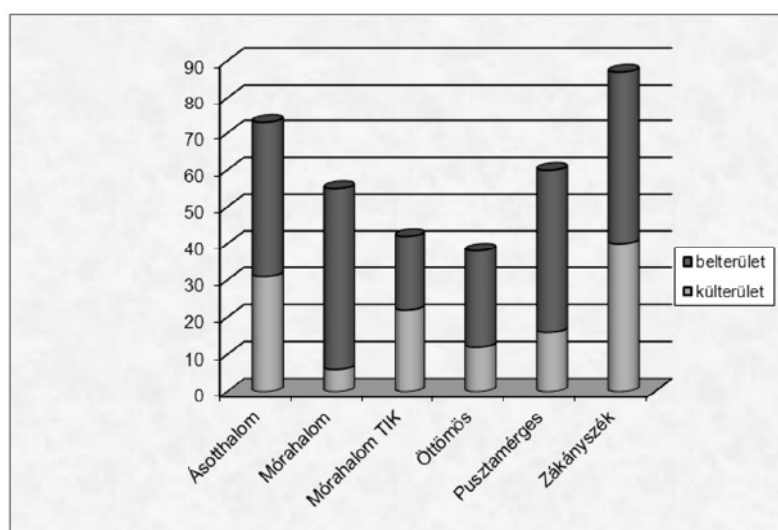
Ellátási területen, a szociális étkeztetést igénybe vevők nem szerinti megoszlása 2022.12.31. állapot szerint
Forrás: települési adatszolgáltatás

A diagramon jól látható, hogy 65 év felett a női igénybe vevők száma magasabb, mint a férfiaké. Ez azzal magyarázható, hogy a férfiak halálozási rátája magasabb, amely abból adódik, hogy egészségi állapotuk sokkal rosszabb, később fordulnak orvoshoz. Külsőterületi és belsőterületi lakosok egyaránt igénybe vették a szolgáltatást, viszont a szórás változó. Zákányszék vonatkozásában közel azonos, a többi település esetében a belsőterületen élő lakosok vették inkább igénybe az étkezést.

Homokháti Szociális Központ által ellátott települések	Ellátásban részesülők száma 2022.12.31. állapot szerint	Külterületen él	Belterületen él
Ásotthalom	73 fő	31 fő	42 fő
Mórahalom	55 fő	6 fő	49 fő
Mórahalom TIK	42 fő	22 fő	20 fő
Öttömös	38 fő	12 fő	26 fő
Pusztamérges	60 fő	16 fő	44 fő
Zákányszék	87 fő	40 fő	47 fő
Összesen	355fő	127fő	228 fő

Forrás: KSH Elektra

Ellátásban részesülők megoszlása lakóhely jellege szerint

Forrás: KSH Elektra

Az étkezőhelyeken kihelyezett étlapokon kötelezően fel vannak tüntetve az étel összetevői, illetve a lehetséges allergének, illetve a korcsoportonként megengedett só bevitel.

Diétás étkezést tud biztosítani az ellátottak számára Forráskút, Mórahalom, Pusztamérges, Zákányszék vásárolt élelmiszer formájában.

Az étkeztetés szervesen összekapcsolódik a házi segítségnyújtással és a tanyagondnoki szolgálat feladatkörével. Az igénybevétel módja mentén kapcsolódnak a szolgáltatások a szociális étkeztetéshez. Ennek megfelelően lehetőség van kiszállítással, elvitellel vagy helyben fogyasztással kérni az étkeztetést. A kiszállítás és az elvitel aránya változik.

A településeken külterületre tanyagondnokok segítségével, gépjárművel történt az ebédszállítás, belterületen házi gondozók kerékpárral vagy motorkerékpárral, esetenként gépjárművel juttatták el az ebédet az ellátottak részére. Egyre nagyobb igény van erre a szolgáltatási módra, ennek oka lehet az átlagéletkor növekedése, valamint az egészségi állapotban bekövetkező változás.

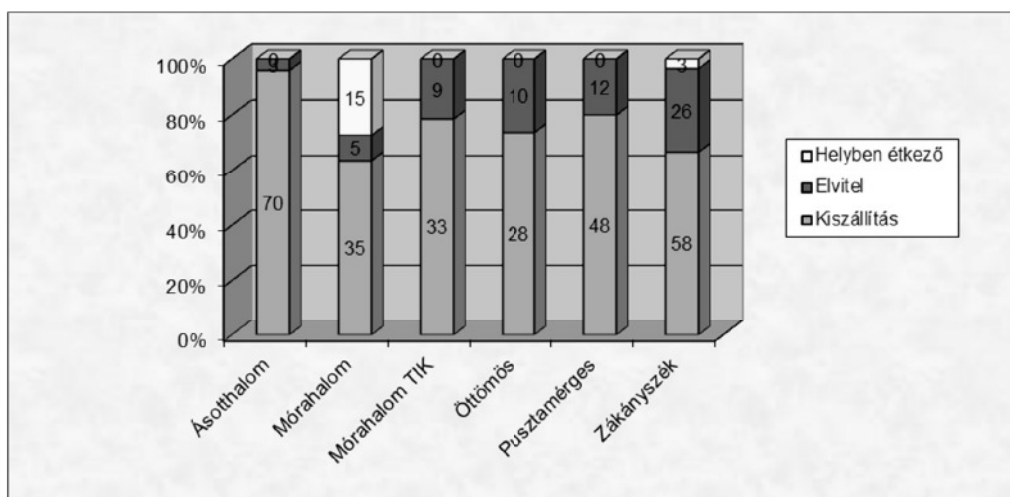
Akik elvitellel igénylik az étkeztetést, maguk viszik el a főzőhelyről, vagy a szolgáltatást nyújtó intézménytől.

A helyben fogyasztásra is adottak a lehetőségek minden intézményegységben. A tagintézményekben, telephelyeken kulturált, teljes infrastruktúrával ellátott, akadálymentesített helyiségek állnak az ott étkezők rendelkezésére. Mórahalom és Zákányszék településeken jellemző igénybevételi mód a helyben étkezés is.

2022-ben az Intézmény **355** fő igénylő után részesült állami támogatásban.

Települések	Ellátásban részesülők száma 2022.12.31.	Az igénybevétel módja		
		Kiszállítás	Elvitel	Helyben étkező
Ásotthalom	73	70	3	0
Mórahalom	55	35	5	15
Mórahalom TIK	42	33	9	0
Öttömös	38	28	10	0
Pusztamérges	60	48	12	0
Zákányszék	87	58	26	3
Összesen	355	272	65	18

*Ellátásban részesülők megoszlása, a megállapodásban rögzített igénybevétel módja szerint
(2022.12.31. állapot)*

Forrás: KSH Elektra

Informatikai, energetikai fejlesztés

Mórahalmi Tagintézményben, Tanyai Idősek Klubjában, valamint a Zákányszéki Tagintézményben tervezik a napelem felszerelését.

Pusztamérgesi Telephelyen nagyobb teljesítményű mosogatógépre, valamint a meleg víz hatékonyabb előállítására lenne szükség.

Előkészületek zajlottak az egész intézményben új, egységes iktatóprogram bevezetésére.

Pandémia

A Kormány a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletével az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére vészhelyzetet hirdetett ki, amely 2020. 03. 11. napjától volt érvényes és 2022. június 30. napjával zárult le.

A szociális alapszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók a veszélyhelyzet fennállása idején meghatározott eljárásrend szerint végezték munkájukat.

A helyi önkormányzatok is maximálisan segítették az ellátórendszert, mint gépjármű, mint humán erőforrás tekintetében.

A többször használatos eszközök fertőtlenítése a szolgáltató feladata volt. Az étel átadása maszkban és kesztyűben történt.

A szolgáltatáshoz használatos gépjárművet és segédeszközöket naponta többször fertőtleníteni kellett.

A 27/2021. (I.29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnése hónapjának végéig az 1993. évi III. törvény szerinti, a szociális alapszolgáltatások igénybevételéhez szükséges ellátotti jogosultság vizsgálatát nem kellett elvégezni.

A veszélyhelyzet megszűnését követően amennyiben az ellátott a továbbiakban is igényelte az étkezést a jogosultsági vizsgálatot le kellett folytatni.

Az intézmény szabályzatban határozza meg a térítési díj hátralékok kezelését.

A települések vonatkozásában összesen 2 fő nem fizette be a térítési díjat, valamint 3 fő volt az, aki ingyen vette igénybe az étkezést.

A szolgáltatásnál egyik településen sem tartottak nyilván várakozót, minden felmerülő igényt azonnal ki tudtak elégíteni.

2. Népkehonyhai étkeztetés

Működési engedély, ellátási terület:

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekekölési Központ 2019. március 01. napjától bevezetett szociális szolgáltatása a népkehonyhai étkeztetés, melynek kereteit a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban Szt.) fekteti le.

Ásotthalom, Mórahalom, Pusztamérges, Öttömös, Zákányszék települések közigazgatási területén élő személyek részére biztosított ezen ellátási forma is.

A népkehonyha szolgáltatás kapacitása az igényeknek megfelelően változó, az ellátási terület településein az igények koordinálása a tagintézmény/telephely-vezetők feladata.

Szakmai munka bemutatása, 2022. évi statisztikai adatok:

A Népkehonyha az étkeztetés keretén belül nyújtott ellátás.

Térítésmentesen, alkalmi jelleggel, helyben történő fogyasztással napi egyszeri, egy tál meleg étel biztosítása, azoknak, akik önmaguk és eltartottjaik részére átmeneti vagy tartós jelleggel, vagy egyéb módon nem képesek biztosítani és más étkeztetési formát nem vesznek igénybe.

Az étel szétosztása helyben történik, valamint elfogyasztására helyben van lehetőség. Étkeztetés keretében diétás étkeztetés nem történik. A Népkonyha szolgáltatásának igénybevétele önkéntesen történik.

A népkonyha célja az ellátottak szociális helyzetének javítása a kornak, állapotnak megfelelő egészséges táplálkozással.

Az országos tendenciák egyértelműen bizonyítják, hogy a társadalmi, gazdasági változások hatására jelentős a társadalom periferiájára szoruló köre, akik a halmozottan jelentkező szociális problémáik hatására olyan krízishelyzetbe kerülnek, amikor már a napi egyszeri meleg étel biztosítása, elfogyasztása is problémát jelent.

Célcsoportok és jellemzőik:

- mindazok, akik 18 év felettiek és más szociális étkeztetésben nem részesülnek
- hajléktalanok
- létminimum alatt élő rászoruló családok
- tartós munkanélküliek, részmunkaidőben foglalkoztatottak
- kis nyugdíjból élő, segítségre szoruló idős emberek
- tartós betegségben szenvedők, fogyatékkal élők, vagy más egészségügyi probléma miatt hátrányos helyzetű emberek
- a szegénység terheit egyéb okból hordozó rászorulóknak

Az étkeztetés formája a településeken a szociális konyha kategóriába sorolható konyháról történik Pusztamérges, Öttömös területén. Ásotthalom tekintetében az Ásotthalmi Nappali Szolgáltató Központ telephelyen lévő szociális konyha, a Zákányszéki és Mórahalmi Tagintézmény esetén a Zákányszéki Tagintézmény konyhája biztosítja az étkeztetést. A népkonyhai étkeztetés biztosításának helye az egyes településeken megegyezik az alapszolgáltatás keretében biztosított étkeztetés helyszínével.

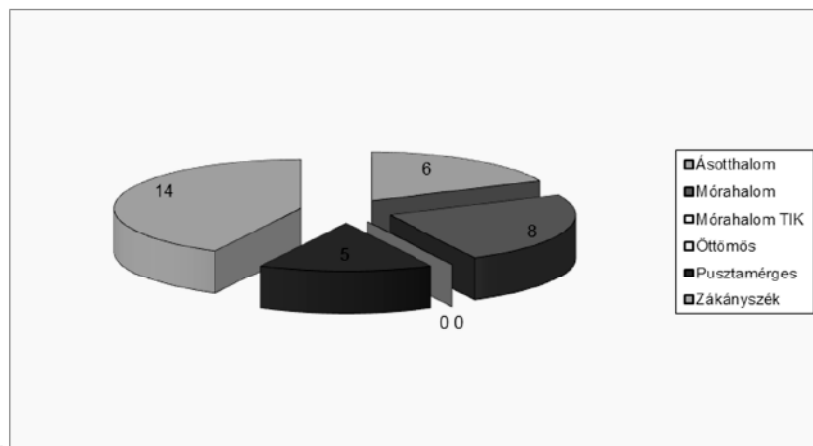
A szolgáltatás igénybe vevőinek felkutatása a szociális alap és szakellátások intézményeinek, mint a család- és gyermekjóléti szolgálat, hajléktalanokat ellátó szolgálatok, idős ellátás intézményei, házi segítségnyújtás, támogató szolgálat, önkormányzatok szociális osztálya, szociális bizottsága és egyéb karitatív szervezetek segítségével történik.

A fenntartó/szolgáltatást nyújtó a változásokról, rendkívüli eseményekről köteles tájékoztatni a szolgáltatás igénybe vevőit.

A tájékoztatás történhet helyben szokásos módon (honlap, helyi újság stb.) személyesen, telefonon, levél útján.

Az ellátottaknak szóló értesítés, közlés, tájékoztató minden esetben kifüggesztésre kerül az intézmény faliújságán is.

Népkonyha
keretén belül

*történő étkeztetést igénybe vevők száma
2022.12.31. állapot szerint
Forrás települési adatszolgáltatás*

2019. január 1-től a költségvetési támogatásban részesülő népkonyha szolgáltatás esetében az igénybe vevőkre vonatkozóan adatszolgáltatást kell végezni az Igénybevevői Nyilvántartásban, mely feltétele az állami támogatás igénybevételének.

A népkonyha szolgáltatás párhuzamosan nem vehető igénybe az alábbi szolgáltatásokkal: szociális étkeztetés (népkonyha vagy szociális konyha), gyermekjóléti alapellátás (kivétel: családok átmeneti otthona esetében lehetőség van párhuzamos igénybevételre), gyermekvédelmi szakellátás (kivétel: utógondozói ellátás esetében lehetőség van párhuzamos igénybevételre), szociális szakosított ellátás (kivétel: éjjeli menedékhely, hajléktalan személyek átmeneti szállása, támogatott lakhatás esetében lehetőség van párhuzamos igénybevételre)

3. Házi segítségnyújtás

Működési engedély, ellátási terület

A szolgáltatás nyújtása az alábbi ellátási területeken valósul meg:

- Ásotthalom nagyközség,
- Mórahalom város,
- Zákányszék község,
- Üllés nagyközség,
- Pusztamérges község,
- Öttömös község,
- Forráskút község közigazgatási területén.

Az említett tagintézmények/telephelyek határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkeznek a szakfeladat tekintetében.

2022-ben módosításra került az alábbi szervezeti egységek működési engedélye az alábbiak szerint:

Mórahalom, Tanyai Idősek Klubja tekintetében 25 főről 26 főre, Mórahalmi Tagintézménynél 16 főről 17 főre a Zákányszéki Telephelyen pedig 32 főről 34 főre került emelésre az ellátható személyek száma.

Engedélyezett ellátotti létszám változásai 2020 - 2022 évben

	2020.12.31	2021.12.31	2022.12.31
1 Ásotthalom	45	45	45

2	Forráskút	24	26	26
3	Mórahalom	13	16	17
4	Mórahalom TIK	22	25	26
5	Öttömös	9	11	11
6	Pusztamérgeres	27	27	27
7	Üllés	39	39	39
8	Zákányszék	32	32	34
	Összesen:	211	221	225

Engedélyezett ellátotti létszám változásai 2020-2022 években

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Szakmai munka bemutatása, statisztikai adatok:

A pandémia alatti jogszabályi előírások a szociális alapellátások közül a házi segítségnyújtást érintették leginkább, formálták igénybevételek módját.

Az eddig szükségletfelmérés nélkül, az 556/2020 (XII.04.) Kormányrendelet 15/A § (1) bekezdése, majd a 2021. évi XCIX. törvény 101. § (1) bekezdése alapján személyi gondozásban részesülők ellátásra való jogosultságát 2022.06. hónapban meg kellett állapítani.

A KSH-Elektra rendszerben kötelezően rögzített adatok szerint 75 főt érintett a felülvizsgálat.

A felülvizsgálatot követően a következőképpen alakultak a jogosultságok:

Ásotthalom

21 fő gondozási szükségletvizsgálata történt meg, melyből személyi gondozásban részesül továbbra is 19 fő, 1 fő szociális segítségre lett jogosult, 1 fő ellátása pedig megszüntetésre került.

Forráskút

7 fő gondozási szükségletvizsgálata történt meg, melyből személyi gondozásban részesül továbbra is 7 fő

Mórahalom

10 fő gondozási szükségletvizsgálata történt meg, melyből személyi gondozásban részesül továbbra is 9 fő, 1 fő pedig szociális segítségre jogosult a továbbiakban.

Mórahalom Tanyai Idősek Klubja

17 fő gondozási szükségletvizsgálata történt meg, melyből személyi gondozásban részesül továbbra is 17 fő

Öttömös

5 fő gondozási szükségletvizsgálata történt meg, melyből személyi gondozásban részesül továbbra is 5 fő

Pusztamérgeres

9 fő gondozási szükségletvizsgálata történt meg, melyből személyi gondozásban részesül továbbra is 8 fő, 1 fő pedig szociális segítségre jogosult a továbbiakban.

Üllés

17 fő gondozási szükségletvizsgálata történt meg, melyből személyi gondozásban részesül továbbra is 9 fő, 8 fő pedig szociális segítségre jogosult a továbbiakban.

Zákányszék

11 fő gondozási szükségletvizsgálata történt meg, melyből személyi gondozásban részesül továbbra is 11 fő

A házi segítségnyújtás biztosítja azt, hogy a segítségre szoruló idős, vagy beteg emberek minél tovább a közösség tagjai maradjanak, valamint saját lakókörnyezetükben, önrendelkezési

jogukat megőrizve, meglévő képességeiket figyelembe véve és felhasználva, úgy kapjanak segítséget, hogy emberhez méltó életminőséggel élhessék életüket.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás személyi gondozást, és/vagy szociális segítséget nyújt.

A gondozás fogalmába értjük a testi és lelki támogatást, az igénybe vevővel közösen meghatározott célok, segítő tevékenységek körét. Ha vannak természetes támaszok, azokat meg kell erősíteni, a gondozási folyamatba beilleszteni. Kapcsolatot kell tartani az egészségügyi intézményekkel, családorvossal. Tervszerűen, célzottan és akkor kell segítséget nyújtani, ha az önellátási képesség csökkent, vagy hiányzik. Az életminőség megtartása érdekében végzett gondozási folyamatban úgy segítjük az ellátottat, hogy az életét - meglévő képességeinek birtokában - maga irányítsa.

A szociális segítség fogalmába tartozik az igénybe vevő segítése életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában, vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet alapján a házi segítségnyújtás a személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás, a szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás szolgáltatási elemet biztosít.

A szolgáltatásnyújtás során igény szerint biztosítani kell személyi gondozás esetén: az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását, a gondozási és ápolási feladatok elvégzését, a szociális segítő feladatokat, szociális intézménybe történő beköltözés segítségét; szociális segítség esetén pedig a lakóközösségi higiénia megtartásában való közreműködést, a háztartási tevékenységben való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást, szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

A szolgáltatás szorosan kapcsolódik a tanyagondnoki szolgálatok munkájához, kölcsönösen segítik, ezáltal hatékonyabbá teszik az ellátásokat.

Az Intézmény házi segítségnyújtás ellátást nyújtó minden tagintézményében, telephelyén, rendelkezésre állnak a segítő munkához szükséges eszközök: vérnyomásmérők, vércukormérők, informatikai eszközök, közlekedéshez kerékpárok, gépjárművek

A házi segítségnyújtás alapellátási forma igénybevétele önkéntes. A szolgáltatás nyújtása alapvetően szükségletfelmérésen alapul, ahol az értékelő adatlapon az intézményvezető által kijelölt munkatárs, és az ellátást igénylő orvosa rögzítik az ellátást kérelmező szociális, mentális és egészségi állapotának indikátorait. Az adatlap orvosi részének kitöltését a 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet alapján az ellátott kezelőorvosa, szakorvosa vagy családorvosa teheti meg.

A szükségletfelmérés alapján az ellátást kérelmező állapota 4 fokozatba sorolható:

0. fokozat: Az egyén a vizsgált tevékenységeket el tudja végezni. A szolgáltatás a szociális és egészségi állapot szinten tartására korlátozódik.

I. fokozat: Az egyén egyes tevékenységekben hetente többször segítségre szorul, vagy figyelmet, irányítást igényel.

II. fokozat: Az egyén bizonyos tevékenységek elvégzésében napi rendszeres segítségre szorul, vagy napi szintű kontrollt igényel.

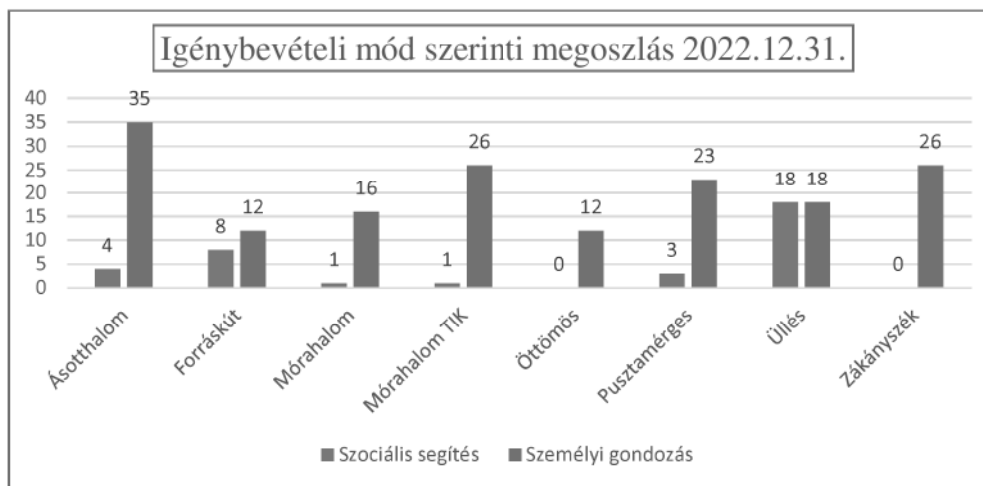
III. fokozat: Az egyén teljes ellátásra, folyamatos gondozásra, ápolásra szorul, intenzív odafigyelést és gyakori beavatkozást igényel.

Nulladik fokozatban az ellátott szociális segítségre, első-harmadik fokozatban személyi gondozásra jogosult. Ez nem jelenti automatikusan az előbbieket igénybe vételét, hiszen a második fokozatot elért igénylő lehet, hogy csak a szociális segítséget kívánja igénybe venni. Gondozási szükséglet nélkül is ellátható az igénylő, ha megfelel az egészségi állapoton alapuló

szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3/A. § (1) bekezdés b) pontjában megjelölt egyéb körülményeknek.

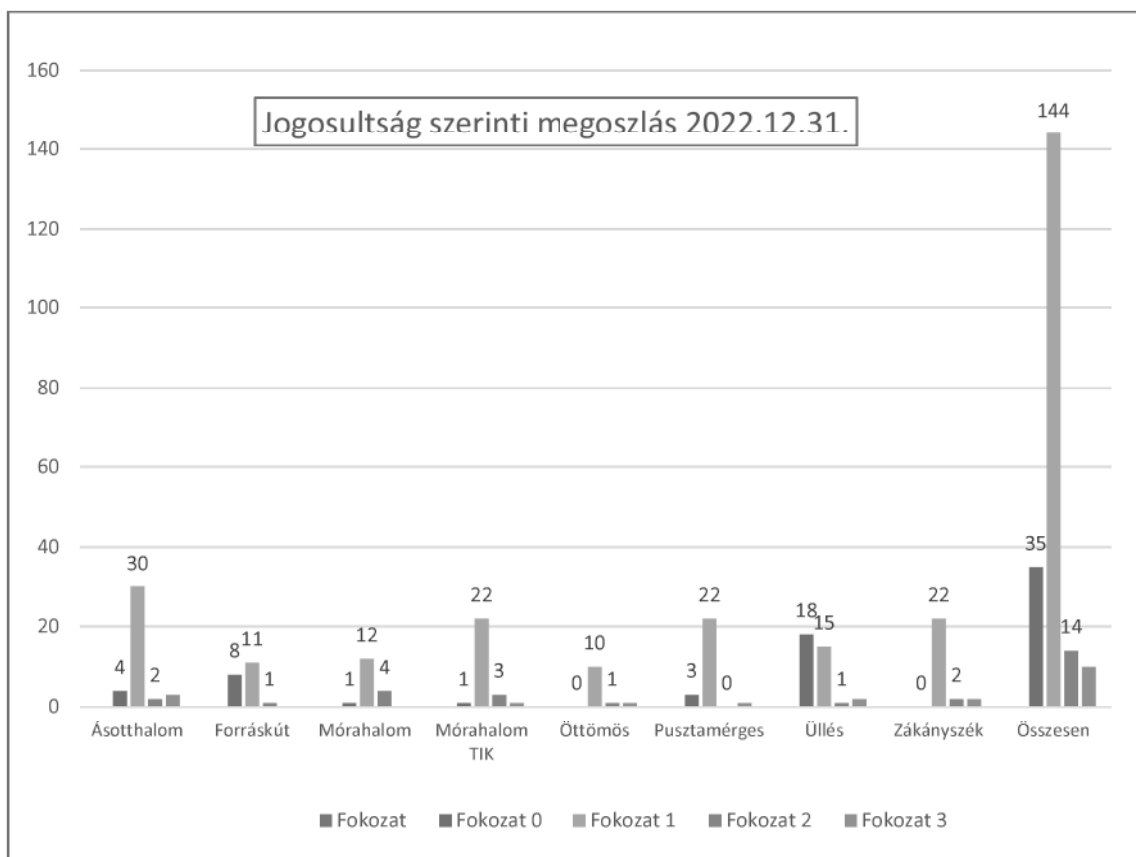
Jövedelemvizsgálat, orvosi javaslat beszerzése után készült el az ellátásról szóló megállapodás, mely megállapodást a feltek személyi gondozásra vagy szociális segítségre kötnék meg. A dokumentációk formája, a felvételi eljárás rendje az Intézményben egységes. A szolgáltatás térítésköteles, ennek rendjét Mórahalom Város Képviselő-testületének 35/2016/(XII.15.) önkormányzati rendelete szabályozta.

A gondozók elvégzett munkájukat az I/2000 (I.7.) SzCsM rendelet 5. számú melléklete szerinti, ellátottanként vezetett tevékenységnaplókban rögzítik. A tevékenységnaplók tartalma és alakja különbözik személyi gondozás és szociális segítség esetén. A fenti rendelet nevesíti a házi segítségnyújtás tevékenységeit és résztvétevénysegeit, a tevékenységi naplókban ettől eltérni nem lehet. A jogszabály szerint az ellátott naponta aláírásával hitelesíti a segítő tevékenység elvégzését és időtartamát. A gondozási tevékenység leírása mellett a naplóban rögzíteni kell percben az időtartamot is óra perctől óra percgig, és a közlekedésre fordított időt is óra perctől óra percgig.

Igénybevételi mód szerinti megoszlás, házi segítségnyújtás 2022.12.31.				
		Szociális segítség	Személyi gondozás	Összesen
1	Ásotthalom	4	35	39
2	Forráskút	8	12	20
3	Mórahalom	1	16	17
4	Mórahalom TIK	1	26	27
5	Öttömös	0	12	12
6	Pusztamérge	3	23	26
7	Üllés	18	18	36
8	Zákányszék	0	26	26
	Összesen	35	168	203

Forrás: Intézményi nyilvántartások

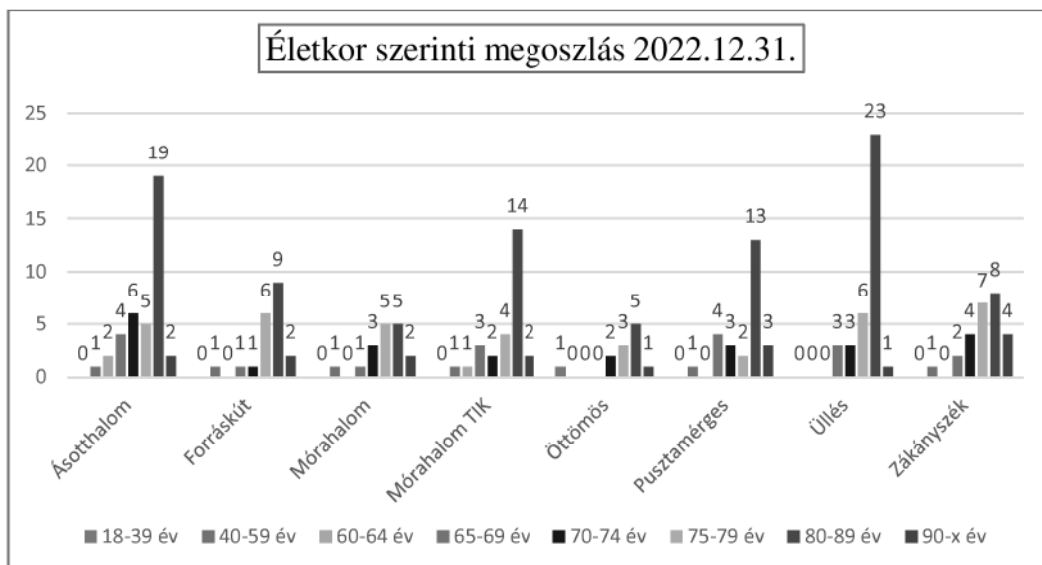

Jogosultság szerinti megoszlás, házi segítségnyújtás 2022.12.31.

		Fokozat					Összesen
			0	1	2	3	
1	Ásotthalom		4	30	2	3	39
2	Forráskút		8	11	1	0	20
6	Mórahalom		1	12	4	0	17
4	Mórahalom TIK		1	22	3	1	27
5	Öttömös		0	10	1	1	12
6	Pusztamérge		3	22	0	1	26
7	Üllés		18	15	1	2	36
8	Zákányszék		0	22	2	2	26
	Összesen		35	144	14	10	203

Forrás: Intézményi nyilvántartások

A szolgáltatást nyújtó településeken magas az időskorúak aránya, ezt határozottan tükrözi a házi segítségnyújtásban részesülők kor szerinti megoszlása. 2022.12.31-én az ellátottak összlétszáma 203 fő, ebből 196 fő hatvan év fölötti, és ebből 175 fő hetven év feletti

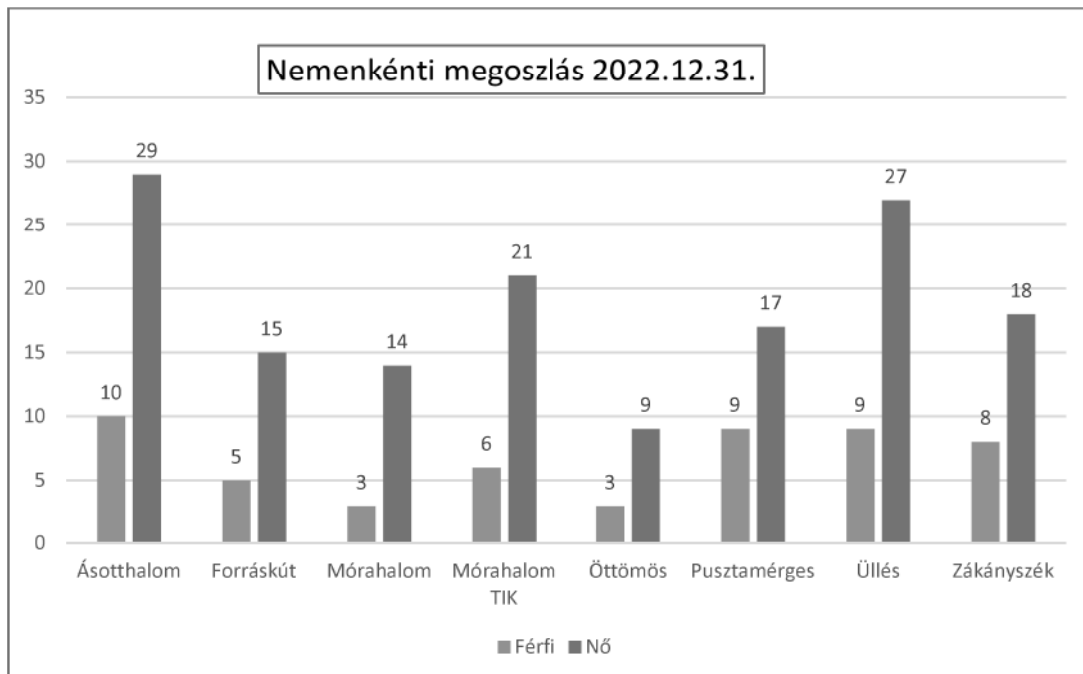
Életkor szerinti megoszlás, házi segítségnyújtás 2022.12.31.

		18-39	40-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-89	90-x	
		év	év	év	év	év	év	év	év	
1	Ásotthalom	0	1	2	4	6	5	19	2	39
2	Forráskút	0	1	0	1	1	6	9	2	20
3	Mórahalom	0	1	0	1	3	5	5	2	17
4	Mórahalom TIK	0	1	1	3	2	4	14	2	27
5	Öttömös	1	0	0	0	2	3	5	1	12
6	Pusztamérges	0	1	0	4	3	2	13	3	26
7	Üllés	0	0	0	3	3	6	23	1	36
8	Zákányszék	0	1	0	2	4	7	8	4	26
Összesen		1	6	3	18	24	38	96	17	203

Forrás: Intézményi nyilvántartások

Árnyaltabban lehet a szolgáltatásban részesülők igényeit felmérni, ha a nemek életkor szerinti megoszlását vizsgáljuk. A települések demográfiai mutatói igazodnak az országos demográfiai mutatókhoz, miszerint a hatvan év feletti népességben a nők aránya magasabb.

A nemek aránya a szolgáltatást igénybe vevők között megközelítőleg ¾ arányú. A nők létszáma 150 fő, a férfiaké 53 fő.

Forrás: Intézményi nyilvántartások

Nemenkénti megoszlás, házi segítségnyújtás 2022.12.31.

		Férfi	Nő	Összesen
1	Ásotthalom	10	29	39
2	Forráskút	5	15	20
3	Mórahalom	3	14	17
4	Mórahalom TIK	6	21	27
5	Öttömös	3	9	12
6	Ásotthalom	9	17	26
7	Üllés	9	27	36
8	Zákányszék	8	18	26
	Összesen	53	150	203

Forrás: Intézményi nyilvántartások

Személyi feltételek, változások

Házi segítségnyújtás ellátásban személyi gondozást csak az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 3. számú melléklete szerinti képesítéssel rendelkező személy végezhet. Szociális segítség szakképesítés nélkül is végezhető, ha a segítséget végző személy elvégzi a száz órás kötelező intézményi tanfolyamot.

Házi segítségnyújtás keretében nyújtott személyi gondozás esetén a szociális gondozók havi számát havonta rögzített időtartamok összesítése alapján kell meghatározni. Egy gondozó közvetlen gondozásra fordított havi órakerete éves átlagban 147 óra.

Ellátotti szám számítása: 21 óra = 1 fő ellátott. (1/2000 (I.7.) SzCsM rendelet 2. számú melléklet kiegészítő szabályok 3. pont). Eszerint, ha a 147 gondozási órát osztjuk a 21 ellátotti órával, eredményként megkapjuk, hogy egy gondozó 7 fő személyi gondozását végezheti.

		gondozó	segítő	egyéb	összesen
1	Ásotthalom	4	0	0	4
2	Forráskút	2,5	0	0	2,5
3	Mórahalom	2	0	0	2
4	Mórahalom TIK	3	0	0	3
5	Öttömös	1,5	0	0	1,5
6	Pusztamérges	3,5	0	0	3,5
7	Üllés	3,5	0	0	3,5
8	Zákányszék	3	0	0	3
	Összesen:	23,0	0,0	0,0	23,0

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Fejlesztendő terület

A megnövekedett ellátást igénylő személyek száma miatt célszerű lenne a humán erőforrás keret fokozatos emelése, képzése a telephelyeken, mert sok esetben csak túlóra elrendelésével tudjuk biztonsággal ellátni a segítségre szoruló személyeket.

Fontos a meglévő munkaerő megtartása, cafeteria rendszer átalakítása, kibővítése, rekreációs lehetőségek biztosítása.

4. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Működési engedély, ellátási terület:

A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedélye 2019. május 1-jétől a Zákányszéki Tagintézmény működési engedélyében szerepel. 2019. december 31-én 180 készülékre volt engedélye az Intézménynek, 2020. január 1-jétől 200 készülékre, 2020. augusztus 1-jétől 209 készülékre. Finanszírozási támogatásban 171 készülékre kapott a Fenntartó támogatást.

2013.07.01-jétől állami feladatellátásba került a szolgáltatás. A finanszírozási feltételek változatlanok maradtak.

Ellátási területe:

- Ásotthalom nagyközség,
- Mórahalom város,
- Öttömös község,
- Ruzsa község,

- Pusztamérges község,
- Forráskút község,
- Üllés Nagyközség,
- Zákányzéri község közigazgatási területe

Szakmai munka bemutatása, 2022. évi statisztikai adatok

A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére, az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás *felügyelet* szolgáltatási elemet biztosít.

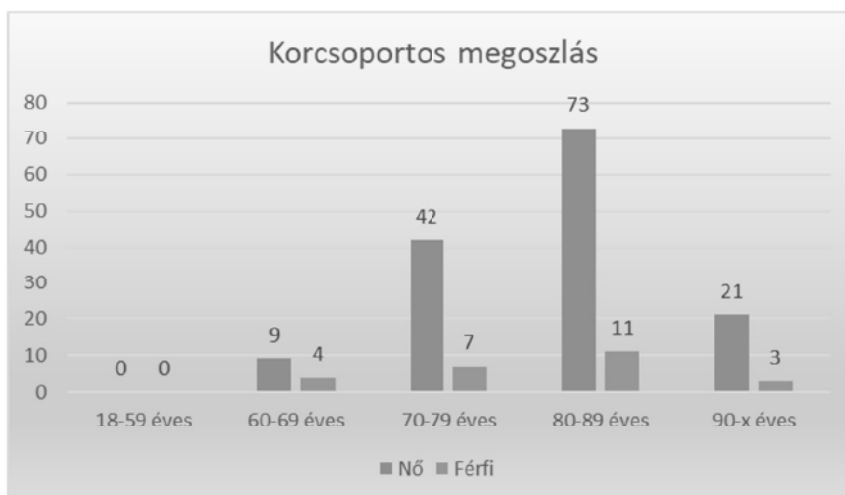
A rendelkezésre álló készülékek száma településenként 2022.12.31-én:

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

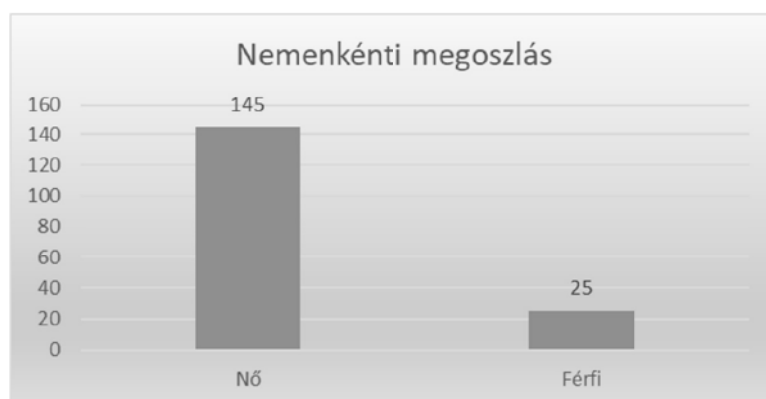

A kihelyezett jelzőkészülékek megoszlása településenként, kül- és belterület szerint 2022.12.31-én

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Ellátottak nemenkénti és korcsoportos megoszlása az összes település vonatkozásában 2022.12.31-én
Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Ellátottak nemenkénti megoszlása az összes település vonatkozásában 2022.12.31-én
Forrás: intézményi adatszolgáltatás

A szolgáltatásért 2013.04.01.-jétől intézményi térítési díjat kell fizetni. A térítési díj mértéke településenként eltérően került megállapításra. A Homokháti Kistérség településein a szegedi székhelyű Raguza-97 Kft. által kitelepített segélyhívó készülékek működnek.

A szolgáltatás tekintetében a jövőben szükségessé válik a meglévő jelzőkészülékek cseréje. A jelenlegi készülékek jelentős része csak egyirányú kommunikációra alkalmas. A hatályos jogszabályi előírások alapján azonban csak két irányú kommunikációra alkalmas készülékek kihelyezését szabad engedélyezni.

Pályázati forrásból, illetve a költségvetés terhére, a fenntartó önkormányzatok engedélyével már kerültek beszerzésre, illetve bérletre két irányú kommunikációra alkalmas készülékek.

21 ügyeletes gondozó látja el a feladatokat tiszteletdíjas szerződés keretében.

Az év során 274 segélyhívás érkezett, melyből 183 segítségnyújtást igénylő, míg 91 téves riasztás volt.

A rendszer hibátlan működéséről való meggyőződés érdekében fél évente próbariasztások kerültek elvégzésre, ahol tesztelésre kerülnek a nyomógombos készülékek, ellenőrzésre kerülnek az elemek és az akkumulátorok.

5. Nappali ellátás

Működési engedély, ellátási terület:

A nappali ellátást a kistérség településein Ásotthalom, Mórahalom, Zákányszék, Üllés, Forráskút, Öttömös, Pusztamérges településeken, a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Intézmény nyújtja. Bordány és Ruzsa településen a Települési Önkormányzat által fenntartott Intézmény vagy szolgálat keretében történik a feladatellátás.

Működési engedély: Ásotthalom Tagintézmény 2018. 04. 30.

6783 Ásotthalom, Királyhalmi út 6/a.

Engedélyezett férőhely 50 fő. 2013.07.01-jétől egy új típusú ellátási forma került bevezetésre az idősök nappali ellátásán belül, a demencia kórképpel rendelkező személyek nappali ellátása.

Működési engedély: Mórahalom Tagintézmény 2022. 07. 01.

6782 Mórahalom, Zákányszéki út 21.

Engedélyezett férőhely 40 fő. Mórahalom város belterületén élőknek nyújt ellátást.

Működési engedély: Zákányszék Tagintézmény 2022. 07. 01.

6787 Zákányszék, Lengyel tér 1.

Engedélyezett férőhely 40 fő. Minden szakmai feltételnek megfelelő, 40 fő befogadására alkalmas idősök nappali ellátó Intézménye. 2013.07.01-jétől egy új típusú ellátási forma került bevezetésre az idősök nappali ellátásán belül, a demencia kórképpel rendelkező személyek nappali ellátása.

Működési engedély: Üllés Tagintézmény 2022. 07. 01.

6794 Üllés, Radnai u. 22.

Üllés Tagintézmény keretében, 25 fő ellátásával Üllés és Forráskút község közigazgatási területe is lefedett a szolgáltatás tekintetében. Az idősök nappali ellátását 2012.03.01-jétől a Radnai u. 22. szám alatt található Tagintézmény biztosítja.

Működési engedély: Öttömös telephely 2022. 06. 20.

6784 Öttömös, Béke u. 3.

2013.10.01-jétől a megnövekedett igények miatt 30 főre emelkedett az engedélyezett létszám.

Működési engedély: Pusztamérges telephely 2022. 07. 12.

6785 Pusztamérges, Petőfi u. 47.

2013.10.01-jétől a megnövekedett igények miatt 30 főre emelkedett az engedélyezett létszám.

Működési engedély: Mórahalom Tanyai Idősök Klubja telephely 2022. 07. 01.

6782 Mórahalom, Móradszék körút 40.

Az engedélyezett létszám 30 fő. A telephely az egyetlen olyan intézményegység, amely kifejezetten külterületi lakosok szociális ellátását kívánja megvalósítani.

Személyi feltételek, változások

A nappali ellátás szakfeladaton a mórashalmi Tanyai Idősök Klubja Telephely, az Ásotthalmi Tagintézmény, a Pusztamérgesi Telephely, valamint az Öttömösi Telephely tekintetében nem történt személyi változás az idősök nappali ellátása szakfeladaton.

Személyi változások következtében a Mórashalmi Tagintézményben 2022. 04.01-től IIódi-Csúcs Ildikó tartós helyettesítésének idejére Horváth Dorina látja el a feladatokat.

Az Üllési Tagintézményben Móczár Gabriella átmeneti helyettesítését 2022. 09. 01-2022. 09. 08-ig Vassné Pesir Zita, majd tartós helyettesítését 2022. 12. 31-ig Palotásné Szakács Melinda végezte.

A Zákányszéki Tagintézményben Bozóki Ildikó 2022. 04. 01. napjától, Császár Katalin 2022. 06. 01. napjától, Némethné Molnár Angéla 2022. 07. 01. napjától lát el gondozói feladatokat, Pappné Péter Etelka 2022. 06. 01. napjától tölti be a terápiás munkatárs munkakört.

Tagintézmény megnevezése	Munkakör	Férőhelyek száma
Ásotthalmi Tagintézmény	1 fő terápiás munkatárs 1 fő szociális munkatárs 2 fő gondozó	50 fő
Mórahalmi Tagintézmény	1 fő szociális munkatárs 1,75 fő gondozó	40 fő
Zákányszéki Tagintézmény	1,5 fő terápiás munkatárs 1,75 fő gondozó	40 fő
Üllési Tagintézmény	1 fő terápiás munkatárs 2 fő gondozó	25 fő
Pusztamérges Telephely	1 fő terápiás munkatárs 1 fő gondozó	30 fő
Öttömös Telephely	1 fő terápiás munkatárs 0,5 fő gondozó	30 fő
Mórahalom Tanyai Idősek Klubja	1 fő terápiás munkatárs 1 fő gondozó	30 fő

A feladatellátáson dolgozó szakmai létszám, az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet feltételeit az ellátotti létszám függvényében teljesíti

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Szakmai munka bemutatása, 2022. évi statisztikai adatok

Nappali ellátást nyújtó Intézményeink az igénybe vevők részére szociális, mentális, egészségi állapotuknak megfelelő, napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújtanak úgy, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátottak és a lakosság számára egyaránt elérhető legyen. A Tagintézmények, Telephelyek többfunkciós helyiségeiben lehetőség van étkezésre, foglalkoztatásra, szabadidős programok megrendezésére. Az idősek nappali ellátását a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, koruk vagy egészségi állapotuk miatt szociális vagy mentális támogatásra szoruló, önellátásra részben képes személyek veszik igénybe. A demens ellátottaknak állandó gondozói felügyeletet, naponta egyéni és csoportos foglalkoztatást nyújtanak az intézményegységek, meglévő képességeik megőrzésére és fejlesztésére, egészségi állapotuk romlásának késleltetésére.

Az idősek nappali ellátásának célja, hogy szerepet vállaljon az igénybe vevő személyek szociális helyzetének javításában, egészségük megőrzésében, mentális állapotuk szinten tartásában. Az ellátás által nyújtott szolgáltatások részben pótolhatják a hiányzó családi gondoskodást, enyhíteni tudják a magány és az egyedüllét érzését, illetve a tétlenséggel járó káros hatások is kiküszöbölhetők.

Az idősek nappali ellátása hozzásegíti az ellátottakat az önrendelkezés jogának minél további megtartásához, adott esetben késleltetheti az idősothtoni elhelyezést. A napközbeni védett környezetben tartózkodás, kialakuló társas kapcsolatok, pozitív ingerek jótékonyan hatnak az

igénybe vevők egészségi és mentális állapotára. Mérhető az állapotjavulás a közösségbe kerülés után, az izoláció megszűnésével.

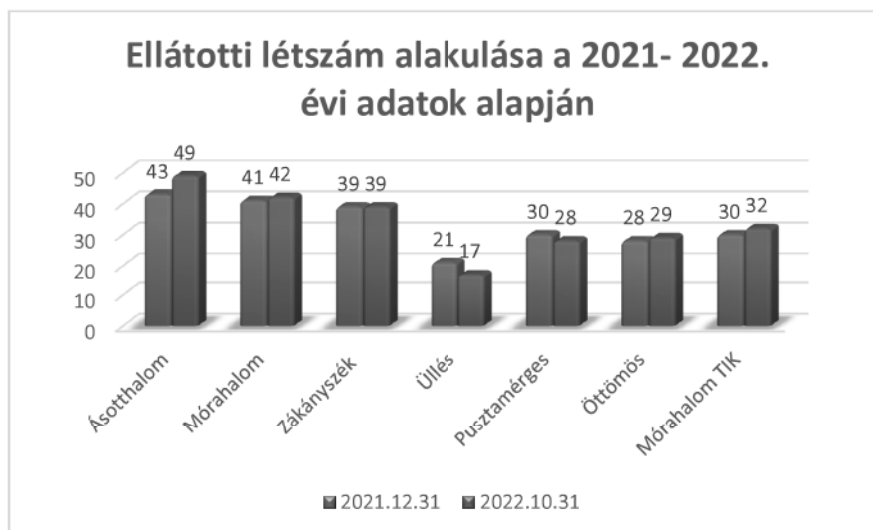
A demens személyek nappali ellátásának célja, hogy a gondozott a visszafordíthatatlan szellemi leépülése ellenére, az általa érzékelhető módon, jó közérzettel, testi-lelki egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Gondolkodási/emlékezési zavarai ellenére is érzékelje a jó bánásmódot, állapotromlását késleltető támogatást kapjon. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát.

A külterületi lakosok a nappali ellátásban még mindig alul-reprezentáltak, kivételt képez Mórahalmon a Tanyai Idősek Klubja.

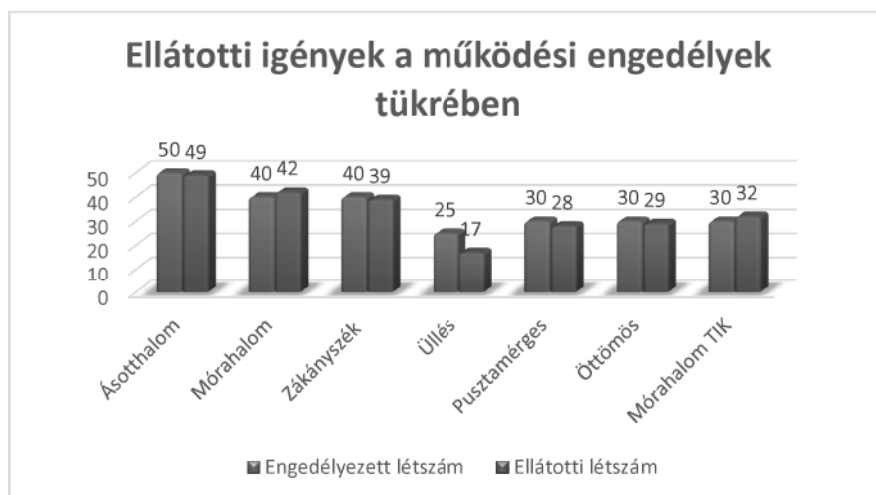
Tagintézmény megnevezése	Ellátottak létszáma 2021.12.31	Ellátottak létszáma 2022.12.31.
Ásotthalom	43	49
Mórahalom tagintézmény	41	42
Zákányszék	39	39
Üllés-Forráskút	21	17
Pusztamérges	30	28
Öttömös	28	29
Mórahalom Tanyai Idősek Klubja	30	32

Ellátotti létszám alakulása 2021. és 2022-es évben

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Forrás: Intézményi statisztika

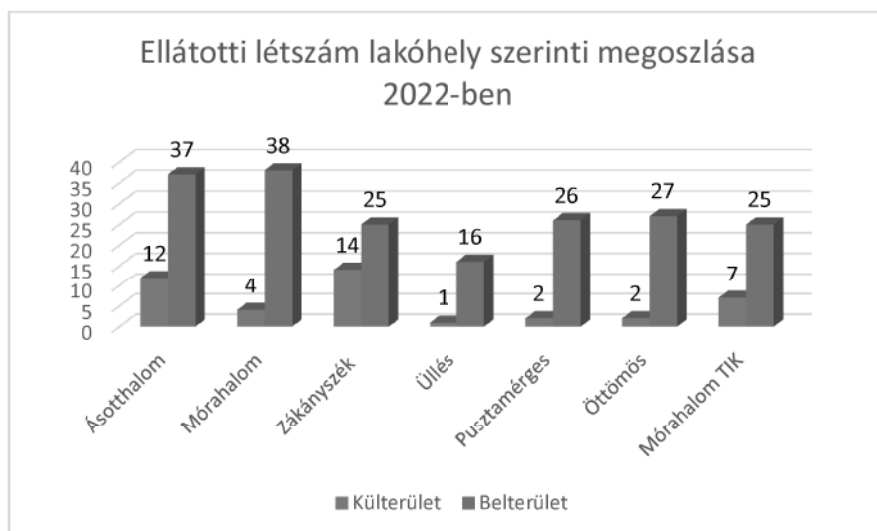

Forrás: Intézményi statisztika

Intézményi szinten a kihasználtság a 2022.12.31-i állapot szerint megfelelő. Engedélyezett létszám: 245 fő, ellátotti létszám: 236 fő. A kistérség települései tekintetében elmondható, hogy egyre nagyobb az igény az ellátás folyamatos biztosítására. Intézményünk Tagintézményei és Telephelyei megfelelően felújított, illetve új épületekben biztosítják ezen ellátási formát. Az Intézmény dolgozói színes programokkal, kirándulásokkal, ismeretterjesztő előadások megszervezésével, multidéző fotóvetítéssel, jóga foglalkozással színesítik az ellátást igénybe vevő személyek mindennapjait. Az egyes települések ellátottjai szoros kapcsolatot ápolnak egymással, különböző rendezvényekre vendégül hívják egymást. Az egyes rendezvények már hagyománnyá váltak a térségben, ilyen például a zákányszéki farsangi multság, a mórahalmi pünkösdi bál és az ásotthalmi szüreti multság.

Települések	Ellátottak létszáma 2022. 12. 31.	Ellátottak lakóhely szerinti megoszlása		Ellátottak nemek szerinti megoszlása	
		Külterület	Belterület	Férfi	Nő
Ásotthalom	49	12	37	7	42
Mórahalom	42	4	38	8	34
Zákányszék	39	14	25	8	31
Pusztamérges	28	2	26	4	24
Öttömös	29	2	27	6	23
Üllés	17	1	16	1	16
Mórahalom TIK	32	7	25	7	25

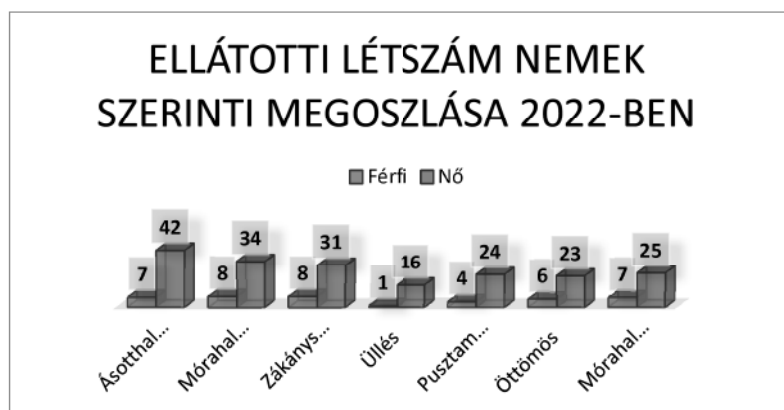
Forrás: Intézményi statisztika

Forrás: Intézményi statisztika

A lakóhely szerinti megoszlás alapján az ellátást - túlnyomó többségben - a belterületi lakosok veszik igénybe. A belterületi lakosok egyszerűbben meg tudják közelíteni a települési intézményeket, könnyebben hozzáférnek az ellátáshoz. Az aktívabban élő külterületi lakosok több munkát találnak az ingatlan körül, így az elfoglaltságuk miatt nem, vagy csak nagyon kevesen veszik igénybe ezen ellátási formát.

A településeken működő tanyagondnoki szolgálatok lehetőséget biztosítanak a külterületi lakosok számára, hogy tanyagondnoki gépjárművel beszállítsák őket a helyi intézményekbe, így nagy segítséget nyújtanak számukra a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Forrás: Intézményi statisztika

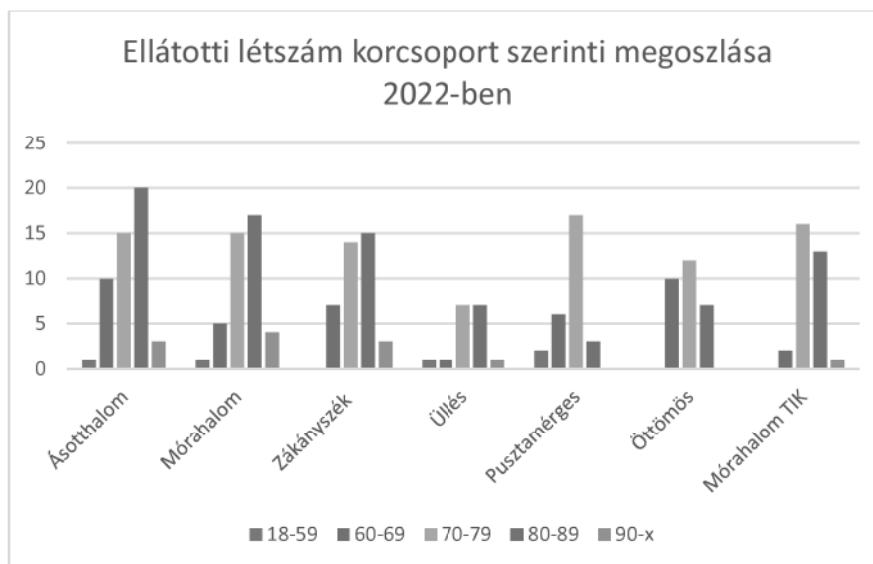
Nemek szerinti megoszlás alapján elmondható, hogy az ellátást elsősorban a női lakosok veszik igénybe a településeken. Ennek oka lehet, hogy az átlagéletkor a női lakosok körében magasabb, mint a férfi társaiké.

Települések	Ellátottak létszáma 2022. 12. 31.	Ellátotti létszám korcsoport szerinti megoszlása				
		18-59	60-69	70-79	80-89	90-
Ásotthalom	49	1	10	15	20	3
Mórahalom	42	1	5	15	17	4

Zákányszék	39	0	7	14	15	3
Pusztamérges	28	2	6	17	3	0
Öttömös	29	0	10	12	7	0
Üllés	17	1	1	7	7	1
Mórahalom TIK	32	0	2	16	13	1

Ellátottak létszáma településbontásban, és az ellátottak korcsoport szerinti megoszlása

Forrás: Intézményi statisztika

Forrás: Intézményi statisztika

A korcsoport szerinti megoszlás alapján megállapítható, hogy az ellátást elsősorban a 70-79 éves és a 80-89 éves korosztály vette igénybe.

Az Intézmény nappali ellátás szolgáltatásban végzett munkája sokrétű, és szakmailag megfelelő. Az igénybe vevők emberi méltóságának megőrzését mindenkor előtérbe helyezve arra törekszünk, hogy az egyéni szükségleteket olyan módon elégítsük ki, hogy a fizikai szükségletek mellett odafigyeljünk a mentális állapotra is. A támogatásra szorulóknak érzelmi állapota helyzetükből adódóan sérülékeny.

2017. 02. 17-től a nappali ellátás tekintetében az alábbi törvényi változás került bevezetésre:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeletbe bekerültek a szolgáltatási elemek. A szolgáltatási elemek megjelenésével egyidejűleg kivezetésre került az egyéni gondozási terv készítése.

A szociális szolgáltatások tevékenységei alapvetően meghatározott szolgáltatási elemekre épülnek, azokat a szolgáltatás célcsoportjának szükségleteihez igazítva. A szolgáltatási elemek bevezetésével lehetőség nyílik arra, hogy a szolgáltatással érintettek személyre szabott ellátásban részesüljenek, törekedve az egyéni szükségletek kielégítésére. Az Intézmény szakmai programjának tartalmaznia kell, hogy a fenntartó a szolgáltatási elemek közül melyeket biztosítja.

Az időskorúak nappali ellátása esetében, az Intézményen belül az alábbi szolgáltatási elemek biztosítottak:

- **Tanácsadás:** az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy

speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

- **Esetkezelés:** az igénybe vevő szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.
- **Gondozás:** az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.
- **Felügyelet:** az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll.
- **Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:** az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.
- **Készségfejlesztés:** az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.
- **Közösségi fejlesztés:** egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító-ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg.

A településeken eltérő, de leggyakrabban igénybe vett szolgáltatási elemek a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, a készségfejlesztés és a felügyelet, de a többi elem is megjelenik.

Móráhalom város helyi szociális rendelete értelmében az ellátási formát térítésmentesen veheti igénybe az adott településen élő, önellátásra részben, vagy segítséggel képes időskorú személy.

Pandémia időszakának tapasztalatai:

Tekintettel arra, hogy az idősebb korosztály a koronavírus kiemelt rizikócsoportját képviseli, elengedhetetlen volt a prevenció intézkedések fokozott betartása az idősok ellátását végző szociális alapszolgáltatások esetében.

A vírushelyzet időszakában a szociális alapszolgáltatások biztosítására vonatkozóan számos állásfoglalás, szakmai ajánlás és kormányrendelet jelent meg, amelyre reagálva az intézmény protokollok kidolgozását kezdeményezte. A protokollok betartására fokozott figyelemmel került sor.

Amennyiben az ellátott nem kívánta igénybe venni a nappali ellátás épületében nyújtott szolgáltatásokat a fertőzésveszélyre tekintettel, a szakfeladaton dolgozó munkatársak rendszeresen felkeresték őket telefonon, személyesen, illetve infokommunikációs eszközökön keresztül, és felajánlották számukra a segítségüket (gyógyszer felírás, kiváltás, csekkbefizetés, bevásárlás, ügyintézés) valamint érdeklődtek állapotukról. Az izoláltságuk miatt mentális támogatásban részesítették őket. Az intézményben a jeles ünnepek alkalmából rendezett programok, valamint a nyári szabadidős programok a tavalyi évben a pandémia

enyhülése miatt már megrendezésre kerültek, amelyen nagyon szívesen vettek részt a klubtagok.

Fejlesztendő területek:

A Tagintézmények és Telephelyek fejlesztési igényeinek tekintetében minden településen megjelenő igény egy egységes iktatóprogram bevezetése, megvalósítása.

A Mórահalmi és a Zákányszéki Tagintézmény, valamint az Öttömösi Telephely vonatkozásában fejlesztési igényként merült fel az épületek energetikai korszerűsítése, megújuló energiával, napelemmel való ellátása a fenntartási költségek csökkentése érdekében.

A Pusztamérgesi Telephelyen szeretnék megvalósítani az épület nyílászárócserejének 3. ütemét, valamint mobil hangfal beszerzését, világítótestek cseréjét a közösségi terekben.

6. Demens betegek nappali ellátása

Működési engedély, ellátási terület:

Az Intézmény határozatlan idejű működési engedélyeivel az alábbi ellátási területen biztosítja az ellátást:

- Zákányszék község,
- Ásotthalom nagyközség,
- Üllés nagyközség közigazgatási területe.

Az ellátás feladata, célja

A demens nappali ellátás alapvető célja, hogy a demenciával küzdő idős ember a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Kognitív zavarai mellett is érzékelje a jó bánásmódot, képes legyen élvezni az adott pillanatokat, és olyan támogatást kapjon, mely késlelteti állapota romlását.

Az idősek nappali ellátásában cél, hogy a gondozott önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Az idős, sokszor magányos ember életminőségének javításába beletartozik a biztonságos és optimális gondozási környezet kialakítása.

A demenciával küzdő személy jól-lététől elválaszthatatlan a család jól-léte, ezért a demenciával küzdők családi kapcsolataira is figyelemmel kell lennünk.

Az ellátott szükségleteihez igazodó feladataink:

- biztonságos és optimális gondozási környezet kialakítása
- közösségi aktivitás színterének biztosítása
- ápolási-gondozási szükségletek kielégítése
- az állapotának, az élethelyzetének és az adott helyzetnek megfelelő kommunikáció alkalmazása
- a tájékozódás, a térbeli és az időbeli orientáció megőrzésének támogatása
- a kognitív jellegű tünetek és a magatartási, valamint a pszichés tünetek enyhítése
- az önellátási képességek javítása, a képességromlás késleltetése, a képességek csökkenéséből származó zavarok enyhítése
- az izoláció elkerülése
- a szűkebb és tágabb szociális környezetben való részvétel támogatása
- az állandóság biztosítása
- biztonságának megőrzése és védelem

Kiemelt jelentőségű a betegség időben történő felismerése és diagnosztizálása. A mentális hanyatlás lassításában, késleltetésében nagy jelentősége van a megfelelő színvonalú szakmai munkának.

Fontos szegmens az ellátás során a környezet ingergazdagsága, amely jelentősen befolyásolja a mentális hanyatlás folyamatát. Megfelelő szakmai team odafigyelésével, a család bevonásával törekedni kell részeredmények elérésére.

A demens betegek ellátásához biztonságos keretek, intenzív gondozási feltételek szükségesek.

Az ellátás módszereinek, szakmai tartalmának kidolgozása során tekintettel voltunk az alábbi, a demens ellátottakra jellemző problémákra:

- Memóriazavar – hanyatló memória, a rövidtávú memória zavara, feledékenység, összefüggő események felejtése;
- Nehézségek a mindennapi tevékenységekben – rutinszerű tevékenységek elvégzése is nehézséget jelenthet, vagy egy tevékenységet végez állandóan, rögeszme-szerűen;
- A nyelvi kifejezőkészség zavarai – az ellátott elfelejt egyes szavakat, vagy más szavakat alkalmaz helyettük, írása, beszéde nehezen érthetővé, esetleg összefüggéstelenné válhat;
- Időbeli és térbeli tájékozódás zavara – a demens beteg elfelejti, milyen nap van, felcseréli a napszakokat, nem ismeri ki magát, megszokott környezetében is eltévedhet, nem talál haza;
- Hibás vagy csökkent ítélőképesség – nem az időjárásnak megfelelően öltözködik, mindenkivel szóba áll, az ismeretlent is ismerősként üdvözlí;
- A figyelem hanyatlása – nem tudja követni egy beszélgetés vonalát, elfelejti mindennapi, korábban rutinszerű tevékenységeit;
- Tárgyak rossz helyre tétele – szokatlan helyekre teszi használati tárgyait, azután nem találja meg őket, így könnyen vádaskodik, miszerint ellopták azokat;
- Hangulati, viselkedésbeli változás – hirtelen ingadozó, hullámzó kedélyállapot, túlzott érzelmesség, vagy éppen közönyösség;
- Személyiségváltozás – a demens beteg korábbi személyisége torzulhat, szélsőséges tulajdonságok alakulhatnak ki nála, melyek korábban nem jellemezték;
- A kezdeményezőkészség elvesztése – átlagon felüli passzivitás alakulhat ki, az érdeklődés teljes elvesztése.

Személyi feltételek, személyi változások

A nappali ellátás minden intézményegységben új, vagy felújított épületben, akadálymentesített, az ellátotti kör fizikai és mentális igényeihez igazodó közösségi és szociális helyiségekkel várja a gondozottakat. A szakmai munka jelentősége az ellátások egymásra épülésében, a komplex szolgáltatásokban, az egyéni szükségletekhez igazodó rugalmas gondozásban van.

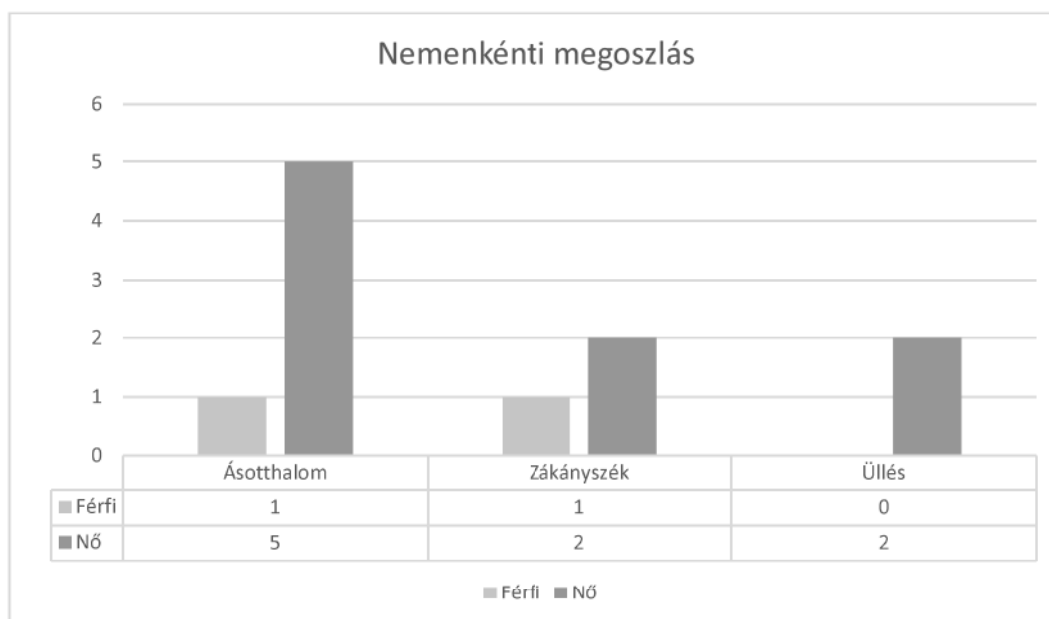
Mindhárom tagintézményben szakképzett gondozók látták el a speciális gondozási tevékenységet.

Szakmai munka bemutatása, statisztikai adatok

2022.12.31. napján az Ásotthalmi Tagintézményben 6 fő vette igénybe a demens nappali ellátást, akik közül 4 fő napközbeni felügyeletet igényelt, 2 fő pedig étkezéssel együtt veszi igénybe a szolgáltatást. Ásotthalmi közigazgatási területéről 1 fő a külterületről és 5 fő belterületről igényli a szolgáltatást.

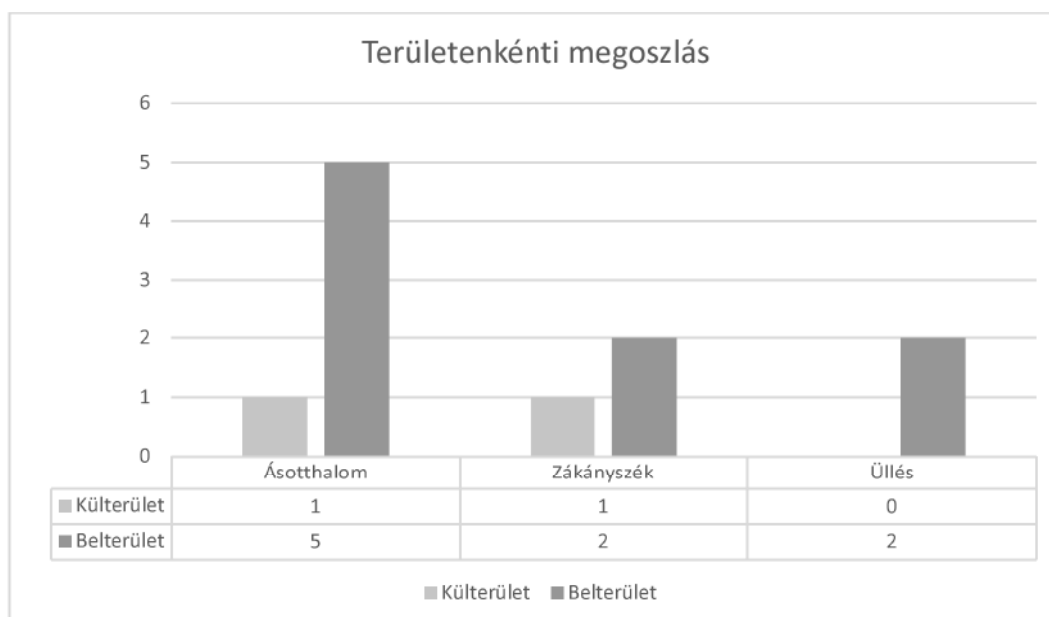
A Zákányszéki Tagintézményben demens nappali ellátást 3 fő igényelt. Ebből 2 fő napi egyszeri meleg étkezéssel kérte a szolgáltatást, 1 fő pedig napközbeni felügyeletet igényelt. Zákányszék közigazgatási területéről 1 fő külterületről és 2 fő belterületről igényli a szolgáltatást.

Az Üllési Tagintézményben 2022.12.31. napján 2 fő vette igénybe a demens személyek nappali ellátását. Mindkét ellátott napi egyszeri meleg étkezéssel igényelte a szolgáltatást, akik belterületi lakosok.

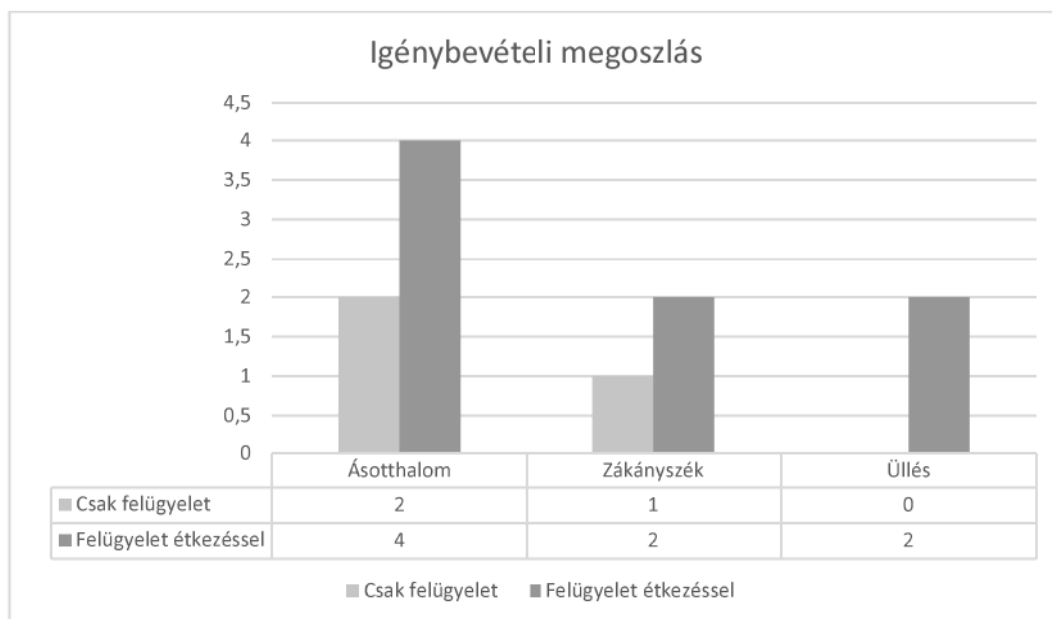
Demens ellátottak nemenkénti megoszlása 2022.12.31-i állapot alapján

Forrás: Intézményi statisztika

Demens ellátottak területi eloszlása 2022.12.31. napján

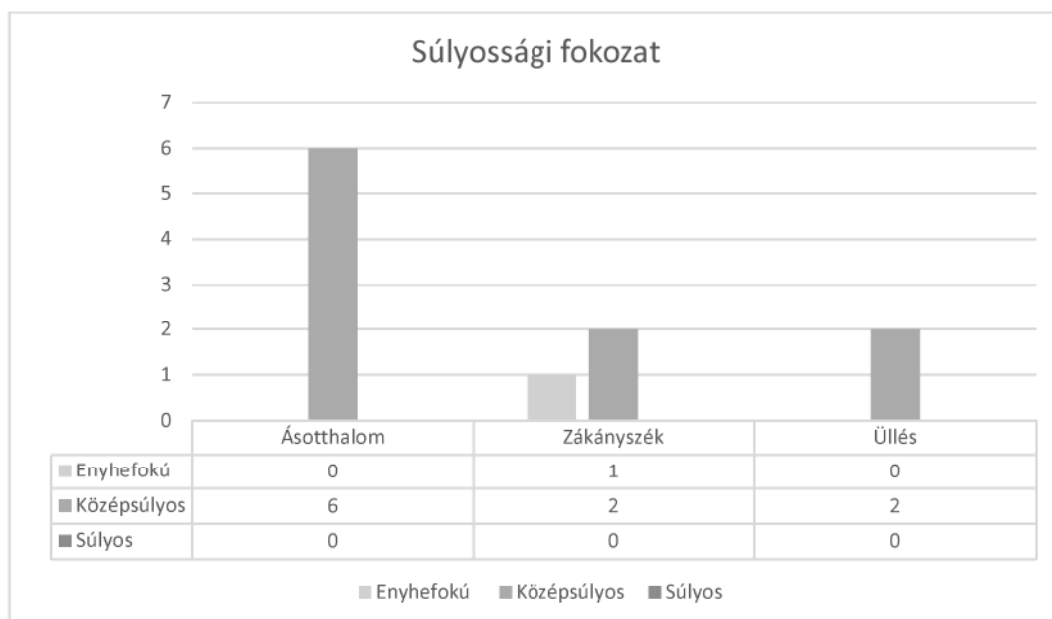
Forrás: Intézményi statisztika

Demens nappali ellátás igénybevételi megoszlása 2022.12.31. napján

Forrás: Intézményi statisztika

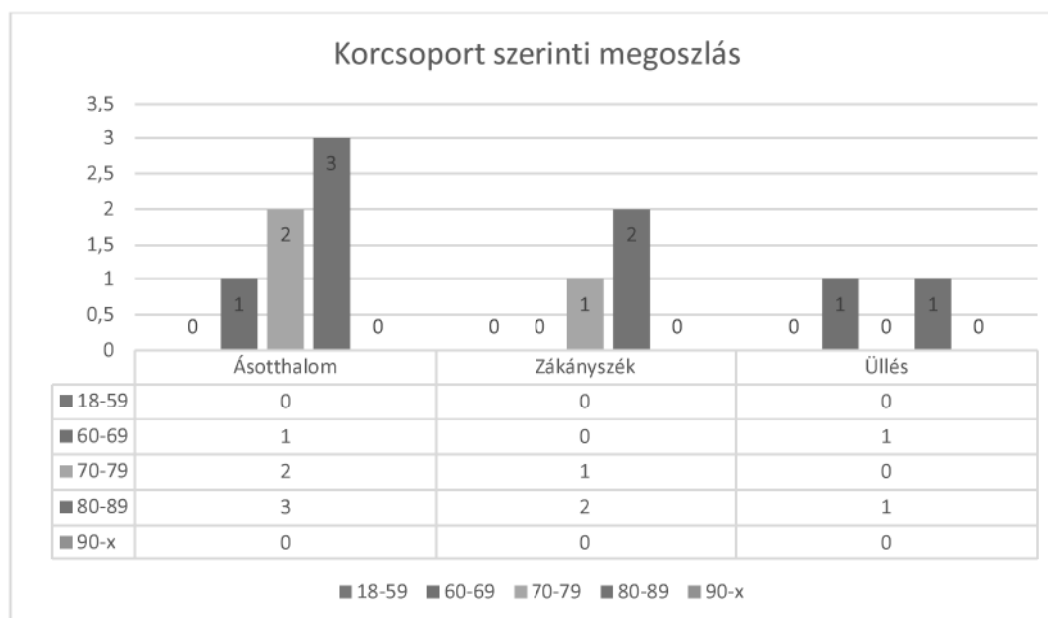
A demens nappali ellátás igénybevételéhez, szakvéleménnyel szükséges alátámasztani az ellátott mentális állapotát. Ez alapján megkülönböztetünk enyhe, közép súlyos és súlyos demenciában szenvedőket.

Demens ellátottak száma súlyossági fokozat alapján 2022.12.31-i állapot alapján

Forrás: Intézményi statisztika

Kutatások alapján a nők veszélyeztetettebbek a demencia kórkép kialakulása során, valamint a betegség elsősorban a 60 év feletti korosztályt érinti. Az ellátotti körben is ezek a jellemzők mutatkoznak.

Demens ellátottak korcsoportos megoszlása 2022.12.31-i állapot alapján:

Forrás: Intézményi statisztika

Pandémia hatása

A kialakult **pandémiás helyzet** ellenére a szolgáltatás jól működött, a jogszabályi előírásoknak megfelelően, fokozott védelmi intézkedések betartása mellett. A tagintézmények kialakították a speciális Covid-19 veszélyhelyzetre szóló protokolljukat, ami alapján a munkavégzést folyt. Ellátottjaink védelme érdekében a gondozók az ellátást csak szájmaszkban, gumikesztyűben végezték, és mind a munkavállalók, mind az ellátottak napi testhőmérsége megtörtént. A nappali ellátásban és a demens nappali ellátásban is védjük időseinket, így külsős látogatót, előadót a 2022. évben első felében nem tudtunk fogadni. Ellátottjaink számára nehéz volt ezt a helyzetet mentálisan feldolgozni, de megértették az óvintézkedések fontosságát.

A veszélyhelyzet során a vírusfertőzés sajnálatos módon a gondozókat is érintette, a feladatellátás viszont nem állhatott le, így szükség volt munkakör átcsoportosításokra, hogy a gondozás továbbra is gördülékenyen menjen.

7. Szenvedélybetegek Nappali Intézménye

Működési engedély, ellátási terület:

A 2021. 08. 01.-től érvényes határozat alapján a 6782 Mórahalom, Móradosb krt. 40. sz. alatt működő szenvedélybetegek nappali ellátása a Dél-alföldi régióban élők számára elérhető, a Homokháti Kistérség fenntartásában. Az engedélyezett férőhelyek száma 25 fő.

Személyi feltételek:

A 2022-es évben az alábbi táblázatban feltüntetett személyek látták el a feladatokat.

Név	Munkakör	Szakképzettség	Munkakör betöltésének kezdő időpontja	Munkaviszony időtartama	Teljes- vagy részmunkaidő
Csótiné Ördög Edit	Intézményvezető	szociálpolitikus	2009.02.13.	Határozatlan	Teljes
Jakabos Boglárka	Szakmai vezető, terápiás munkatárs	Pszichológus	2014.07.08.	Határozatlan	Részmunkaidő: heti 20 óra
Masáné Deák Tünde	Gondozó	általános ápolónő és szakasszisztens	2011.08.01.	Határozatlan	Részmunkaidő: heti 20 óra
Csóti Annabell	Terápiás munkatárs	érettségi (képzettség megszerzése előírva)	2020.09.16.	Határozott: 2025.03.19.	Részmunkaidő: heti 20 óra
Jósa Adrienn	Szociális munkatárs	Szociális munkás	2021.01.01.	Határozatlan	Részmunkaidő: heti 10 óra

Szakmai munka bemutatása, statisztikai adatok

A Szenvedélybetegek Nappali Intézményében folyó munka célja, hogy elérje, és megfelelő kezelésben részesítse mindazokat a szerfüggőket, valamint viselkedési addikcióban szenvedőket, akik úgy érzik, hogy segítségre van szükségük, és motiváltak a szermentesség elérésére és megtartására, illetve a viselkedési addikcióktól való megszabadulásra. Az ellátotti létszám növekedése mutatja, hogy igény van a szolgáltatásra, de a társadalmi megítélés még mindig akadályt képez a probléma felvállalásában. A terápiás munka elsősorban egyéni pszichológiai tanácsadásból áll, melynek során az egyén megismeri betegségét és kezelési lehetőségeit.

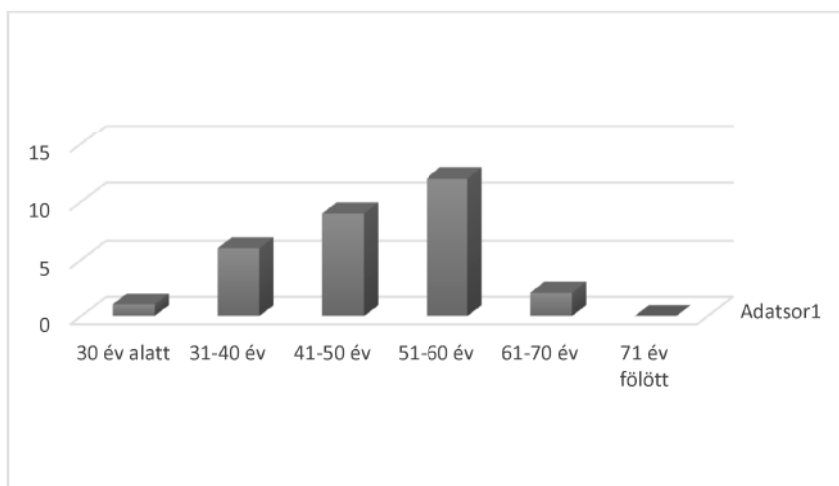
A szolgáltatást igénybe vevők elsősorban aktív korú, 30-60 év közötti személyek, többségük alkoholbeteg, de egyre nagyobb számban jelennek meg az ellátásban a szerhasználókkal együtt élő társfüggők, valamint a játék- és gyógyszerfüggők is.

Statisztikai elnevezés	Érték	Férfi	Nő
A szolgáltatást igénybe vevők száma	30	20	10
Új igénybe vevők száma	5	5	0
Régi igénybe vevők száma	25	15	10

A forgalom alakulása 2022. 01. 01 - 2022. 12. 31. között

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

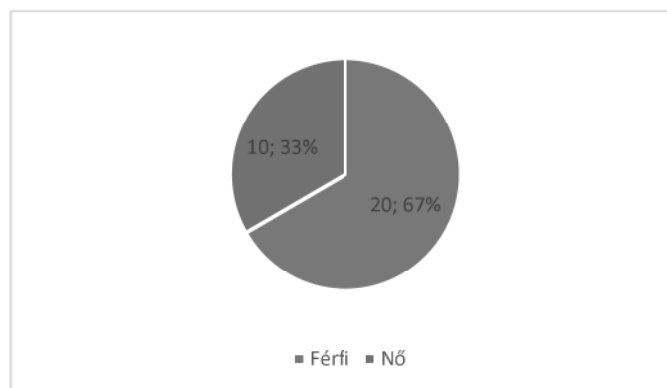
A napi átlagforgalom 2022-ben is 3-4 fő körül alakult, ebbe mind a személyes, mind a telefonos megkeresések beleértendők. Legmagasabb számban az 51-60 év közöttiek jelentek meg.

Az elmúlt év ellátottjainak száma korösszetétel alapján

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Az alkoholbetegségben még mindig több férfi érintett, legnagyobb számban ők jelennek meg a szenvedélybeteg ellátásban. A sportfogadások és egyéb kóros méreteket öltő szerencsejáték- vagy az online játékfüggőségek inkább a férfiakra, a gyógyszer-, illetve egyes viselkedési függőségek pedig inkább a nőkre jellemzők, ők is egyre többen veszik igénybe az ellátást.

Az ellátottak nemek szerinti megoszlása 2022-ben

Forrás: Kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

Az elmúlt évben a Szendélybeteg Nappali Intézményének helyet adó Mórahalom városból, és a környékbeli településekről vették igénybe legtöbben az ellátást. Az előző évekhez képest megugrott az új ellátottak száma, olyan településekről is érkeztek kliensek (Deszk, Domaszék, Röske), ahonnan korábban még nem voltak.

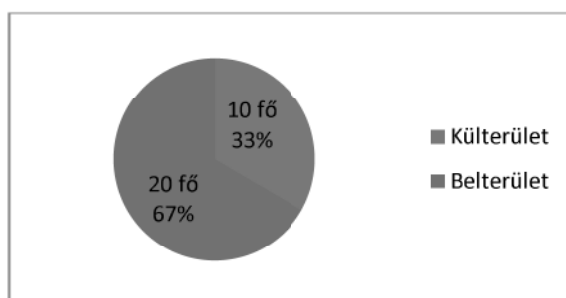
Az ellátottak településenkénti megoszlása az alábbi táblázatban látható:

Település	Fő
Ásotthalom	2
Bordány	2
Deszk	1
Domaszék	1
Forráskút	3

Kunfehértó	2
Mórahalom	6
Röszke	2
Üllés	3
Zákányszék	3
Szeged	3
Zsombó	2

Az ellátottak településenkénti megoszlása

Forrás: Kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

A kül- és belterületről érkezők aránya

Forrás: Kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

Fejlesztendő terület:

A szolgáltatás ismertté tétele érdekében újra meg újra meg kell jelennünk a médiában, újságokban. Hasznos lenne szenvedélybetegséggel küzdő, de már felépült sorstársak munkatársként való alkalmazása, akik hitelességük miatt pozitív hatással lehetnének a betegségbelátás kialakítására, illetve a motiváció fenntartására a kliensekben.

8. Ápolást-gondozást nyújtó idősök otthona

Működési engedély:

Az Ásotthalmi Tagintézmény és a Zákányszéki Tagintézmény által működtetett Bentlakásos Idősök Otthona esetében határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik az Intézmény.

Ellátási terület:

2022.10.31.-ig:

Ásotthalmi Tagintézmény - Ásotthalom Nagyközség

Zákányszéki Tagintézmény – Ásotthalom Nagyközség, Bordány Nagyközség, Forráskút Község, Mórahalom Város, Öttömös Község, Ruzsa Község, Üllés Nagyközség, Pusztamérges Község, Zákányszék Község, Zsombó Nagyközség

2022. november 1-től az ellátási terület módosult mindkét tagintézmény esetében:

Ásotthalmi Tagintézmény - Ásotthalom Nagyközség, Zákányszék Község

Zákányszéki Tagintézmény – Zákányszék Község, Ásotthalom Nagyközség

Az ellátás feladata:

Az idősök otthonában az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi ötszöri étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Az idősök otthonában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek (a továbbiakban: időskorúaknak) ápolását, gondozását végezzük, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

Személyi feltételek:

Az 1/2017.(II.14.) EMMI rendeletben megállapított, és 2019. 01. 01. napjával hatályos munkakörökbe történő besorolás az Idősek Otthonában dolgozó közalkalmazottak esetében megtörtént.

Tagintézmény, Telephely megnevezése	Munkakör megnevezése és szakmai létszám	Szakképzettség	Ellátotti létszám
Ásotthalmi Tagintézmény	0,5 fő szakmai vezető 0,5 fő terápiás munkatárs 9,5 fő gondozó 1 fő foglalkoztatás szervező 1 fő gyógytornász 1 fő mosodai dolgozó 0,5 fő szociális segítő 1 fő karbantartó	 szociális gondozó és ápoló mentálhigiénés asszisztens, szociális gondozó és ápoló gyógytornász 8.általános 8.általános	36 fő
Zákányszéki Tagintézmény	0,5 fő vezető gondozó 0,5 fő terápiás munkatárs 5 fő gondozó 1,5 fő konyhai kisegítő 1 fő takarító 0,5 fő karbantartó 0,1 fő gyógytornász	Gyógytornász Általános szociális munkás, Szociális gondozó és ápoló 4 fő szociális gondozó és ápoló 1 fő gyógymasszőr; 2 fő szociális asszisztens gyógytornász	16 fő

A szolgáltatás ellátására vonatkozó kapacitásbeli és szakmai információk idősek tartós bentlakásos otthona vonatkozásában

Forrás: intézményi adatbázis

Személyi változások:

Zákányszéki Tagintézmény Idősek Otthona tekintetében 0,5 fő gondozói státusz került betöltésre 2022.07.01-én.

A gondozók táppénze, hosszabb szabadsága idején tiszteletdíjas munkatárs látta el a gondozói feladatokat.

A tálalókonyhán 2022.09.01-től, heti 20 órában konyhai kisegítő munkatárs került alkalmazásra a már meglévő 2 fő heti 20 órás konyhai kisegítő mellett.

Ásotthalmi Tagintézmény Idősek Otthona munkavállalói közül 1 fő terápiás munkatárs és szakmai vezető munkaviszonya 2022.03.17-én megszűnt. Belső helyettesítéssel történt a feladatellátás 2022.03.01-től 2022.06.30-ig. Újabb dolgozó 2022.07.01. nappal került felvételre, akinek a szakképzettség elvégzése előírásra került, mivel végzettsége nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak.

1 fő gondozó tartós táppénzre került 2022.04.05-07.20-ig, majd 2022.12.19-től ismét táppénzen tartózkodik.

1 fő gondozó tartós táppénzre került 2022.05.10-06-12-ig.

1 fő foglalkoztatás szervező táppénzre került 2022.04.25-05.20-ig.

1 fő gondozó munkaviszonya nyugdíjba vonulása miatt 2022.10.06-án megszűnt.

1 fő szociális segítő 2022.04.23-án kimerítette táppénzen tartózkodásának lehetőségét, ezért a szabadságok és a felmentési idő leteltét követően 2022.08.30-án munkaviszonya megszüntetésre került.

A gondozók helyettesítését rendkívüli munkavégzés elrendelésével és 1 fő gondozó 2022.09.01-12.31-ig határozott időre történő felvételével, 1 fő gondozó 2022.05.01-től heti 20 óra helyett heti 40 órában történő alkalmazásával oldottuk meg.

1 fő heti 20 órás szociális segítő helyére 1 fő szociális segítő került felvételre heti 20 órás foglalkoztatással.

Tárgyi feltételek:

A Zákányszéki Tagintézményben, 4 db 2 ágyas szobában és 2 db 4 ágyas szobában történik az ellátottak elhelyezése.

Az orvosi ellátáshoz biztosított 1 db orvosi szoba, és 1 db 1 ágyas betegszoba.

Rendelkezésre áll egy nagyobb és egy kisebb társalgó a közösségi rendezvények lebonyolítására, valamint a hozzátartozókkal történő kapcsolattartásra. A lakók közös ebédlőben fogyasztják el a kitálalt ételleket, rendelkezésükre áll egy lakókonyha is hűtőkel, tűzhellyel.

Az Idősek Otthona elhasználódott berendezését, felszerelését igyekszünk folyamatosan cserélni és pótolni.

2022-ben tisztasági festést valósíthattunk meg a tálalókonyha helyiségeiben, a betegszobában, és a vizesblokkokban.

Új napernyőkkel és kényelmes kerti székekkel igyekszünk a szabadban töltött időt komfortossá, biztonságossá tenni.

A Homokháti Kistérség területén működő bentlakásos otthonok	Ásotthalmi Tagintézmény Bentlakásos Otthon	Zákányszéki Tagintézmény Bentlakásos Otthon	Összesen
Férőhelyek száma (fő)	36	16	52
Intézményi elhelyezésre várók száma (fő)	37	24	61
Ebből saját településről	37	24	61

Ebből kistérségi településről	0	0	0
Ebből más településről	0	0	0

A szolgáltatás ellátására vonatkozó várakozó listán szereplő információk idősök tartós bentlakásos otthona vonatkozásában

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Szakmai munka bemutatása, 2022. évi statisztikai adatok:

Az Idősök Otthona szolgáltatásának igénybevétele kérelem benyújtásával indul. A kérelmezővel történt kapcsolatfelvétel után széleskörű információhoz juthatunk. Az adatgyűjtés egyaránt magába foglalja az előgondozás, a szolgáltatást kérelmezővel folytatott első interjú és az első orvosi vizsgálat során megtudott, valamint a családtól kapott információkat. Elsődlegesen az önálló képességre vonatkozó adatok az aktuális fizikai és egészségi állapotra vonatkozóan. A mentális állapot felmérése is elengedhetetlen, mely tartalmazza az alapvető információkat a szolgáltatást igénybe vevő kedélyállapotáról, tájékozódási képességéről, kommunikációs készségéről és képességéről, kapcsolattartási készségéről.

Mindkét Tagintézményben az ellátás igénybevételének megkezdése előtt az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével megállapodást köt az Intézmény, mely írásban történik.

A megállapodásokban minden esetben szerepelnek a kötelező tartalmi elemek: az ellátás kezdetének időpontja, az intézményi ellátás időtartama, az igénybe vevő számára nyújtott szolgáltatások tartalma, a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályok, az igénybe vevő természetes személyazonosító adatai.

Az Intézményben 2022-es évben egyszeri hozzájárulás nem került bevezetésre.

Az ellátottak felvételét követően 30 napon belül mindkét Tagintézményben elkészítésre kerültek az egyéni gondozási tervek. Ezek eredményességét és hatékonyságát biztosítja, hogy az előgondozás során összegyűjtött információkra, a gondozónők megfigyelésére, valamint a korábbi orvosi leletekből nyert információkra épültek. A gondozási tervek minden esetben összhangban vannak az Intézményben folyó ápolási-gondozási munkával. A komplex gondozás valamennyi elemére kiternek, a fizikai, az egészségügyi, a mentális ellátásra és a foglalkoztatásra.

Az érdekvédelem minden esetben figyelembevételre került. A team tagjai: a gondozó, a terápiás munkatárs, vezető gondozó, tagintézmény-vezető, az ellátott bevonásával készítették el a személyre szóló gondozási tervet.

A Szakmai Programban megfogalmazott elvárásokkal összhangban, mindkét Tagintézményben biztosított az ellátottak egyéni fizikai és szellemi jó közérzete. Az Idősök otthonán belüli harmonikus légkör szinkronban van a vonatkozó szakmai etikai és jogi irányelvekkel, a Szakmai Programban leírtakkal.

Ennek megfelelően kerültek kialakításra az életritmus, napirend, szabadidős programok, foglalkozások – figyelembe véve az egyéni adottságokat-, ami a lakó számára biztonságot ad, a hasznosság érzését támasztja alá, valamint segíti a gondozási munkát, a tervezhetőséget.

Emellett biztosított a privát szféra, a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése, mely szolgálja a pihenést, az egyéni készségek szinten tartását, fejlesztését, alkalmat ad a társas kapcsolatok ápolására.

A Zákányszéki Tagintézmény bentlakásos intézménye 16 férőhelyes: 11 nő és 5 férfi éli itt mindennapjait. A 2022-es évben 4 haláleset történt. 7 fő soron kívüli ellátásban részesült. Ebből 1 fő egy hétre, amíg másik idősotthon átvette, 1 fő 30 nap határozott idejű elhelyezést nyert, a megállapodás ideje alatt elhunyt, 1 fő megállapodása 60 nap után határozatlanná változott, a fő 1 fő két alkalommal határozott időre nyert felvételt, a fő határozott idejű megállapodás lejárt 1 fő a 60 napos határozott idejű megállapodása ideje alatt elhunyt.

Az ellátottak átlagéletkora 85,8 év: 83 év a férfiaké, és 87 a nőké. 80 év fölött van 4 férfi és 6 nő, a 90. évét betöltötte 4 nő. Magas életkoruk együtt jár azzal is, hogy egyre több betegségben szenvednek, és a gondozási-ápolási feladatok száma is egyre magasabb és egyre hosszabb időtartamú. A lakók közül 7 fő súlyos fokú demenciában szenved, állapotuk folyamatosan romlik.

A várakozók száma 2022.12.31-én 24 fő.

2022. évben 25 fő adta be kérelmét az Idősek Otthona elhelyezésére. 19 fő a III. fokozatú gondozási szükséglet alapján, 4 fő a 36/2007. (XII.22) SzMM rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján, 1 fő az 1993 évi III. törvény 68.§ 5. pontja (házastárs) alapján volt jogosult az Idősek Otthoni elhelyezésére. 1 fő már az előgondozás időpontja előtt felvételt nyert másik intézménybe. 1 fő gondozási szükséglete nem érte el a III. fokozatot, és életkörülményei sem indokolták a felvételét.

Az **Ásotthalmi Tagintézménynél** a 2014. évben történt férőhelybővítés után, 2 db 2 ágyas szobában, 8 db 3 ágyas szobában, 2 db 4 ágyas szobában történik az ellátottak elhelyezése.

A Társalgó a közösségi rendezvények, kapcsolattartás, foglalkoztatás, étkezés színtere.

Az orvosi ellátáshoz biztosított 1 db orvosi szoba, 1 db 1 ágyas betegszoba.

Az Idősek Otthona berendezését, felszerelését igyekszünk folyamatosan pótolni, cserélni.

A megváltozott ápolási igényeknek és az eszközök elhasználódásának megfelelően beszerzésre került 1 db betegágy és 3 db heverő. Az orvosi szobában a kinőt, így a célnak már nem megfelelő gyógyszerháztartó szekrények cseréjére került sor.

A 2022. évben a társalgóban, 3 db raktárhelyiségben, orvosi szobában, vizes blokkokban a tisztasági festés megvalósult, és 13 db ajtó mázolására került sor.

Az **Ásotthalmi Tagintézményben** 2022. év során összesen 13 férőhely üresedett meg, ebből 13 fő elhunyt. 13 fő soron kívüli elhelyezést nyert, ebből 3 fő 60 napos határozott idejű megállapodással került felvételre, amelyből 1 fő 60 nap után határozatlan idejű elhelyezést nyert, 2 fő a határozott idejű megállapodás időtartama alatt elhunyt. Az ellátottak átlagéletkora 82,08 év. Ez egyben azt is jelenti, hogy az ellátottak egyre több betegségben szenvednek, illetve a gondozási, ápolási feladatok száma is egyre szélesebb körű, és nagyobb szakmai kihívást jelent. A lakók közül 12 fő súlyos fokú demenciában szenved, és 8 fő ellátott valamilyen fogyatékkal él (7 fő mozgásában, 1 fő látásában korlátozott.)

A várakozók száma az Ásotthalmi Tagintézmény Bentlakásos Otthonában 2022. 12. 31-én 37 fő volt. 2022. évben 25 fő adta be kérelmét az Idősek Otthona elhelyezésére. A várakozók közül 13 fő felvételt nyert Intézményünkbe.

A fenti adatok jól tükrözik, hogy az idősellátás területén, továbbra is hangsúlyosan jelen vannak a bentlakásos elhelyezést nyújtó intézmények. Az intézményi elhelyezést kérők magas száma alapján jól látható, hogy továbbra is megalapozott igény mutatkozik ezen ellátási forma irányában.

Az intézményeinkben egyre több **demens** idős ember él, akiknek foglalkoztatása, állapotuk fenntartása egyre nehezebb.

Alapvető célunk, hogy a demenciával küzdő idős emberek a szellemi leépülés során is életminőségüket megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyuk megtartása mellett éljék életüket.

Mindkét Tagintézményben a Szakmai Programban megfogalmazottaknak megfelelően, továbbá a szakszerű gondozói munkának köszönhetően, az ellátottak a kognitív zavarok mellett is érzékelik a jó bánásmódot és olyan támogatást kapnak, mely késlelteti állapotuk romlását. A demens ellátottaknak önellátási képességeik csökkenése mellett is kielégítettek szükségleteik, és meg tudják őrizni emberi méltóságukat.

Olyan környezet kialakítására törekedtünk, ahol az ellátottnak lehetősége van az intézményen belüli mozgásra, a szabad levegőn tartózkodásra, az intézményen kívüli program esetén kísérrre, továbbá a tájékozódását, biztonságát segítő segédeszközök használatára.

A demens ellátottak függetlenségének korlátozása csak olyan mértékben történjen meg, amennyire az az állapotából adódóan szükséges.

Alapvető szempont a stabil környezet megteremtése, a berendezési tárgyak állandósága, szükség szerint irányjelzők alkalmazása. A demens ellátottak részére állandó napirend készül. A demencia kórképben szenvedők kiszolgáltatott helyzetük okán különleges gondoskodást igényelnek. Fontosnak tartjuk, hogy szakorvosi ellátásuk biztosított legyen, az állapotuk felméréséhez szükséges rendszeres szűrések, vizsgálatok megtörténjenek, gyógyszerrel történő ellátásuk biztosított legyen.

A demens betegek ápolása, gondozása kiemelt feladat az ellátásuk során. Egyénre szabottan szükséges figyelembe venni az esetlegesen kialakuló, vagy már meglévő társbetegségeket, fogyatékoságokat is, és ezeknek megfelelően kell elvégezteni az orvosi kontrollvizsgálatokat, illetve folytatni az orvos által ellenőrzött gyógyszeres kezelést.

Fontos az érzékelés megfigyelése, a látás, hallás romlásának nyomon követése, és szükség esetén az ellátott szakorvoshoz történő eljuttatása.

Az empatikus bánásmód része, hogy a demens ellátott hő-érzékelésére is figyel a szakember, és szükség szerint segíti őt az évszaknak, időjárásnak megfelelő öltözködésben, a helyiség megfelelő fűtöttségének figyelemmel kísérésében, továbbá ügyel a levegőztetés szükséges és elégséges mértékére.

Az ellátott alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése a szakember részéről fokozott figyelmet igényel, különös tekintettel a megfelelő mennyiségű folyadékfogyasztásra.

Törekszünk a demens ellátottak fizikai aktivitásának megőrzésére, ennek érdekében – állapotuknak megfelelő mértékben – motiválni szükséges őket a mozgásra, egyéb könnyű fizikai tevékenységek elvégzésére.

A demens ellátottak számára szükséges olyan tevékenységek szervezése, amelyek megoldásában sikerélményt szerezhetnek. Figyelembe kell venni mentális állapotukat, korábbi tapasztalataikat, élményeiket, képességeiket, továbbá fontos, hogy a feladatok legyenek alkalmasak az ellátott érzelmeinek kifejezésére is, emellett viszonylagos önállóságra is törekedni kell a feladatok elvégzése során.

Szükséges a demens ellátottak közösségi programokba történő bevonása az állapotuknak megfelelő mértékben, szociális készségeik fenntartása céljából.

Az egyes demens ellátottak esetében jellemző elkóborlás megelőzésére a szakemberek kiemelkedő figyelmet fordítanak, mivel az elkóborlás az ellátott balesetéhez is vezethet, továbbá könnyen bűncselekmények áldozatává is válhat az idő.

Az Idősek Otthonán belül és kívül egyaránt biztosított az egyén autonómiájának tiszteletben tartása, érdekképvisellete és érdekvédelme.

A középiskolás diákok a közösségi munka keretében szívesen vesznek részt a segítő munkában, ezzel is erősítve a generációk közötti kapcsolattartást.

A kötelezően vezetendő dokumentációk minden esetben vezetésre kerültek.

Pandémia hatása:

A **Zákányszéki Tagintézmény** tekintetében az irodaépületben került kialakításra az izolált részleg 2 szobával, szükség esetén egy 3. szoba is biztosított. Az újonnan beköltöző, vagy kórházból visszatérő lakók elhelyezése itt történik. az épp aktuális előírásoknak és jogszabályoknak megfelelően. A részleg kialakítása során védőeszközök, védőfelszerelések, egyéb szükséges eszközök beszerzése valósult meg.

Szükséges volt a személyzeti öltöző áthelyezése is az idősek otthona területéről, hogy ne utcai ruhában lépjenek be az ott dolgozók az épületbe: az irodaépület étkezője került ideiglenesen

kijelölésre erre a funkcióra.

Az **Ásotthalmi Tagintézményben** az emeleten lévő alapszolgáltatások irodáinak Nappali Ellátás épületébe való átköltöztetésével került kialakításra az Idősek Otthona izolációs részlege, 5 db 1 ágyas lakószobával, nővérszobával, mosókonyhával, fürdővel együtt, így biztosítva a külön bejáratot a két ellátás számára.

A feladatellátáshoz a hatályos jogszabályoknak és módszertani útmutatóknak megfelelő protokollok kerültek kidolgozásra mindkét tagintézményben.

A járvány elleni védekezés érdekében a folyamatosan használt védőfelszerelések (FFP2 maszk, gumikesztyű, látogató köpeny, lábszák, hajháló), eldobható edények többlet kiadást jelentettek és jelentenek a Tagintézményeknek.

Látogatási tilalom idején infokommunikációs eszközök beszerzésével (laptop, tablet, mobil telefon) biztosítja az intézmény a kapcsolattartást az ellátottak és a hozzátartozók között. A látogatási tilalom feloldását követően az izolációs részlegen került kialakításra 2db látogató szoba, az esetleges fertőzés megakadályozása és a lakók védelme érdekében.

Az izolációs részleg biztonságos működtetése érdekében túlóra elrendelésre és a dolgozók átcsoportosítására került sor.

Szakmai cél, fejlesztendő terület:

Továbbra is a szolgáltatásainkat igénybe vevő, gondozásra szoruló ellátottak szükségleteihez igazodó segítségnyújtás biztosítása, amelynek mértékét és módját mindenkor a segítségre szoruló lakók egészségi, szociális és pszichés állapota alapján határozzuk meg úgy, hogy az egyén individuális szabadsága a lehető legteljesebb mértékben érvényre jusson.

Ásotthalmi Tagintézmény tekintetében: Apartmanok és / vagy komfortosabb ellátás biztosítása a jelen kor és az elkövetkezendő időkre vonatkozó igények figyelembevételével.

Zákányszék tekintetében 2022. évben nem került kiírásra pályázat Idősek Otthona férőhelybővítésére, vagy infrastrukturális fejlesztésére, annak ellenére, hogy szükségessé vált az érintett tagintézmény felújítása, energetikai korszerűsítése, mely az Intézmény költségvetéséből nem kivitelezhető. (pl. kazáncsere, nyílászáró-csere, szigetelés stb.) Ezek megvalósítására a fenntartó önkormányzatok bevonásával igyekszünk pályázati forrásra szert tenni.

A demens ellátás területén: a bentlakásos intézményben élők családi kapcsolatai beszűkülnek, életterük lecsökken, a külvilággal keveset érintkeznek, ezért különösen fontos, hogy a gondozásuk tervezésekor erre kiemelten figyeljünk, színvonalas, szakszerű ellátásban részesüljenek. A gondozónők speciális, erre a területre irányuló képzésére még nagyobb hangsúlyt fektetünk. Törekszünk a témában előadások szervezésére, a demencia módszertanában jártas szervezetekkel való kapcsolatfelvételre.

9. Közösségi pszichiátriai ellátás

Működési engedély, ellátási terület:

Az Intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik a feladatellátás tekintetében.

A közösségi pszichiátriai ellátás önálló szakmai egységként történő megjelenítése érdekében 2019. 07. 01. napjától, az Ásotthalmi Tagintézmény (6783 Ásotthalom, Királyhalmi u. 2-6.) szolgáltatási nyilvántartásából törlésre, míg a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ Család – és Gyermekjóléti Központ (Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18. szám) alatti telephelyének szolgáltatási nyilvántartásába bejegyzésre került az ellátás.

2021.12.01. naptól az Intézmény működési engedélyében feltüntetésre kerültek az ellátottak számára nyitva álló helyiségek, melyek a következők:

6786 Ruzsa, Tömörkény tér 5.

6787 Zákányszék, Dózsa György utca 44.

6784 Öttömös, Béke utca 3.

6794 Üllés, Radnai utca 22.

6783 Ásotthalom, Királyhalmi u. 2-6.

6793 Forráskút, Fő utca 74/A.

6785 Pusztamérges, Petőfi utca 47.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása, mint fenntartó az NRSZH pályázati rendszerén keresztül került finanszírozásra 2015.12.31-ig. 2016. 01. 01-jétől normatíva-finanszírozású lett a szolgáltatás.

A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal 2018. április 20-án kelt határozatában foglaltak szerint, a szolgáltatói nyilvántartásban a jogszabály erejénél fogva befogadott feladatmutató szám a közösségi pszichiátriai alapellátás tekintetében 49 volt. Az ellátotti igény növekedése miatt, 2019. július 01. napjától 49 feladatmutatóról 51 feladatmutatóra való módosítás került benyújtásra, a szolgáltatási nyilvántartás vonatkozásában.

Az igények növekvő aránya miatt a befogadotti létszám további módosítása történt 2020. 01.01. napjától 55 főre, majd 2020. 08. 01. napjától 60 főre.

Az Intézmény székhely címének változása miatt került módosításra a működési engedély, mivel 2022.07.01. naptól, a közösségi pszichiátriai ellátást is biztosító 6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18. szám alatti engedélyes lett az Intézményes székhelye.

Személyi feltételek, közösségi munkacsoport:

A közösségi munkacsoport az ellátottak szükségleteinek megfelelően került felállításra, bevonva a gondozási, segítségi feladatok hatékony ellátásához szükséges személyeket (gondnok, háziorvos, védőnő, pszichiáter, pszichiátriai gondozó, pszichológus, a szociális alap- és szakellátás, a család- és gyermekjóléti szolgálat, a gyámhivatal, a rehabilitációs szakértői szerv, valamint az állami foglalkoztatási szervként eljáró megyei kormányhivatal vagy az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási hivatal, az önszervező és civil szervezetek, a szabadidős szolgáltatást nyújtó intézmények képviselői).

A közösségi munkacsoport tagjaival az Intézmény vezetője együttműködési megállapodást köt. A megállapodásban rögzítésre kerülnek a rendszeres megbeszélések gyakoriságai, az eseti megbeszélések összehívásának módja - arra az esetre, ha egyes ellátottak állapota ezt szükségessé teszi. Szóban és írásos anyaggal is tájékoztatásra kerülnek az egészségügyi ellátásban dolgozó szakemberek a közösségi pszichiátriai ellátás működéséről, tevékenységekéről. Ez segítséget nyújt a szakellátásokon, rendeléseken megjelenő, a közösségi ellátásba még fel nem vett kliensekről szóló tájékoztatásban, illetve az ellátásba irányításához.

Az ellátottak hozzájárulásával, illetve jelenlétében kerül sor az információcserére állapotukról, a gyógyulásuk elősegítése érdekében. A kórházi ellátásba került kliensek látogatása rendszeresen, és beleegyezésükkel, jelenlétükben kezelőorvosuktól tájékoztatást kérünk állapotukról és hazakerülésük esetén a további teendőkről, a kontroll időpontjáról.

A feladaton alkalmazott munkavállalóknak jelenleg az alábbiak szerint alakult a munkaköre:

Munkacsoport-vezető (0,5 fő) szakképzett, közösségi pszichiátriai gondozó tanúsítvány megszerzésére bejelentve, Zákányszéken a 0,5 fő, Öttömösön 0,25 fő közösségi gondozó szakképzetlen, tanúsítvány megszerzésére bejelentésre került.

Öttömösön volt változás a feladatot ellátó munkavállaló vonatkozásában, mivel munkaviszonya közalkalmazotti lemondással 2022.11.01. nappal megszűnt. A folyamatos pályázati kiírás

ellenére nem sikerült szakképzett munkaerőt találni, így a helyettesítési feladatokat 2022.12.01. naptól a közösségi munkacsoport-vezető látta el 2022.12.01. naptól.

A pandémiás helyzet lejárta követően a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet elindította a közösségi pszichiátriai gondozó munkakörben dolgozóknak kötelezően elvégzendő képzését, melyen 3 munkavállaló is részt tudott venni. A képzés 2022. novemberétől 2023. februárjáig tartott. A munkatársak képzése így sikeresen megvalósulhatott. A közösségi ellátás kollégáinak munkáját havi 4 órában orvos konzulens segíti. 2019. július 01. naptól Dr. Juhász Zsuzsanna pszichiáter szakorvos látja el a konzulensi feladatokat.

A munkacsoport-vezetői feladatokat 2020. augusztusa óta Vassné Pesir Zita látja el a Homokháti Szociális Központ Mórahalmi Központi Irodájában.

Település	Dolgozói létszám / óra	Kötelezően előírt szakképesítés
	munkacsoport-vezető 0,5 fő 4 órában	Közösségi pszichiátriai gondozó tanúsítvány megszerzésére bejelentve, képzését megkezdte 2022. novemberében.
Öttömös	0,25 fő 2 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi pszichiátriai gondozó tanúsítvány megszerzésére bejelentve, majd 2022.11.30. nappal munkaviszonya megszűnt.
Ruzsa	0,5 fő 4 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi pszichiátriai gondozó
Zákányszék	0,5 fő 4 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi pszichiátriai gondozói tanúsítvány megszerzésére bejelentve, képzését megkezdte 2022. novemberében.
Üllés	0,5 fő 4 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi pszichiátriai gondozó
Forráskút	0,5 fő 4 órában látja el a közösségi gondozást	Közösségi pszichiátriai gondozó
Pusztamérges	0,5 fő 4 órában láthatná el a közösségi gondozást, azonban a mai napig nincs betöltve	-
Ásotthalom	0,5 fő 4 órában közösségi gondozó	Közösségi pszichiátriai gondozó

7.1. Táblázat: A szolgáltatás ellátására vonatkozó szakmai információk közösségi pszichiátriai ellátás vonatkozásában

Szakmai munka bemutatása, 2022. évi statisztikai adatok:

A közösségi ellátás önkéntesen vehető igénybe, a szolgáltatás térítésmentes. Az ellátás igénybevétele szóban, vagy az Intézménynél rendszeresített kérelem nyomtatványon keresztül történik. A szolgálatnál személyesen, telefonon, vagy levélben történő igénybejelentést követően a szolgálat munkatársa előzetes egyeztetés után, személyesen keresi fel az ellátásra váró pszichiátriai beteget. A közösségi pszichiátriai ellátás igénybevitelére irányuló

kérelemhez, mellékelni kell a pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleményét a pszichiátriai betegség fennállásáról. Ha a szolgáltatást igénylő nem rendelkezik szakvéleménnyel, a szolgáltatás részére a kérelem benyújtásától számított legfeljebb három hónapig, átmeneti jelleggel biztosítható.

Az ellátás igénybevételeéről a szolgáltatást nyújtó Intézmény vezetője, illetve az ellátást igénybe vevő, vagy az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője megállapodást köt. Az ellátást a kliens saját lakóközösségében biztosítjuk, illetve a csoportokkal végzett szociális munka keretében a települések közösségi tereiben nyújtunk szolgáltatást, programokat.

A pszichiátriai beteg kliens a segítők közreműködésével a mindennapi élethez szükséges készségeit tartsa meg, fejlessze, továbbá konfliktusait, problémáit, a szociális környezetét megtartva legyen képes rendezni. Ide tartoznak azon szolgáltatások, melyek a megkereső munkát, a különböző ellátások felé megjelenő motiválást segítik elő.

Az ellátást igénylő személy minél további megtartása az eddigi életterében. Segítség, illetve támogatás nyújtása a kliens és szűkebb környezete részére. Ebben a speciális ellátási típusban a különböző szociális segítségnyújtáson túl (étkeztetés, segéllyel kapcsolatos ügyintézés), a megkereső programok, az életviteli készségek fejlesztése, a szabadidő hasznos eltöltésének strukturálása, az ellátott egészségügyi ellátással való kapcsolatának követése, kapcsolattartás más szolgáltatási intézménnyel, re-integráció.

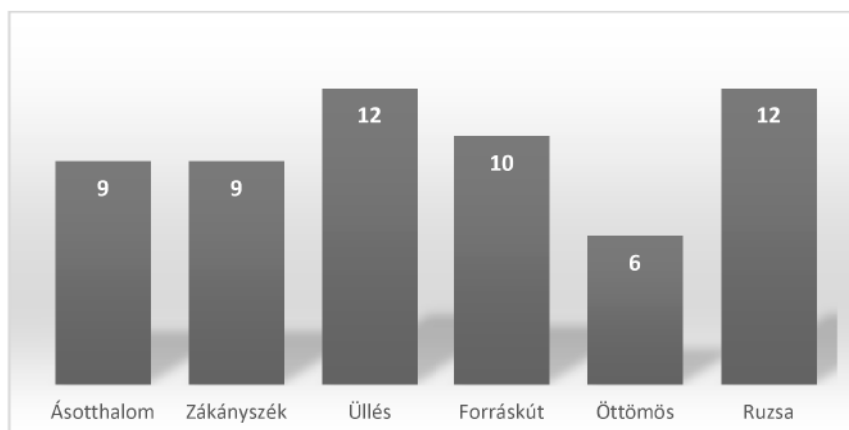
A pszichiátriai közösségi ellátás eltér mind feladatában (szoros együttműködést kíván az egészségügyi ellátással), mind gondozási módszerében a hagyományos szociális alapellátási formák alkalmazásától. A szolgáltatás célcsoportjába nem csak a problémával küzdő személy, hanem közvetlen családja is beletartozik.

Elsősorban a saját otthonukban élő, nem veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek az ellátás célcsoportja, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget.

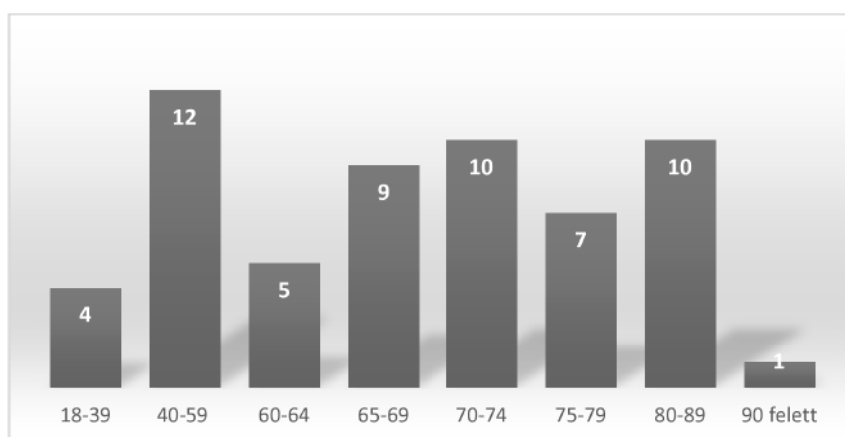
Az ellátás céljai közé tartozik a tartós intézeti tartózkodás megelőzése, melyben a hozzátartozók is bevonhatóak, amennyiben ehhez írásos nyilatkozatot tesz az ellátott.

A közösségi ellátás a következő szolgáltatásokat biztosítja:

- a készségek, képességek felmérése, életviteli készségek fejlesztése, megtartása;
- az egyén pszichiátriai betegségének ismeretében az állapotváltozás követése és a változásnak megfelelően szakmai segítségnyújtás, beavatkozás;
- az ellátott személy és a család számára felvilágosítás nyújtása és a jobb megértés biztosítása az adott mentális betegségről, a gyógyszeres és egyéb terápiákról, azok céljairól, eszközeiről és lehetőségeiről. Egyéni esetkezelés alkalmával az egyéni célok elérése érdekében a problémák feltárása, és azok megoldásának elősegítése;
- az ellátott személy rehabilitálása korábbi környezetébe;
- információ nyújtása az ellátott számára az ellátórendszerek különböző szolgáltatásairól;
- szabadidő hasznos eltöltésének strukturálása, az ellátott egyéni szükségletei alapján egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférési lehetőségek biztosítása (nyugdíjasklub, rendezvények stb.);
- a közösségi gondozó, együttműködési megállapodás alapján az egészségügyi és szociális szervekkel, az ellátott érdekében együttműködik.

Ellátottak száma, megoszlása a 2022.12.31-i adatoknak megfelelően
 Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Az ellátást igénybe vevők életkor szerinti megoszlása
 Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Az ábrákból látható, hogy az ellátottak között életkor szerint leginkább a 60 év felettiiek fordulnak elő magas számban, azonban az életkor szerinti megoszlást tekintve a 40-59 közötti életkorúak is magas számba szerepelnek az ellátottak között.

A 2022-es évben 5 fő ellátása szűnt meg, ebből 4 fő ellátásának megszüntetése az ellátott kérelmére történt bentlakásos otthonba költözés miatt. 1 fő ellátása pedig az ellátott halála miatt került lezárásra.

Az év során 4 fő új ellátott került felvételre.

A 2022-es évben az ellátottak közül a BNO-10 kódrendszernek megfelelően a ténylegesen teljesített feladatmutatóból 100%-ban elszámolható 54,72 feladatmutató, míg 10%-ban elszámolható 3,42 feladatmutató, így a ténylegesen teljesített feladatmutató 58,14 lett. Az éves igénybevételek száma 21221 nap.

A Covid-19 járványhelyzet ellenére az ellátás biztosítása folyamatos volt, a gondozók a szükséges védőfelszereléssel ellátva, a szükséges biztonsági előírásokat betartva látogatták az ellátottakat. A gondozási szükséglet vizsgálata elvégzésre került minden esetben. A szükséges felülvizsgálatok elvégzésre kerültek. A közösségi programok, csoportos foglalkozások a járvány miatt háttérbe szorultak. A nyári időszakban, a korlátozások enyhülésével került megszervezésre pár alkalommal az ásotthalmi és az üllési gondozottak részére csoportfoglalkozás.

10. Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Ellátása

Működési engedély, ellátási terület:

A 2021. 08. 01.-től érvényes határozat alapján a 6782 Mórahalom, Mórakomb krt. 40. sz. alatti központtal működő szolgáltatás 2018. 11. 01.-jétől érhető el a Mórahalmi Járás, valamint Balotaszállás közigazgatási területén. A pályázati forrásból működő, évről évre megújított szolgáltatás 2021. 01. 01.-től határozatlan idejű ellátási formává vált. Az igénybe vevők száma tekintetében nincs korlát.

Személyi feltételek:

A 2022-es évben az alábbi táblázatban feltüntetett személyek látták el a feladatokat.

Név	Munkakör	Szakképzettség	Munkakör betöltésének kezdő időpontja	Munkaviszony időtartama	Teljes- vagy részmunkaidő
Csótiné Ördög Edit	Intézményvezető	Szociálpolitikus	2018.11.01.	Határozatlan	Teljes
Jakabos Boglárka	Szakmai vezető, terápiás munkatárs	Pszichológus	2018.11.01.	Határozatlan	Részmunkaidő: heti 10 óra
Somogyiné Farsang Szilvia	Szociális munkatárs	Szociális munkás	2018.11.01.	Határozatlan: munkaviszonya megszűnt 2022.05.31.-én	Részmunkaidő: heti 10 óra
Dr. Juhász Zsuzsanna	Terápiás munkatárs	Pszichiáter szakorvos	2018.11.01.	Határozatlan	Részmunkaidő: heti 20 óra
Vassné Pesir Zita	Szociális munkatárs	Szociális munkás	2020.08.11.	Határozatlan Szünetelt: 2021.11-12. hónapban	Részmunkaidő: heti 20 óra Részmunkaidő: heti 10 óra (a heti 20 órán felül): 2022.06.01.-től
Szudi Alma	Terápiás munkatárs	Viselkedés-elemző	2020.10.01.	Határozatlan	Részmunkaidő: heti 20 óra

A szolgáltatása feladata

Az alacsonyküszöbű ellátás egy olyan segítségnyújtási forma, melynek keretein belül a szenvedélybetegségben érintettek és hozzátartozóik anonim módon, lakóhelyükön kaphatnak szakmai támogatást nehézségeik leküzdésére. Az ellátás igénybevételének nem feltétele a változtatás szándéka, a szolgáltatás elsődleges célja az ártalomcsökkentés, azaz segíteni a betegnek abban, hogy életvitelével minél kevesebb kárt okozzon önmagának és a környezetének.

Szakmai munka bemutatása, statisztikai adatok

2022-ben újra elindulhattak a csoportos foglalkozások, ezért a statisztikai adatok magasabbak voltak, mint a pandémia által sújtott előző két évben.

Statisztikai elnevezés	Érték	Férfi	Nő
A szolgáltatást egyéni formában igénybe vevők száma	79	27	52

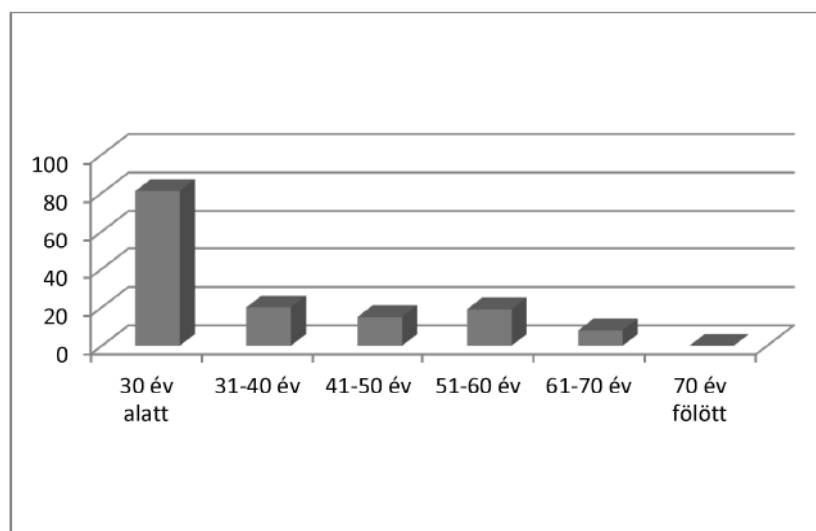
A szolgáltatást csoportos formában igénybe vevők száma	111	nincs adat	nincs adat
--	-----	------------	------------

A forgalom alakulása 2022. 01. 01 - 2022. 12. 31. között

Forrás: intézményi adatbázis

A fenti táblázatban az összes ellátott megjelenik, akik a 2022-es évben igénybe vették a szolgáltatást, új, egyéni ellátottként 79 fő jelentkezett.

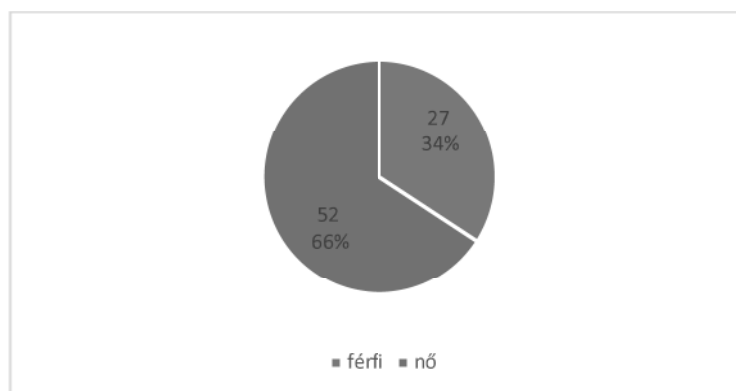
A korosztályi adatokból az látszik, hogy az egyéni ellátottakat tekintve a fiatalok, a 30 év alattiak jelentek meg a legnagyobb létszámban.

Az elmúlt év egyéni ellátottjainak száma korösszetétel alapján

Forrás: Kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

A nappali ellátással ellentétben az alacsonyküszöbű ellátásban a nemek megoszlását tekintve fordított a tendencia: ezt a szolgáltatást 2022-ben is – akárcsak 2018-2021 között – majdnem kétszer annyi nő vette igénybe, mint férfi. Ez egyrészt annak köszönhető, hogy a nők még a férfiaknál is kevésbé vállalják fel szenvedélybetegségüket, így az anonim szolgáltatást szívesebben veszik igénybe, mint a nappali ellátást, illetve ebben az ellátási formában hozzátartozóként is sok nő, feleség, anya jelenik meg.

Az ellátottak nemek szerinti megoszlása 2022-ben

Forrás: Kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

Település	Fő
Ásotthalom	14
Balotaszállás	1
Bordány	4
Forráskút	2
Mórahalom	40
Öttömös	1
Pusztamérges	3
Ruzsa	3
Üllés	1
Zákányszék	9
Zsombó	1

Az egyéni ellátottak településenkénti megoszlása

Forrás: Kistérségi szociális adatszolgáltatási adatlap alapján

Fejlesztendő terület:

A szolgáltatás ismertté tétele érdekében újra meg újra meg kell jelennünk a médiában, újságokban. Hasznos lenne szenvedélybetegséggel küzdő, de már felépült sorstársak munkatársként való alkalmazása, akik hitelességük miatt pozitív hatással lehetnének a betegségbelátás kialakítására, illetve a motiváció fenntartására a kliensekben.

11. Támogató szolgáltatás

Működési engedély, ellátási terület:

Az Ásotthalmi Tagintézmény határozatlan idejű működési engedélyében szerepel a támogató szolgáltatás, mely a Homokháti Kistérség öt településének közigazgatási területén (Zákányszék, Mórahalom, Ásotthalom, Ruzsa, Öttömös) nyújt segítséget fogyatékkal élő személyek és családjaik részére.

A támogató szolgáltatás céljait, feladatait, tevékenységeit a hatályos jogszabályok, és az azokhoz illeszkedő szakmai irányelvek határozzák meg.

Az ellátás szakmai tartalma, statisztikai adatok

A szolgálat célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, életvitelének megkönnyítése, az izoláció, szegregáció elkerülése. Elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, a társadalmi integráció, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén, az elérhető legmagasabb szintű életvitel elősegítése, az egészségügyi állapotának, szociális körülményeinek és egyéni elvárásoknak megfelelően.

A szolgáltatás célcsoportja az egyedül, vagy családban élő, önmaga ellátására nem képes, vagy csak részben képes fogyatékossgal élő látás-, hallás-, mozgás-, értelmi, halmozottan sérült, vagy autista személy, aki az ellátási területen életvitelszerűen tartózkodik.

A szolgálat feladata - a fogyatékossgág jellegének megfelelően - különösen:

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékossgág jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztőtevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,

- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékkal élő személyek kapcsolatképességének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez, speciális, önszorgó csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékkal élő személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékkal élő emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása.

A támogató szolgáltatás a következő szolgáltatási elemeket biztosítja: gondozás, készségfejlesztés, tanácsadás, szállítás, felügyelet, háztartási segítségnyújtás és esetkezelés, gyógypedagógiai segítségnyújtás.

Személyi feltételek, személyi változások:

Település	Dolgozói létszám / óra	Kötelezően előírt szakképesítés
	Támogató Szolgálat vezető és terápiás munkatárs	szociális munkás 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet által előírt támogató szolgálat kötelező végzettséggel rendelkezik
Öttömös	0,25 fő 2 órában látja el a Támogató Szolgálat gondozói feladatait	szociális gondozó és ápoló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet által előírt támogató szolgálat kötelező végzettség megszerzése előírásra került
Ruzsa	0,5 fő 4 órában látja el a Támogató Szolgálat gondozói feladatokat	szociális gondozó és ápoló, előírásra került a 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet által előírt támogató szolgálat kötelező végzettség megszerzése előírásra került
Zákányszék	1 fő gépkocsivezető/segítő 8 órában látja el a feladatokat 0,5 fő 4 órában látja el a Támogató Szolgálat gondozói feladatokat	1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet által előírt támogató szolgálat kötelező végzettséggel rendelkezik szociális gondozó és ápoló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet által előírt támogató szolgálat kötelező végzettséggel rendelkezi
Ásotthalom-Mórahalom	1,5 fő gondozó 1 fő 8 órában, 1 fő 4 órában látja el a Támogató Szolgálat gondozói feladatokat 2 fő gépkocsivezető/segítő	szociális munkás 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet által előírt támogató szolgálat kötelező végzettséggel rendelkeznek szociális gondozó és ápoló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet által előírt támogató szolgálat kötelező végzettséggel rendelkeznek

Táblázat: A szolgáltatás ellátására vonatkozó szakmai információk vonatkozásában

2022. március 14-én megszűnt a Támogató Szolgálat szolgálatvezetőjének munkaviszonya. A megüresedett álláshely meghirdetésre került. A többszöri eredménytelen pályáztatás után helyettesítéssel került megoldásra a feladat ellátása az alábbiak szerint:

A szolgálatvezetői feladatokat megbízási jogviszony keretében, a terápiás munkatárs feladatainak ellátását belső helyettesítéssel, 2 munkavállaló napi 1-1 órában, 1 munkavállaló napi 2 órában további jogviszony keretében látta el.

Ásotthalom – Mórahalom vonatkozásában az első félévben 1 gépkocsivezetőt kellett helyettesíteni 30 napig tartó táppénzes időszaka idején és 1 fő gondozót kellett helyettesíteni 3 hónapig tartó táppénzes időszaka idején.

2022. 07. 01-től a szolgálatvezetői feladatok ellátását Farkas Tamás gépjárművezető/segitő végzi.

2022. október 1 napjától betöltésre került a terápiás munkatárs munkakör határozatlan időre.

2022. február hónaptól Ruzsa telephelyen a gondozó keresőképtelensége idejére határozott idejű kinevezéssel került felvételre 1 dolgozó (napi 4 órában), aki nem rendelkezett megfelelő végzettséggel. 2022. május 01-től szintén határozott idejű kinevezéssel került felvételre 1 fő, Ő rendelkezik szociális gondozó és ápoló szakképzettséggel.

Öttömös telephelyen 2022. 10. 01-től a munkavállaló munkaviszonyának megszűnését követően ugyancsak helyettesítéssel tudtuk megoldani a feladatellátást.

Szakmai munka bemutatása, statisztikai adatok

Szállító szolgáltatás:

A szállítás speciálisan kialakított gépjárművekkel történik Mórahalom, Ásotthalom, Ruzsa és Zákányszék településekről elsősorban Szegedre a sajátos nevelési igényeket kielégítő iskolákba és óvodákba. 2022. április hónaptól a Hódmezővásárhelyi speciális óvodába 1 főt, 2022. 09.01-től újabb 1 főt szállítunk.

Ásotthalom és Mórahalom vonatkozásában az Opel Vivaro B, valamint Ford Transit Custom típusú kisbusszal történik a szállítás. 13 főt szállítanak az oktatási napokon Szegedre és a fenti időponttól Hódmezővásárhelyre. Iskola szünet idején a 3 gyermek szállítása a Fejlesztő Házba történik.

Ruzsa és Zákányszék közigazgatási területéről érkező szállítási igényeket a szolgálat harmadik autója (a 2018-ban ugyancsak pályázaton nyert Ford Transit) látja el. A hét 3 napján 6 fő, a hét 2 napján 7 fő szállítását végezték.

A három – folyamatos szállításhoz használt- gépkocsi helyettes autója 2014-es évjáratú Ford Transit.

Az autók kihasználtsága nagyfokú, a napi szintű gyermekszállítás mellett más szállítási tevékenység vállalására kevésbé van lehetőség.

A három pályázaton elnyert gépjármű (a Ford Transit és az Opel Vivaro és a Ford Transit Custom) alkalmasak elektromos kerekű székes személy szállítására, mivel rendelkezik a 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel, mobil rámpával, biztonsági gyermekülésekkel. Mindkét gépjármű felszereltsége megfelel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendeletnek.

2022. évben az ellátottak szállítása folytán megtett km: 66091km volt.

Személyi segítség

A személyi segítség szolgáltatási elemei közül leginkább a közszolgáltatások eléréséhez a segítségnyújtást és az ügyintézés az ellátott érdekében fordul elő leggyakrabban, a szállításhoz kapcsolódó személyi segítség után.

Móráhalom és Zákányszék településeken a gondozásra fordított (személyi higiénié megteremtéséhez való segítségnyújtás) idő is számottevő.

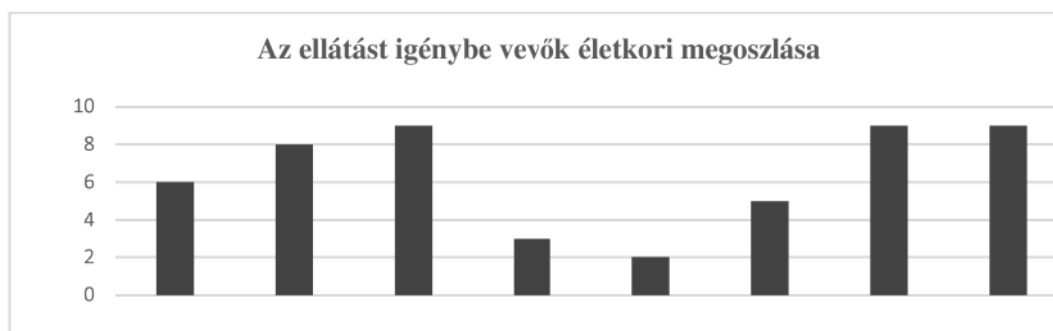
2022 évben az elszámolható személyi segítség feladatmutatója: 4795 feladategység volt.

A szolgáltatás szorosan együttműködik a háziorvosi szolgálatokkal, szakorvosokkal, civil szervezetekkel, szakápolást, egészségügyi, rehabilitációs ellátást, gondozást nyújtó, illetve oktatási intézményekkel.

Települések	Mozgásszervi Fogyatékos	Érzékszervi fogyatékos	Értelmi fogyatékos	Halmazottan	Egyéb	Autista
Ásotthalom	6	2	4	2	4	3
Móráhalom	1	1	3	0	1	2
Öttömös	1	2	0	1	0	0
Ruzsa	3	2	3	1	2	0
Zákányszék	1	0	2	0	0	2
Összesen	12	7	12	4	7	7

Ellátottak száma az alapszolgáltatás rendszerében (2022. december 31. állapot)

Forrás: intézményi adatbázis

2022. évben a 18 év alatti ellátottak száma emelkedést mutat.

Az ellátottak életkorának elemzésekor megállapítható, hogy a 18 év alatti életkorban, az oktatási intézményekbe való eljutáshoz veszik igénybe a támogató szolgálat szolgáltatását, itt jellemzően a szállítási tevékenység igénybevétele dominál.

Az idősebb korosztály leginkább a lakáson végzett tevékenységben és az ügyintézésnek lebonyolításában igényelnek segítséget.

A külterületen élők aránya Ásotthalom és Ruzsa települések vonatkozásában nagyon magas, ezek különösen nehezítő tényezők, hiszen a hozzájuk való kijutáshoz minden alaklommal gépkocsit szükséges igénybe venni.

Támogató Szolgálat munkáját nehezítő tényezők

Pandémia hatása

A kialakult veszélyhelyzet miatt a támogató szolgálat szállító szolgáltatásának elmaradása nem volt számottevő. 2022-ben már csak elenyésző számban csökkent a szállítási igény az igénybe vevők otthonmaradása miatt (online oktatás bevezetése, óvodabezárások). Az otthon maradt gyermekek továbbra is ellátásban maradtak, számukra gyermekfelügyeletet biztosítottunk, segítettük az otthoni tanulást.

Az ellátottak és munkatársak védelme érdekében az Intézmény saját protokollt, eljárásrendet alakított ki a koronavírus terjedésének megelőzésére és a kockázatok csökkentésére, amelyet minden munkavállaló maradéktalanul betartott.

Betöltetlen álláshelyek, betegségek miatti nehézségek

A betegségek miatti távollétek ideje alatt csak a szállításhoz kapcsolódó feladatellátás helyettesítését és a szállításhoz kapcsolódó személyi segítség tevékenységet tudtuk helyettesítés keretében megoldani. A lakáson végzendő tevékenységeket, csak nagyon indokolt és halaszthatatlan esetben tudtuk biztosítani. Prioritást élvezett a helyettesítések megszervezésekor, hogy a gyermekek zavartalan eljutása az oktatási intézményekbe, illetve az onnan történő hazaszállításuk.

Rezsi és üzemanyagár emelkedések hatása

2022. október hónaptól újabb takarékosagot eredményező megszorítások bevezetése vált szükségessé. Nevezetesen az Ásotthalomról, Mórahalomról Szeged Oktatási intézménybe gyermekeket szállító gépkocsi közül csak az egyik jött vissza a településre mindkét gépjárművezetővel és gondozókkal, illetve a gyermekekért történő visszajutást is ugyanígy történik.

Hátránya a lakáson végzett tevékenysége aránya csökkent, az ellátottak érdekében végzett tevékenységet tudja a gondozó az időben esetlegesen lebonyolítani, amíg a gépjármű megérkezését várja.

Összességében elmondható, hogy megítélésünk szerint ez is egy olyan szolgáltatási forma, mely térségi szinten egyre nagyobb igényt próbál kielégíteni. Az igénybe vevők közül kiemelkednek a speciális tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek, akik csak Szegeden tudnak hozzájutni a megfelelő fejlesztéshez. A családok leterheltségét, anyagi helyzetét figyelembe véve, a következő fejlesztésre váró nagy feladat térségi szinten, a szolgáltatás hatékony támogatási rendszerének és szállítói szolgáltatásának a kidolgozása, tovább gondolása, melyben már történtek sikeres előre lépések a megnyert pályázatok által. A továbbiakban figyelemmel követjük a pályázati lehetőségeket, és mindent megteszünk, hogy klienseink igényeit maradéktalanul kielégíthessük.

12. Tanyagondnoki szolgáltatás

Működési engedély, ellátási terület:

A tanyagondnoki szolgáltatást Zákányszék településen a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Intézmény biztosítja határozatlan idejű működési engedély keretében. A többi kistérségi településen az Önkormányzat által fenntartott Intézmény vagy szolgálat keretében történik a feladatellátás.

A tanyagondnoki szolgálat feladata:

A szolgálatok alapvető küldetése, hogy a tanyagondnokok a társult települések kiterjedt külterületén élők hátrányait enyhítsék, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzáférést elősegítsék. A tanyagondnoki szolgáltatás biztosítja a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítését.

Személyi feltételek:

Zákányszéken 3 tanyagondnoki körzet került kialakításra, ahol a körzetekhez rendelt három tanyagondnok (Sebők Márta, Bozóki Ildikó, Ördög Hajnalka) látta el a feladatokat.

A három tanyagondnoki körzetben kettő tanyagondnok szakképzett. (I. és II. körzetben) A harmadik tanyagondnok, Ördög Hajnalka tartós helyettesítés után lett kinevezve 2022.09.01. naptól Tanács Ildikó helyére. Mivel szakképzetlennek számított, így elő lett írva a tanyagondnoki képzés teljesítésének kötelezettsége. Ördög Hajnalka 2022 októbertől szülés előtti tápénzre ment, mialatt 2023. 01.17-én megszerezte a tanyagondnoki képesítést. Tartós helyettesítését Czékus Mihály látja el, aki a jogszabályi előírásoknak megfelelően jelentkezett a tanyagondnoki képzésre.

Bozóki Ildikó tanyagondnok 2022. április 01-től más munkakör tölt be így Zombori Attila lett helyette a tanyagondnok, aki szakképzetlennek számított, így elő lett írva a tanyagondnoki képzés teljesítésének kötelezettsége, melyet 2023. 01.17-én teljesített.

Zákányszéken így a 3 tanyagondnoki körzethez rendelt tanyagondnokok Sebők Márta, Zombori Attila és Czékus Mihály.

Tekintve, hogy a tanyagondnokok egymást nem helyettesíthetik, így a távollétük esetén 2 fő külsős személlyel oldottuk meg a helyettesítéseket egyszerűsített foglalkoztatási jogviszony keretében. (Papp Árpádné, Seres Vanessa)

A szolgáltatás szakmai tartalma:

Zákányszéken az I. számú tanyagondnoki körzetben pályázati forrásból vásárolt Ford Transit Custom Tourneo típusú autó látja el a feladatokat.

A II. számú körzetben, a 2012-ben nyertes tanyagondnoki pályázat keretein belül vásárolt Dacia Duster terepjáró látja el feladatát.

A III. számú tanyagondnoki körzetben egy Mercedes-Benz Vito Tourer típusú gépjármű tevékenykedik.

Egészségügyi szolgáltatások:

- egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása (gyógyszer-, gyógyászati segédeszközök beszerzése; orvosi rendelőbe, laboratóriumba szállítás; gyógytornász, szakápoló kijuttatása; szükség esetén háziorvos kiszállítása, gyógyászati segédeszköz kölcsönzésében segítségnyújtás, gyógyfürdőbe szállítás)
- a külterületen élő betegek orvoshoz szállítása.

Szállítási szolgáltatások:

- bevásárlás, árubeszerzés,
- háztartási gépek javíttatásának intézése,
- közreműködés termények értékesítésében - különféle ügyintézekben,
- levelek, csomagok feladása a postán,
- étkeztetés keretében ebédszállítás az oktatási, nevelési intézményeknek és a Homokháti Szociális Központ étkeztetésében részesülőknek,
- óvodás-, iskoláskorú gyermekek intézménybe, szakköri foglalkozásra, úszásoktatásra, sportversenyre történő eljuttatása,
- művelődési, sport, szabadidős tevékenységben való közreműködés (színházlátogatás, kirándulás, könyvkölcsönzés, helyi rendezvények látogatása, családlátogatás, kapcsolattartásban való segítségnyújtás, sportolók szállítása, igény szerint versenyző csoportok szállításában való közreműködés),
- csoportok különböző rendezvényekre szállítása alkalmanként,
- besegít a helyi kulturális programok lebonyolításában.

Egyéb szolgáltatások:

- házi segítségnyújtást végző szociális gondozónő, családsegítő munkájának segítése, szállításuk az ellátottakhoz,
- védőnő szállítása terhes gondozásban részt vevő kismamákhoz, kisgyermekes családokhoz.
- a rászorultak körében felmerült problémák megoldásában való segítségnyújtás,
- hivatalos ügyek intézése,
- tájékoztatja az önkormányzatot a lakosság körében felmerült igényekről, problémákról, kezdeményezi pénzügyi ellátásukat, személyes gondoskodás alá vételüket,
- szabadidős tevékenységek szervezése,
- tájékoztatja a külterületi lakosságot a kulturális programokról, és elősegíti az azokon való részvételüket,
- besegít a helyi kulturális programok lebonyolításába,
- igény szerint könyveket cserél a könyvtárban.

2022 évben a cégautóként működő tanyagondnoki gépjárműveknek, piaci áron került beszerzésre az üzemanyag, mely óriási megterhelést jelentett a rendelkezésre álló többlet költségvetési keret tekintetében.

Természetesen az intézmény mindent megtesz a gépjárművek futás teljesítményének racionalizálására. Jelenlegi tapasztalataink alapján ez nagyon nehéz feladat mivel minden

tevékenységünk szociális rászorultsághoz kötött ellátás. (házi segítségnyújtás, szociális értekeztetés, család és gyermekjóléti ellátás, egészségügyi ellátás)

Augusztus - szeptember hónapban folyamatosan felülvizsgálatra kerültek a szállítási teljesítmények gépjárművenként. Azon személyek szállításánál, ahol gépjárművel rendelkezik a család, kértük, hogy önállóan oldják meg a rászoruló személy szállítását. Amennyiben kerekesszékes, - vagy mozgásában akadályoztatott személyről van szó természetesen a szállítást vállaltuk. Amennyiben betegszállítás igénybevételére jogosult az ellátást igénylő szállítási tevékenysége, azon személyek szállítását nem volt jogunk ellátni.

A tanyán élők idős személyek bevásárlásait, beszerzéseit lehetőség szerint a heti egy napra és egy útvonalra próbáltuk megszervezni.

Gyermekszállítási tevékenység:

A tanyagondnoki szolgálat kötelező feladatai közé tartozik a tanyán élő gyermekek köznevelési intézménybe szállítása. Településünkön jelenleg kettő család tekintetében történik a gyerekek köznevelési intézményekbe történő, napi szintű oda-visszaszállítása. Az érintett családok tekintetében gyermekvédelmi okok is indokolják a folyamatos jelenlétét az intézményi szolgáltatásoknak.

A tanyán élő ellátottak Mórahalmon működő szakrendelésre szállítása csak nagyon indokolt esetben és intézmény vezetői engedély mellett volt lehetséges.

13. Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

A 2016. január 1-jétől életbe lépő törvényi változásnak megfelelően (2015. évi CXXXIII. Törvény értelmében) a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan - *egy szervezeti és szakmai egységben* - működhet 2016. január 1-jétől: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ került kialakításra.

Módosult a feladatellátási kötelezettség szabálya: a családsegítés biztosítása már nem lakosságszámhoz kötött, hanem minden esetben biztosítania kell az önkormányzatoknak, ha polgármesteri hivatalt működtet, vagy közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van.

Az új feladatmegosztás alakulása a Homokháti Kistérségben:

- a települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában lévő Homokháti Szociális Központ Intézményének keretein belül valósul meg a szolgáltatás nyújtása, továbbra is az Intézményhez tartozó Tagintézményekben és telephelyeken működő, nyitva álló helyiségekben történt 2020. március 31-ig, az alábbi család- és gyermekjóléti szolgálatok működtetése a nyolc település vonatkozásában: Ásotthalmon, Ruzsán, Öttömösön, Pusztamérgesen, Zákányszéken, Üllésen, Forráskúton, valamint a járásszékhelyen, Mórahalmon.
- **Ruzsa község Önkormányzata** képviselő testülete 5/2020. (I.16.) számú Kt. határozatának döntésével, április 01. napjától a családsegítési és gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátását Ruzsa, Öttömös és Pusztamérges települések közigazgatási területére kiterjedően, a fenntartásában működő Ruzsai Gondozási Központ (6786 Ruzsa, Tömörkény tér 5.), mint önálló költségvetési szerv útján biztosítja. 2021. április 01-jétől a továbbiakban 5 településen: Ásotthalmon, Üllésen, Forráskúton, Zákányszéken, valamint a járásszékhelyen, Mórahalmon valósul meg a

Homokháti Szociális Központ fenntartásában a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása.

- A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhely települési önkormányzatához tartoznak. A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a **hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások**, valamint a **speciális szolgáltatások** vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára, mely feladatot a Homokháti Szociális Központ intézményén belül működő Család- és Gyermekjóléti Központ látja el, illetékessége a Mórahalomi Járás közigazgatási területén lévő **tíz településre** terjed ki, a korábban említett 8 település kiegészül Zsombó és Bordány településekkel. A Család- és Gyermekjóléti Központ a Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18. szám alatt működik.

Az integrációból fakadó feladatok ellátása, rendszeren belüli erőforrás átszoptosítással valósult meg.

Az új feladatmegosztás **fokozott együttműködés** kialakítását követeli meg a szolgáltatók és a központ között, valamint a központ részéről **szakmai támogatás nyújtását** írja elő a szolgáltatók részére.

2020. március 11-én a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében **veszélyhelyzetet hirdetett ki Magyarország teljes területére** a 40/2020. (III.11.) számú Kormányrendeletben, ami az Intézmény, azon belül a Család- és Gyermekjóléti Központ és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a hozzájuk szorosan kapcsolódó gyermekvédelmi jelzőrendszer egész éves munkáját befolyásolta, meghatározta. A veszélyhelyzet 2021. évben is fennállt, tovább nehezítve a jelzőrendszer munkáját. A COVID-19 világjárvány következtében az iskolák már nem a digitális tanrend szerint dolgoztak, azonban egy-egy érintettség esetén betegség esetén szigorú szabályok alapján min. 10 nap karanténra voltak kötelezve az oltatlan kontakt vagy érintett diákok, ezáltal megnövelve a hiányzások számát. A jelenléti oktatás is ezáltal nehézkes volt a magas osztálylétszám hiánya miatt.

13.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A 2016. január 1-jétől életbe lépő törvényi változásnak megfelelően (2015. évi CXXXIII. Törvény értelmében) a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan - *egy szervezeti és szakmai egységben* - működhet 2016. január 1-jétől: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ került kialakításra.

Módosult a feladatellátási kötelezettség szabálya: a családsegítés biztosítása már nem lakosságszámhoz kötött, hanem minden esetben biztosítania kell az önkormányzatoknak, ha polgármesteri hivatal működik, vagy közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van.

Az új feladatmegosztás alakulása a Homokháti Kistérségben:

- a települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában lévő Homokháti Szociális Központ Intézményének keretein belül valósul meg a szolgáltatás nyújtása, továbbra is az Intézményhez tartozó Tagintézményekben és telephelyeken működő, nyitva álló helyiségekben történt **2020.**

március 31-ig, az alábbi család- és gyermekjóléti szolgálatok működtetése a nyolc település vonatkozásában: Ásotthalmon, Ruzsán, Öttömösön, Pusztamérgesen, Zákányszéken, Üllésen, Forráskúton, valamint a járasszékhelyen, Mórahalmon.

- **Ruzsa község Önkormányzata** képviselő testülete 5/2020. (I.16.) számú Kt. határozatának döntésével, április 01. napjától a családsegítési és gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátását Ruzsa, Öttömös és Pusztamérges települések közigazgatási területére kiterjedően, a fenntartásában működő Ruzsai Gondozási Központ (6786 Ruzsa, Tömörkény tér 5.), mint önálló költségvetési szerv útján biztosítja. **2020. április 01-jétől** a továbbiakban **5 településen**: Ásotthalmon, Üllésen, Forráskúton, Zákányszéken, valamint a járasszékhelyen, Mórahalmon valósul meg a Homokháti Szociális Központ fenntartásában a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása.
- A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járasszékhely települési önkormányzatához tartoznak. A járasszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a **hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások**, valamint a **speciális szolgáltatások** vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára, mely feladatot a Homokháti Szociális Központ intézményén belül működő **Család- és Gyermekjóléti Központ** látja el, illetékessége a Mórahalomi Járás közigazgatási területén lévő **tíz településre** terjed ki, a korábban említett 8 település kiegészül Zsombó és Bordány településekkel. A Család- és Gyermekjóléti Központ a Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18. szám alatt működik.
Az integrációból fakadó feladatok ellátása, rendszeren belüli erőforrás átcsoportosítással valósult meg a folyamatosan fennálló szakember hiány miatt.

Az új feladatmegosztás **fokozott együttműködés** kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központ között, valamint a központ részéről **szakmai támogatás nyújtását** írja elő a szolgálatok részére.

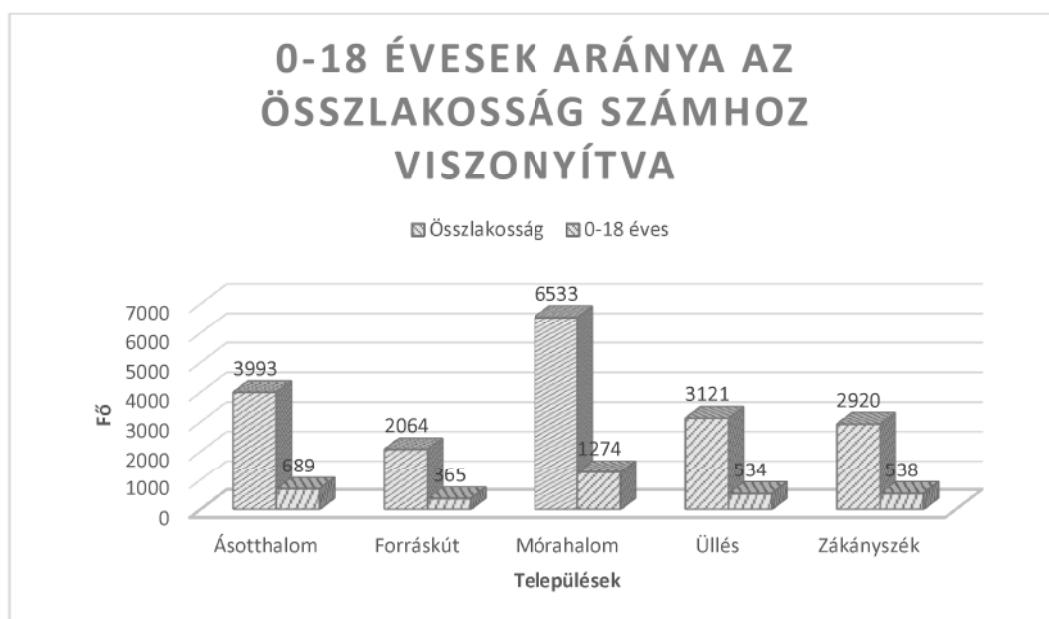
2020. március 11-én a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében **veszélyhelyzetet hirdetett ki Magyarország teljes területére** a 40/2020. (III.11.) számú Kormányrendeletben, ami az Intézmény, azon belül a Család- és Gyermekjóléti Központ és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a hozzájuk szorosan kapcsolódó gyermekvédelmi jelzőrendszer egész éves munkáját befolyásolta, meghatározta. A veszélyhelyzet 2021. évben is fennállt, tovább nehezítve a jelzőrendszer munkáját. A COVID-19 világjárvány következtében az iskolák már nem a digitális tanrend szerint dolgoztak, azonban egy-egy érintettség esetén betegség esetén szigorú szabályok alapján min. 10 nap karanténra voltak kötelezve az oltatlan kontakt vagy érintett diákok, ezáltal megnövelve a hiányzások számát. A jelenléti oktatás is ezáltal nehézkes volt a magas osztálylétszám hiánya miatt. 2022. évben az ukrán háborús helyzet okozott nehézséget, hiszen település-szinten megjelentek a háborús menekültek, jobbra nők gyermekekkel, papírok nélkül. Később a férfiak is követték őket. Egy részük elhelyezkedett, de a legtöbb család az őket befogadó különféle egyházi szervezetek körein belül élte mindennapjait, a gyermekek nem rendelkeztek papírokkal (igazolvány, oltási könyv, bizonyítvány stb.), ami tovább nehezítette az intézménybe történő integrálásukat, mindamellett, hogy a családok sem voltak minden esetben együttműködőek, nem terveztek hosszú távra, ahogyan érkeztek, úgy távoztak is.

13.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A szolgálat a feladatait az 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról 39. §-a, valamint az 1993. évi III. törvény A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 64. §-a alapján látja el.

Település	Lakosságszám	0-18 éves korosztály száma	0-18 éves korosztály aránya a teljes lakossághoz viszonyítottn
Ásotthalom	3993 fő	689 fő	17,3 %
Forráskút	2064 fő	365 fő	17,7 %
Mórahalom	6533 fő	1274 fő	19,5 %
Üllés	3121 fő	534 fő	17,1 %
Zákányszék	2920 fő	538 fő	18,4 %
Összesen:	18631 fő	3400 fő	18,2 %

Összlakosságszám – 0-18 évesek aránya a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának működési területén

Összlakosságszám – 0-18 évesek aránya a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának működési területén diagramon ábrázolva (2022.01.01-i adat)

Az ellátási terület jellemzői

A Homokhátság településein a településeket tekintve 17,1 – 19,5 %-át teszi ki az összlakosságnak a 0-18 éves korosztály.

A települések lakosságszáma nem minden esetben tükrözi hűen az ellátottak számát a család- és gyermekjóléti szolgáltatások tekintetében. Évek óta tendencia a Homokháti Kistérségben, hogy sokan költöznek ki a városokból (Szegedről) a külterületi ingatlanokba a jobb és olcsóbb

megélhetés reményében. Szinte minden településen a külterületen élő ellátottak száma magasabb, vagy legalábbis jelentősebb részét teszi ki, mint a belterületen élőké.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok munkáját nagyban segítik a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Központjának speciális szolgáltatásai (szociális diagnózis, tanácsadó pszichológus, családterapeuta, járási jelzőrendszeri tanácsadó, esetmenedzseri tevékenység, jogi segítségnyújtás); ezen szolgáltatások a járás minden településén elérhetőek. Igény mutatkozna **mediátorra**, mivel az elmúlt időszakban a válás utáni, kapcsolattartási problémák megszorodtak, a szülők a gyermekek érdekében nem képesek hosszú távon együttműködni. Nagy szükség lenne a járásban **családok átmeneti otthonára** is, hiszen a családon belüli erőszak miatt, az elszigeteltség, a kapcsolati tőke hiánya és a korlátozott anyagi lehetőségek okán a bántalmazott nők, vagy fedél nélkül maradt családok nehéz helyzetbe kerülnek. Országosan kevés családok átmeneti otthona van, sokkal többre mutatkozik igény, járásszinten pedig nincs. További segítség a 2018. szeptember 01-jétől kötelezően bevezetésre kerülő óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység a helyi köznevelési intézményekben, azonban az állandó szakember hiány miatt ezen állások nagy része nincs betöltve. A Homokháti Szociális Központ szociális alapszolgáltatásai, továbbá a településeken működő védőnői szolgálatok, tanyagondnoki szolgálatok, mezőőri szolgálatok munkája is nagy segítséget nyújt abban, hogy rendszer szinten váljanak kezelhetővé az egyes ellátottak esetében felmerülő problémák, az adott család problémáinak komplex feltérképezése és felkutatása során.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok működési adatai, szakmai munka

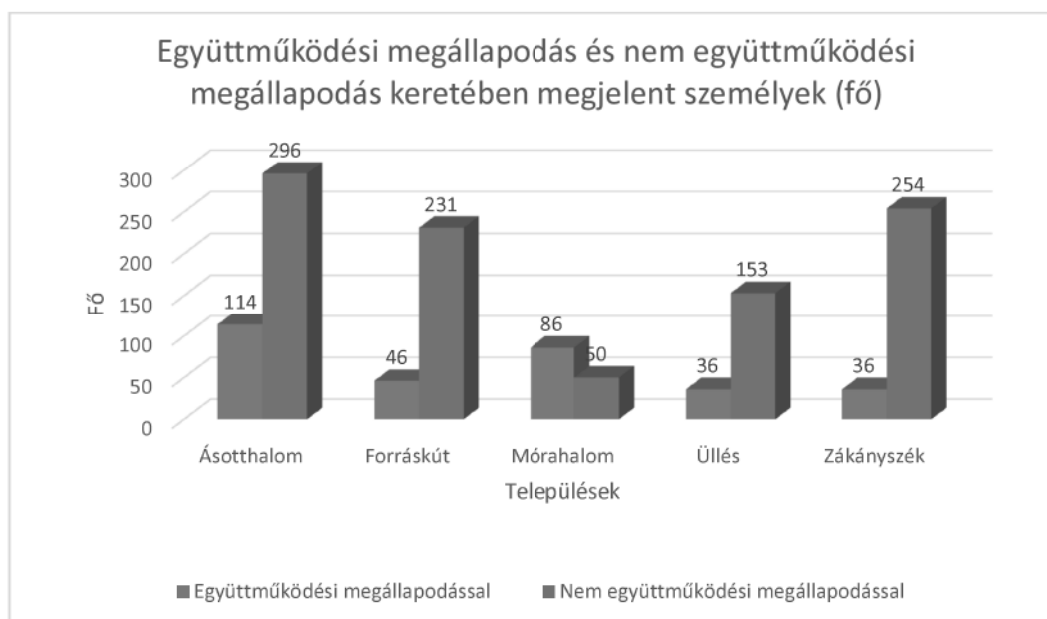
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a szolgáltatásban részesülők **együttműködési megállapodás** alapján, vagy **eseti ellátottként** (nem együttműködési megállapodás alapján) kerültek kapcsolatba a családsegítővel.

Együttműködési megállapodás keretében: azok a személyek a szolgáltatást igénybe vevők, akiknél a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le. A probléma jellege összetett és sokrétű, éves átlagban havi háromszori személyes találkozás valósul meg az ellátott és a családsegítő között, intenzív szociális segítő tevékenység keretében. Ide sorolandók azok az ellátottak is, akik hatósági intézkedésben érintettek, számukra gondozási-nevelési terv alapján szociális segítő tevékenységet biztosítanak a szolgálatok családsegítői, a központ esetmenedzserével szoros együttműködésben.

Nem együttműködési megállapodás alapján megjelent: azon igénybe vevők, akik esetében a Szolgálat egyszeri alkalommal (a probléma jellegéből adódóan egy egyszeri konzultációval megoldást találnak a problémára), vagy akár évente több alkalommal nyújt segítséget, de *együttműködési megállapodás megkötése nem indokolt*, mivel alkalomszerűen jelennek meg a Szolgálatoknál: ezeknél az eseteknél javarészt egyszeri ügyintézéshez nyújt segítséget a családsegítő (nyomtatvány kitöltésben, adategyeztetésben telefonszolgáltatónál, segélykérelem kitöltésében, települési és egyéb támogatások igénylésében, nyugdíj-emelési kérelem kitöltésében, a járási hivatal felé benyújtandó különféle támogatások igénylésének segítésében, időpont egyeztetésben (kormányablak vagy szakrendelés) stb.), illetve adományosztás kapcsán (települési adományok kiosztása, RSZTOP csomagosztás, saját szervezésű adomány osztása) kerül a szolgálat családsegítője kapcsolatba a családdal.

Település	Együttműködési megállapodással rendelkező ellátottak száma	Nem együttműködési megállapodás alapján megjelent
Ásotthalom	114 fő (50 család)	296 fő (168 család)
Forráskút	46 fő (17 család)	231 fő (121 család)
Mórahalom	86 fő (31 család)	50 fő (47 család)
Üllés	36 fő (15 család)	153 fő (116 család)
Zákányszék	36 fő (13 család)	254 fő (205 család)
ÖSSZESEN	318 fő (126 család)	984 fő (657 család)

A szolgálatnál megjelent személyek száma az igénybevétel módja szerint (2022. évi KSH adatok)

A szolgálatnál megjelent személyek száma az igénybevétel módja szerint, diagram formátumban (2022. évi KSH adatok)

2021. évben a településeken megszüntették - átmeneti jelleggel -, a kihirdetett veszélyhelyzet miatt a kihelyezett Kormánybuszokat. Ezek ugyan havonta egyszer hozták "házhoz" a Kormányablak szolgáltatásait, mégis, az ezekhez kapcsolódó ügyintézés a települések önkormányzatai mellett a családsegítőkre hárult. 2022. évben a Kormánybuszok újra indultak a településeken, május és október között, havi egy alkalommal.

A megállapodással rendelkező ellátottak mellett a járasközpont kivételével **kiemelkedően magas az eseti ellátottak száma**, akik a napi forgalom jelentős részét teszik ki. A Homokháti Szociális Központ és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF) közötti együttműködés keretein belül, kiemelt európai uniós projekt keretében az **RSZTOP (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program) 1.1.1-16-2016, valamint 2.1.1-16-2017-00001. és a 4.1.1-16-2017-00001.** szakaszain belül a rendszeres gyermekvédelmi kezdvezményben részesülő, illetve szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű, továbbá rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára élelmiszersomagok tárolásában (itt a Telephely, Tagintézmény), a *jogosultak kiértékelésében* és a *csomagok kiosztásában* egyaránt közreműködik a családsegítő. Ez nagyban emelte az esetiként megjelentek számát a család- és gyermekjóléti szolgálatoknál. A 11.1.3. sz. táblázat részletesen ismerteti, hogy hány személy jogosult volt adott településen 2021. és 2022. évben a projekt

kapcsán, ugyanakkor a jogosultakkal a családsegítő több alkalommal is kapcsolatba került: csomagosztásról értesítés, csomagosztás stb., ez a szám itt nem jelenik meg.

2020. évben júliustól kezdődően összesen négy alkalommal valósult meg az RSZTOP 4.1.1-es projekt; ezt tükrözik a magas számok, hiszen településenként és alkalmanként 46-171 főig terjed az igénybevevők száma.

2021. évben szintén 4 alkalommal valósult meg a településeken az RSZTOP 4.1.1-es projekt (63-150 fő jogosult részvételével: Ásotthalmon 63 fő volt októberben, Mórahalmon pedig 149 fő volt júniusban), valamint a 7-14 éves rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak esetén pedig 1 alkalommal, augusztusban (korábbi években ez a nyári szünet idejére (július-augusztus hónapokra) járt).

2022. évben az RSZTOP 1.1.1 és 2.1.1. csomagra jogosultak száma folyamatosan csökkent, a vészhelyzet megszüntetésével a korábban meghosszabbított jogosultságok is megszűntek, újból igényelni kellett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, a jogosultak köre pedig csökkent. A pályázati szakasz 2023. január 31-ével le is zárult. Március és október között 5 ilyen jellegű csomagosztás volt járásunkban. Az RSZTOP 4.1.1-es projekt keretein belül a 2022. évben 2 db osztás került ütemezésre: áprilisban és novemberben. Ezért jelentős a visszaesés az előző évi osztásokhoz képest.

2022. évben 2 alkalommal valósult meg a településeken az RSZTOP 4.1.1-es projekt Mórahalmon, összesen 127 fő részvételével), valamint a 7-14 éves rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak esetén pedig 4 alkalommal, áprilisban, májusban, júniusban és augusztusban járt

Település	RSZTOP élelmiszer-csomagban részesült személyek száma		
	2020. év (fő)	2021. év (fő)	2022 év (fő)
Ásotthalom	355	341	189
Forráskút	312	310	150
Mórahalom	563	515	515
Üllés	369	367	197
Zákányszék	459	499	245
ÖSSZESEN	2064	2032	1064

RSZTOP csomagban részesült személyek száma településenként

A megállapodással rendelkező ellátottak/családok esetében az alábbi problémátípusokkal kerülnek látótérbe a szolgálatoknál:

Sorszám	A probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma
1	Életviteli	31	46
2	Családi – kapcsolati konfliktus	25	52
3	Családon belüli bántalmazás	13	23
4	Elhanyagolás	3	7
5	-ebből (04-ből): oktatási nevelési elhanyagolás	3	7
6	-ebből(04-ből):felnőttre vonatkozóan (családi, intézményi)	-	-
7	Gyermeknevelési	19	37

8	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	10	22
9	Magatartászavar, teljesítményzavar	10	24
10	Fogyatékoság, retardáció	-	1
11	Lelki – mentális, pszichiátriai betegség	6	43
12	Szenvedélybetegség	2	10
13	Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	3	16
14	Foglalkoztatással kapcsolatos	-	2
15	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	4	39
16	Ügyintézésel kapcsolatos	-	30
17	Információ kéréssel kapcsolatos	-	39
18	Egyéb	-	-
19	Összesen	126 család	394 db

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint, és a problémák halmozott száma 2022-ben (forrás: KSH)

A szolgáltatást igénybe vevők elsődleges problémáit figyelembe véve – az elmúlt évekhez hasonlóan - az életviteli, családi-kapcsolati konfliktusok, gyermeknevelési problémák jelentkeznek a legmagasabb arányban a szolgálatok ellátási területén. A konfliktusok és a gyermeknevelési problémák összességében sokkal magasabb számban jelentkeznek az anyagi problémákhoz viszonyítva fő problémaként. Az elvált, különélő szülők és mozaikcsaládok gyermeknevelési és kapcsolattartási problémái, a gyermekek érzelmi elhanyagolása minden településen hangsúlyosan megjelenik, a pandémiás helyzet ezeket felerősítette. A nevelési készségek alacsony szintje, a nevelés hiánya a legfőbb probléma. Az engedékeny, következtelen magatartás, a kontroll teljes hiánya magával hozza a gyermekek intézménybe való beilleszkedési nehézségét (lógás, csavargás), a lázadó csoportokhoz való kapcsolódás lehetőségét. Ilyenkor a szülő nem tud szülőként funkcionálni, a gyermek irányít. Ez már egészen kis korban, az óvodában is megfigyelhető. Sajnos, a térségben is megjelennek a családon belüli bántalmazás problémái, melyeket nehéz tetten érni. Megjelent az abúzus (szülő, nevelőszülő részéről), mely azonnali hatósági intézkedés megtételét vonta maga után. Ezeknél az eseteknél rendőrségi eljárást is indított a szolgálat/központ. A Covid-19 világjárvány hatással volt ezekre az esetekre, a problémák még inkább rejtve maradtak, a családok kikerültek a jelzőrendszeri tagok látóköréből.

A különböző függőségek és szenvedélybetegségek markánsan jelen vannak a járás településein. Az internetfüggőség nemcsak a gyermekek, de a szülők között is egyre magasabb arányban jelenik meg, a nem megfelelő szülői minta és magatartás, és az ebből következő mintakövetés még inkább elmélyíti a problémát. A Covid-19 világjárvány hatása itt is érezhető, a digitális oktatást követően, a folyamatos jelenlét az internet világában, közösségi oldalakon, a szülői kontroll hiánya kiélezte az interneten történő zaklatást, kiközösítést, illetve a játékfüggőséget.

Továbbra is gyakori a szülők körében jelen lévő alkohol probléma, illetve a lelki betegségek (falconás) is egyre magasabb számban elterjedtek, ez utóbbi jellemzően az általános iskolások körében. Ezeknél az eseteknél a tanácsadó pszichológus, illetve a szenvedélybeteg ház pszichológusának bevonása minden esetben megtörténik, több esetben tartós eredménnyel. Ehhez szükséges az érintettek részéről a belülről jövő készletés a külső nyomás (védelembe vétel) megléte mellett.

Települési szintű jelzőrendszer

A települési szintű észlelő- és jelzőrendszer működtetésért a **települési jelzőrendszer felelős** felel a család- és gyermekjóléti szolgálatoknál. Azokon a településeken, ahol két fő látja el a családsegítő munkakört, ott egy fő van megbízva a feladat ellátásával. Az egyszemélyes szolgálatoknál minden esetben a családsegítők látják el a települési jelzőrendszer felelősi tevékenységet.

A települési jelzőrendszer felelős

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi, vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket, és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségeiről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén és a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén a GYVR-be (Gyermekeink védelmében informatikai rendszer) feltölti a jelzéseket, együttműködési megállapodásokat, azokat ott kezeli, figyelemmel kíséri,
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert (kivéve a Gyvt. 17. §. (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés esetét),
- a beérkezett jelzésekről, és azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében *esetmegbeszélést szervez*, az ott elhangzottakról feljegyzést készít,
- egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket - beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket - és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva, *esetkonferenciát szervez*,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal,
- települési jelzőrendszeri felelősként* ellátja a 15/1998. (IV.30.) 9. §. (1) bekezdés szerinti feladatokat, valamint a feladatok koordinálását,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez. A szakmaközi megbeszélésre meghívja a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akiknek részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő, veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

Település	Jelzések száma 2019.	Jelzések száma 2020.	Jelzések száma 2021.	Jelzések száma 2022.
Ásotthalom	64	42	71	60
Forráskút	33	13	16	10
Mórahalom	41	45	33	37

Üllés	29	11	24	25
Zákányszék	29	25	31	23
ÖSSZESEN	231	142	175	155

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött összes jelzések a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok által ellátott településeken 2019-2021. év

Fenti táblázat alapján, az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma csökkenést mutat 2021. évhez képest. A digitális oktatás megszűnésével illetve a jelenléti oktatás visszatérésével az igazolatlan hiányzások ismételten előtérbe kerültek. Legtöbb jelzés továbbra is az **egészségügyi szolgáltatóktól** (házi orvos, gyermekorvos, kórházak, védőnők), valamint a **köznevelési intézményektől** (iskolák) érkezik. Jelentősen emelkedett az **állampolgári bejelentések** száma is. Továbbra is jelentős számú jelzést tesz ki a **személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatóktól** (szociális intézmények, gyermekjóléti szolgálatok, központok) és a **kisgyermek napközbeni ellátását nyújtóktól** (óvoda, bölcsőde) érkezett jelzések. Jellemző az elmagányosodás, az idős, rokon nélkül maradt, nagyrészt külterületen élő lakosság, akik az étkezés vagy tanyagondnoki szolgálat révén kapcsolódnak csak a települési szolgáltatásokhoz. A családsegítés ilyen esetekben az ellátáshoz való hozzájárásban, települési ügyintézésben, bentlakásos otthon igénybeviteléhez történő segítségnyújtásban, illetve több esetben a gondnokság alá helyezés folyamatának elindításában szükséges vagy csak egyszerűen a látótérbe kerülés, a szociális alapszolgáltatások igénylése formájában (étkezés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás stb).

Jelzést küldő megnevezése	2020. év			2021. év			2022. év		
	<i>Kiskorú (0-17 éves)</i>	<i>Nagykorú (18 éves és idősebb)</i>	<i>ÖSSZESEN</i>	<i>Kiskorú (0-17 éves)</i>	<i>Nagykorú (18 éves és idősebb)</i>	<i>ÖSSZESEN</i>	<i>Kiskorú (0-17 éves)</i>	<i>Nagykorú (18 éves és idősebb)</i>	<i>ÖSSZESEN</i>
Egészségügyi szolgáltató - Ebből védőnői jelzés	12 4	23 11	35 15	21 14	17 6	38 20	9 8	8 1	17
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók, -ebből család- és gyj. szolgálat -ebből család- és gyj. központ	20 9 10	11 1 1	31 10 11	15 8 5	13 3 1	28 11 6	7 4 3	13 2 1	20
Kisgyermek napközbeni ellátást nyújtók	3	-	3	13	-	13	3	-	3
Átmeneti gondozást biztosítók	1	-	1	1	-	1	-	-	-
Köznevelési intézmény	29	5	34	37	1	38	52	5	57
Rendőrség	4	5	9	7	4	11	2	-	2
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társ.i szervezet	6	10	16	30	10	40	21	9	30
Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	-	10	10	-	6	6	3	10	13
Járási hivatal gyámhivatala	3	-	3	-	-	-	6	1	7
Munkaügyi hatóság	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (OKIT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen:	78	64	142	124	51	175	103	46	149

2020. márciusában kivált: Ruzsa, Pusztamérges, Öttömös. Ezen települések adatai a 2020. évben már csak márciusig, 2021. évtől pedig egyáltalán nem jelennek meg.

A jelzések száma térségi szinten mindenképpen **erős emelkedést** mutat, **állampolgári bejelentések** száma folyamatos növekedést mutat, a **köznevelési intézmények** jelzései pedig markánsan megnövekedtek, valamint továbbra is erősek az **egészségügyi szolgáltatást nyújtók**, a **házi orvosok** jelzései.

13.2. Család-és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint végrehajtási rendelete, a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről alapján biztosítja.

Homokháti Szociális Központ Család-és Gyermekjóléti Központja a Mórahalom Telephely 2. Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal együttesen, elkülönült szakmai egységként működik.

A Család-és Gyermekjóléti Központ 2022. évi működési adatai:

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat kialakításával párhuzamosan, a járasszékhelyen 2016. január 1. napjától Család- és Gyermekjóléti Központ kezdte meg működését, ahol esetmenedzseri és tanácsadói munkakörök jöttek létre. Az esetmenedzserek a hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatot látnak el Mórahalom Járás közigazgatási területén.

A család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, a szakmai vezetővel közösen **javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek;**

- a) védelembe vételére,
- b) megelőző pártfogására,
- c) ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- d) nevelésbe vételére,
- e) családba fogadására,
- f) harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- g) családba fogadó gyám kirendelésére,
- h) tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- i) gondozási helyének megváltoztatására,
- j) után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó, hatósági intézkedés alatt álló gyermekek védelme

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait a gyámhivatal és a bíróság határozata alapján kell biztosítani.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az esetmenedzser:

- együttműködik a pártfogó felügyelővel,
- tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről,
- elkészíti az egyéni gondozási-nevelési tervet, szervezi a megvalósítását, és
- közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában.

A pártfogó felügyelővel való együttműködés keretében az esetmenedzser:

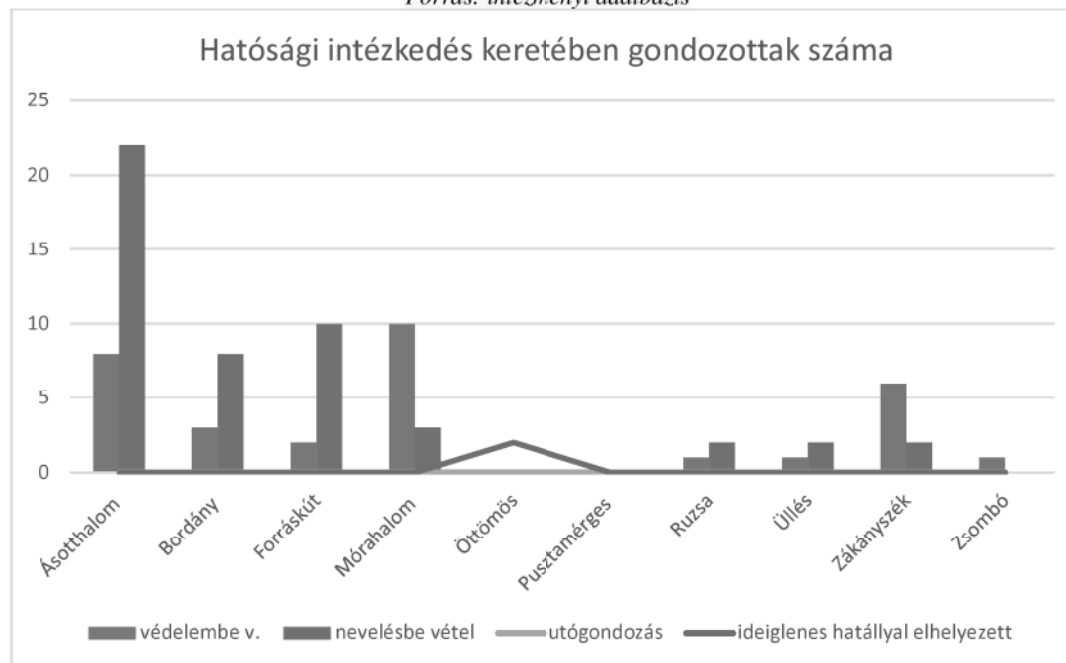
- a pártfogó felügyelővel közösen végez családlátogatást, és közösen hallgatják meg a gyermeket.

Az esetmenedzser a védelembe vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a gyámhivatalt a védelembe vétel körében végzett tevékenységéről, az eset előre haladásáról, a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról, és szakmai érvekkel alátámasztott javaslatot tesz a védelembe vétel fenntartására vagy megszüntetésére, vagy a gyámhivatal általi más, gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére.

Település neve	védelembe vettek száma	ideiglenes hatállyal elhelyezettek száma	Nevelésbe vettek száma	Utógondozás, szakellátásból kikerültek száma
Ásotthalom	8 fő	0 fő	22 fő	0 fő
Bordány	3 fő	0 fő	8 fő	0 fő
Forráskút	2 fő	0 fő	10 fő	0 fő
Mórahalom	10 fő	0 fő	3 fő	0 fő
Öttömös	0 fő	2 fő	2 fő	0 fő
Pusztamérges	0 fő	0 fő	0 fő	0 fő
Ruzsa	1 fő	0 fő	2 fő	0 fő
Üllés	1 fő	0 fő	2 fő	0 fő
Zákányszék	6 fő	0 fő	2 fő	0 fő
Zsombó	1 fő	0 fő	0 fő	0 fő
Összesen:	32 fő	2 fő	51 fő	0 fő

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek számának alakulása 2022-ben

Forrás: intézményi adatbázis

A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági tevékenységének ellátása során nehézséget jelent, hogy folyamatosan szakember hiánnyal kell szembenéznünk. A járás 10 települését 3 fő

esetmenedzser látná el, ám huzamosabb ideje a feladatot két fő szakember végzi, ami mind a saját területüket, mind a helyettesítendő területet érintően komoly problémát jelent a feladatellátás hatékonyságát illetően. Érezhető ezen a területen is a szakember hiány, ami mára már országos szintűnek mondható. Néhány településen problémaként jelentkezik a jelzőrendszer működése. Érzékelhető, és ki is mutatható, hogy a jelzések egyes intézményekből alig, vagy egyáltalán nem jönnek. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy még mindig van olyan jelzőrendszeri tag, intézmény, aki nincsen tisztában az ezzel járó jogszabályi kötelezettségével. Egyes intézmények sajátossága, hogy igyekeznek megoldani mindent „házon belül”, de végül úgylis kiderülnek a problémák, ami ilyenkor már a munkánkat megnehezíti, hiszen már nem beszélhetünk egyáltalán prevencióról, mely a gyermekvédelem egyik alapelve. Problémaként éljük meg, hogy vannak olyan jelzőrendszeri tagok, akik jogszabályi kötelezettségük ellenére sem vállalják fel jelzésüket, mert nem szeretnének konfrontálódni a kliensekkel. Fontos lenne a jelzőrendszeri tagok érzékenyítése a kötelezettségük fontosságát illetően, illetve a figyelmük felhívása a jelzések fontosságára, hiszen a hatékony szakmai munka és a prevenció csak ebben az esetben tud megvalósulni.

A pandémiás helyzetet követően is érzékelhető, hogy egyes családok anyagi helyzete romlott. Továbbra is kiemelkedő volt azon gyermekek száma, akikkel kapcsolatban a hatóságok jelzéssel éltek büncselekmények, szabálysértések elkövetésével kapcsolatban. Több esetben bolti lopások miatt kapott a Központ jelzést, az elmúlt évben jellemzően ruhaneműk lopása miatt. Egyre több a megelőző pártfogásban részesített kiskorú gyermek a járásban.

A pandémiás helyzetet követően visszaállt a régi rend a gyámhivatal életében is, mely számunkra nagyon fontos volt a hatósági eljárások lefolytatása tekintetében. A veszélyhelyzet ideje alatt a gyámhivatal nem tarthatott tárgyalásokat védelembe vételi ügyekben, a kormánytisztviselők írásban nyilatkoztatták a feleket az eljárás során. A szülők nyilatkozattételi kötelezettségüknek vagy nem tettek eleget, vagy csak nagyon későn, ezáltal a folyamatban lévő ügyek elhúzódása volt tapasztalható, mely a szakmai munkára is hatással volt. A veszélyhelyzetet követően a tárgyalások újra megtarthatóak, így a tárgyalásokon részt tudunk venni a kliensekkel együtt, mely a további szakmai munka szempontjából is nagyon fontos, mert a kliens nemcsak papírból szembesül a problémákkal, hanem személyesen is meg tud győződni arról a gyámhivatalnál, hogy milyen probléma áll fenn gyermekeivel kapcsolatban.

Móráhalom járásközpont Család-és Gyermejkölési Szolgálatánál megjelenő problémák a 2022-es évben

Sorszám	A probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma
1	Életviteli	5	7
2	Családi – kapcsolati konfliktus	7	11
3	Családon belüli bántalmazás	5	5
4	Elhanyagolás	2	4
5	-ebből (04-ből): oktatási nevelési elhanyagolás	2	4

6	-ebből(04-ből):felnőttre vonatkozóan (családi, intézményi)	-	-
7	Gyermeknevelési	3	9
8	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	5	7
9	Magatartászavar, teljesítményzavar	1	1
10	Fogyatékoság, retardáció	-	-
11	Lelki – mentális, pszichiátriai betegség	3	5
12	Szenvedélybetegség	-	3
13	Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	-	-
14	Foglalkoztatással kapcsolatos	-	-
15	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	-	3
16	Ügyintézésel kapcsolatos	-	1
17	Információ kéréssel kapcsolatos	-	-
18	Egyéb	-	-
19	Összesen	31 család	56 db

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint, és a problémák halmozott száma 2022-ben

Speciális szolgáltatások biztosítása a Mórahalomi Járásban:

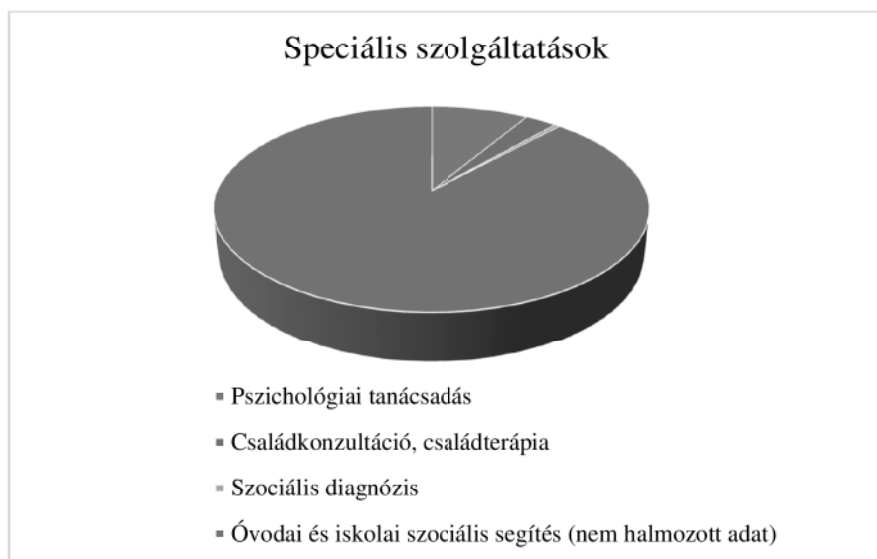
A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatellátása keretében, speciális szolgáltatásokat biztosít Mórahalom Járás közigazgatási területén.

A család- és gyermekjóléti központ a speciális szolgáltatásai körében

- pszichológiai tanácsadást,
- családterápiát/családkonzultációt,
- a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet,
- utcai szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- jogi tanácsadást,
- és készenléti szolgálatot működtet Mórahalom Járás Közigazgatási területén.

Település neve	Pszichológiai tanácsadás	Családkonzultáció, családterápia	Óvodai és iskolai szociális segítség (nem halmozott adat)
Ásotthalom	33 fő	4 fő	402 fő
Bordány	42 fő	0 fő	93 fő
Forráskút	15 fő	0 fő	68 fő
Mórahalom	71 fő	41 fő	1117 fő
Öttömös	4 fő	0 fő	2 fő
Pusztamérges	10 fő	1 fő	2 fő
Ruzsa	13 fő	12 fő	5 fő
Üllés	11 fő	0 fő	0 fő
Zákányszék	21 fő	3 fő	133 fő
Zsombó	13 fő	0 fő	11 fő
Összesen:	233 fő	61 fő	1803 fő

Speciális szolgáltatások biztosítása 2022-ben
Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Pszichológiai tanácsadás

A **pszichológiai tanácsadást** három pszichológus biztosítja heti 20-20-20 órában a Mórahalmi Járás 10 településén.

A 2022-es évben az előző évhez képest jóval többen vették igénybe a szolgáltatást, ezért is vált indokolttá egy harmadik pszichológus felvétele ebbe a munkakörbe.

- Egyre több gyermek, illetve fiatal küzd lelki-mentális problémákkal, melyek közül a legjellemzőbbek a szorongásos zavarok, depresszív állapotok, a figyelemhiányos hiperaktivitás, evészavarok, magatartás- és képességzavarok. Ezek egy részét a pszichiátriai ellátással együttműködve tudjuk csak kezelni.
- Mérhető a család válsága: a gyermekeket nevelő felnőttek maguk is krízisben vannak, mivel nem találják a helyüket, morális válsággal küzdenek. A fogyasztói értékrend, individualizmus, önzőség, materiális mohóság és a közösségi értékek erodálása jellemző napjaink jóléti társadalmaira. Az ÉN jólétét sokan az én előtérbe helyezése révén próbálják megvalósítani mások, akár saját családtagjaik kárára, aminek a család, mint a leginkább megtartó közeg széthullása az eredménye.
- Továbbra is jellemző, hogy pszichológusi segítség szükséges a válófélben lévő, illetve az elvált szülők közti kommunikációs problémák, kapcsolattartási nehézségek rendezéséhez, illetve a gyermekeknek az ebben a folyamatban történő támogatása érdekében.

Családterápia és családkonzultáció

Családterápia és családkonzultációs szolgáltatást egy fő, heti 20 órában foglalkoztatott családterapeuta szakember biztosít a járás tíz településén. 2022-ban a családterápiás tanácsadást igénybe vevők száma összesen 61 főre nőtt az előző évi 53-ról.

Általában elmondható, hogy nő az igény a szolgáltatás iránt. Azon belül a megszokott gyermeknevelési és párkapcsolati kérdésekben történő megkeresés mellett, egyre gyakoribb az egyéni életvezetési elakadással jelentkező kliens. Az utóbbi évek nagyobb terhet róttak a családokra. Emiatt gyorsabban észlelhetővé vált az egyén vagy a család egészének valamilyen működési zavara.

- Egyre több *típusú* párkapcsolati problémával kérnek segítséget,
 - pl. az előző generációval való rejtett vagy nyílt konfliktusos kapcsolat,
 - feldolgozatlan veszteségek,
 - ártalmas minták, traumák a szülők gyermekkorából, stb.
- A kapcsolat megromlásakor, különélésakor, váláskor, gyakori a gyermek eszközként való felhasználása, amire a felek nem is tudnak rátekinteni, hiszen a veszteségek miatt, érzelmileg elárasztott állapotban egymás hibáztatása a magától értetődő, a saját destruktív viselkedésre nincs rálátás. Ilyenkor a családkonzultáció felé rejtve, vagy kimondva a másik fél megváltoztatásának az igénye támasztódik.
- A gyermeknevelési kérdések egy részében a gyermekkel foglalkozó intézmény jelzi a problémát, amivel a szülők nem feltétlen értenek egyet, hiszen azt a saját szülői készség kritikájaként él meg.
- Feltűnő, hogy sok szülő szenved attól, hogy irreálisak az elvárásaik akár maguk, akár a házastársuk, vagy épp a gyermekük felé.
- Továbbra is jellemző, hogy egészségügyi problémák lelki és kapcsolati hatása miatti megkeresések is. Pl. izoláció, pánik, daganatos betegségek, stb. Ehhez kapcsolódik, amikor a beteg ember ápolása ró olyan túlterhelést az egyénre, vagy családra, amit nem tud segítség nélkül vinni.
- Magas a krízises helyzetben lévő kliensek száma, az összes esetszám 18%-a krízisintervenció.

Szociális diagnózis felvétele

A 2022-es évben egy fő látta el a szociális diagnózist készítő esetmenedzseri feladatokat Mórahalom Járás közigazgatási területén. A szociális diagnózis elkészítése során több munkafolyamatban is megjelenik a jelzőrendszeri tagokkal történő együttműködés. A szociális diagnózis elkészítésére történő felkérés legtöbb esetben jelzőrendszeri tag kezdeményezésére történik, illetve előfordulnak helyzetek, amikor az elkészítésének szakaszában szükséges bevonni a szakembert az esetleges tisztázatlan körülmények rendezéséhez, illetve a szociális diagnózis elkészítésének utolsó részében, amikor az értékelés elkészül, van, hogy a diagnoszta veszi fel a kapcsolatot.

A diagnózis elkészítését követően a felkérést elküldő szakember visszajelzéssel él a diagnoszta felé, arra vonatkozóan, hogy az értékelő dokumentumon feltüntetésre kerülő szolgáltatások közül melyek valósultak meg sikeresen, és azok megvalósulása milyen irányba vitte tovább a diagnózisban feltárt problémák megoldását, illetve melyek azok a szolgáltatások, amelyek valamilyen oknál fogva nem tudtak megvalósulni.

Kapcsolattartási ügyelet

A Család- és Gyermekjóléti központ az 1997. évi XXXI. törvény 40/A § (2) alapján az általános szolgáltatási feladatain túl kapcsolattartási ügyeletet biztosít. A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szerint a kapcsolattartási ügyelet biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt. Az Intézmény 2020. februárjától kezdődően nyújtja a szolgáltatást, bíróság által szabályozott, jogerős határozattal jóváhagyott kapcsolattartási ügyekben. A szolgáltatást a felekkel előzetesen megbeszélt feltételek szerint, az Intézményi keret-megállapodásban, valamint a Házirendben részletezett szabályok alapján lehet igénybe venni. A 2022-es évben nem érkezett megkeresés a Központhoz felügyelt kapcsolattartás biztosításával összefüggésben.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

2022. évben a humán erőforrás hiánya, valamint személyi változások nehezítették a folyamatos szakmai munkát.

Munkavállalók körében történt változások az év során:

A Mórahalmi Napköziotthonos Óvoda, a Mórahalmi Móra Ferenc Általános Iskola és a Szent László Katolikus Általános Iskola részére 2022. április 30. napjáig a szociális segítő tevékenységet Joóné Ladányi Ildikó helyettes szociális segítő biztosította. 2022. május 2. napjától Gajdosné Kócsó Anna látja el az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet az intézményekben. A Szegedi SZC Tóth János Mórahalmi Szakképző Iskola és Szilágyi Mihály Kollégium szociális segítője személyében is változás történt, 2022. augusztus 31. napjáig Joóné Ladányi Ildikó biztosította az iskola számára a szociális segítést, ezt követően Gajdosné Kócsó Anna végzi az iskolai szociális munkát az intézményben.

Ásotthalom településen 2022. augusztus 31. napjáig Joóné Ladányi Ildikó, 2022. szeptember 1. napjától Bede-Csatári Piroska szociális segítő látja el 4 órában az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet.

Forráskút közigazgatási területén lévő köznevelési intézmények részére 2022. február 10. napjáig a szociális segítő tevékenységet Károlyi Anna óvodai és iskolai szociális segítő, 2022. augusztus 31. napjáig Joóné Ladányi Ildikó helyettes szociális segítő biztosította.

Bordány település köznevelési intézményei részére 2022. február 10. napjáig a szociális segítő tevékenységet Károlyi Anna óvodai és iskolai szociális segítő, 2022. augusztus 31. napjáig Joóné Ladányi Ildikó helyettes szociális segítő biztosította, majd 2022. október 1. napjától Krémer-Csányi Csilla óvodai és iskolai szociális segítő látta el a szociális segítői feladatokat.

Zákányszék köznevelési intézményeiben a 2022. március 10. napjáig a szociális segítő tevékenységet Rácz Endre óvodai és iskolai szociális segítő, 2022. augusztus 31. napjáig Joóné Ladányi Ildikó helyettes szociális segítő, majd 2022. október 1. napjától Krémer-Csányi Csilla óvodai és iskolai szociális segítő biztosította.

Zsombó, Ruzsa, Öttömös és Pusztamérges települések köznevelési intézményei részére 2022. március 10. napjáig a szociális segítő tevékenységet Rácz Endre óvodai és iskolai szociális segítő, 2022. augusztus 31. napjáig Joóné Ladányi Ildikó helyettes szociális segítő biztosította.

Üllésen 2022. augusztus 31. napjáig Joóné Ladányi Ildikó helyettes szociális segítő biztosította a szociális segítő tevékenységet a köznevelési intézményekben.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás **feladata és célja** 2022. évben is az volt, hogy **segítséget nyújtson a gyermekeknek a beilleszkedésben és a tanulmányi kötelezettségeik teljesítésében.** A segítő feladatai közé tartozott **a gyermekek előmenetelét akadályozó tényezők feltárása, a konfliktusok feloldása, a gyermekek veszélyeztetettségének kiszűrése a köznevelési intézményben.** Ezen kívül továbbra is fontos feladatként jelent meg **a jelzőrendszer hatékony működésének a segítése.**

Az óvodai és iskolai szociális segítséget tekintve három fő munkaforma megjelenése jellemző a köznevelési intézményekben: egyéni segítségnyújtás, csoportfoglalkozások és közösségi jellegű tevékenységek.

Mórahalmi járás 10 településén az alábbi szám adatok jellemezték az egyes tevékenységtípusokat:

Település:	Egyéni segítségnyújtások száma	Csoportfoglalkozások száma	Közösségi tevékenységek száma	Összes ellátott száma (nem halmozott)
Ásotthalom	213	48	-	402 fő
Bordány	15	10	-	93 fő
Forráskút	11	6	-	68 fő
Mórahalom	292	78	10	1117 fő
Öttömös	7	-	-	2 fő
Pusztamérges	8	-	-	2 fő
Ruzsa	17	-	-	5 fő
Üllés	-	-	-	-
Zákányszék	29	14	-	133 fő
Zsombó	9	2	10	11 fő
Összesen:	601	158	10	1833 fő

Az iskolai szociális segítő tevékenységek közül az egyéni foglalkozások mellett nagyobb hangsúly került a csoportos tevékenységek, a készségfejlesztő csoportfoglalkozások, a prevenciós, edukációs csoportmunka bevezetésére és tartására. Az egyéni foglalkozások célja elsősorban a tanulási kompetenciák, az önismeret és a konfliktuskezelés fejlesztése volt, míg a csoportos tevékenység a szociális készségfejlesztésre, közösségfejlesztésre fókuszált, valamint az iskolai szinten megjelenő kiközösítés, kirekesztés, bántalmazás elleni prevencióra. A tanév során több iskolában és osztályban zajlott csoportos foglalkozás, amelyeknek témája és célja az osztályközösség és a szociális kompetenciák fejlesztése, az iskolai zaklatással kapcsolatos érzékenyítés, valamint a függőségek veszélyeinek a tudatosítása volt. Az egyéni foglalkozásokra hozott leggyakoribb problémák szociális és a tanulási jellegűek, iskolai konfliktusok, magatartási és beilleszkedési problémák, életkori változásokból adódó nehézségek, valamint szülő-gyerekek konfliktusok voltak.

Az óvodai intézményekben a szociális segítő tevékenységek közül a csoportfoglalkozásokon történő megfigyelés volt a leginkább jellemző. A szociális segítő a csoportfoglalkozások alkalmával nyomon követte a gyermekek óvodai viselkedését, testi és lelki fejlődésükkel kapcsolatban rendszeresen konzultált az óvodapedagógusokkal. A csoportokban a legnagyobb problémát a magatartási és beilleszkedési nehézségek jelentették, illetve kisebb számban előfordultak a szülők közötti konfliktusok, nevelési problémák is

Utcai szociális munka

Az **utcai szociális munka** szolgáltatás a prevenciós célzatú közösségi rendezvények keretében valósult meg a korábbi évek során. A 2022-es év folyamán lehetőségünk volt egy hét időtartamban nyári prevenciós tábor szervezni a térség hátrányos helyzetű gyermekei részére. A prevenciós tábor Homokháti Vándor Tábor néven került megrendezésre és a járás 4

települése vett részt a szervezésben és lebonyolításban, napi váltásban; Mórahalom, Ásotthalom, Zákányszék és Pusztamérges adott otthont a 2022-es évben a gyermekek táboroztatásának.

Készenléti szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Központ Készenléti Szolgálatot működtet Mórahalom Járás közigazgatási területén, melynek célja a Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A **készenléti szolgálat** ügyeleti száma +36-30/257-72-43 normál tarifával hívható szám. A 2022-es évben Mórahalom Járás területéről 7 alkalommal hívták az ügyeleti számot. A készenléti szolgálat a 2019-es évtől a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve az egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára is segítséget nyújt a krízishelyzet megszüntetésében (1993. évi III. tv. 64. § (4) g. pontja alapján).

Jogi tanácsadás

A Homokháti Szociális Központ szolgáltatási köre 2020. júniusában a jogi tanácsadással egészült ki. A jogi tanácsadó segíti a Homokháti Szociális Központ fenntartójának intézményi feladatellátásával kapcsolatos tevékenységét, továbbá a mórahalmi Család- és Gyermekjóléti Központ gyermekvédelmi feladatellátása során felmerülő hatósági, kapcsolattartási és egyéb jogi segítséget igénylő esetekben biztosít tanácsadói tevékenységet.

A 2022-es évben a jogi tanácsadást igénybe vevők száma: 11 fő, 27 tanácsadási alkalom. A szolgálatokhoz kihelyezett tanácsadások száma: 22, míg a központban végzett tanácsadások száma: 5. A Család- és Gyermekjóléti Központtal és Szolgálattal személyes és telefonos konzultációk valósultak meg, a kapcsolattartás rendszeres volt, írásos szakmai anyagok készültek a segítő szakemberek munkájának támogatására. A jogi tanácsadó részt vett esetmegbeszéléseken és szakmaközi megbeszéléseken egyaránt. A jogi tanácsadás tekintetében ez évben is a kapcsolattartási probléma volt a legjellemzőbb.

Járási jelzőrendszeri tevékenység

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében **a Család- és Gyermekjóléti Központ járási jelzőrendszeri tanácsadójának feladatai:**

- a.) Koordinálja a járás területén működő jelzőrendszer munkáját,
- b.) Szakmai támogatást nyújt:
 - a szakmaközi megbeszélések,
 - az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez,
 - valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- c.) Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- d.) A család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatást igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család- és gyermekjóléti központot - megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- e.) Segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok feloldásában,
- f.) Megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszer működésével kapcsolatban,
- g.) Megteszi a Gyvt. 17. §. (4) bekezdése szerinti jelzést,
- h.) Valamint a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonos szolgálattal.

A jelzőrendszer négy szintjét különböztethetjük meg, a következők szerint:

- 1.) Települési szint (család -és gyermekjóléti szolgálatok/jelzőrendszer felelős)
- 2.) Járási szint (család -és gyermekjóléti központok/jelzőrendszeri tanácsadó/készenléti szolgálat)
- 3.) Megyei, Fővárosi szint (Megyei, Fővárosi Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály)
- 4.) Országos szint (Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság/ Gyermekvédő hívószám, ami napi 24 órában hívható telefonvonal) 06-80-212-021

A járási jelzőrendszeri tanácsadó minden évben statisztikát készít a településekre érkezett jelzésekről, amelyet az alábbi táblázat mutat be az elmúlt év vonatkozásában.

2022. évben Ásotthalom Nagyközség területén a jelzőrendszeri tevékenység kiemelkedő volt, melyet Mórahalom település követett.

Kiemelkedően fontos szerepe van a jelzőrendszeri tevékenységnek a veszélyeztetettség észlelésében, jelzésében és mindezek eredményeképpen az időben történő, megfelelő kezelésében – sajnos a jelzőrendszer működésében nehézséget okozott a pandémia, illetve a köznevelési intézményektől tartósan távol lévő kiskorúak, ugyanis a jelzőrendszeri tevékenység egyik fő mozgatórugója a köznevelési intézményekben észlelt gyermek veszélyeztetettségek megfelelő időben történő felismerése, jelzése a gyermekvédelmi intézmények irányába.

Települések	2021. évben <u>küldött jelzések száma</u>		Összesen	2021. évben a <u>jelzéssel érintett személyek száma</u>	
	0-17 évesekkel kapcsolatban megküldött	18 éves és idősebb személyekkel kapcsolatos		0-17 évesekkel	18 éves és idősebb

	jelzések száma	jelzések száma			
Ásotthalom	82	15	97	86	24
Bordány	32	5	37	39	8
Forráskút	12	7	19		
Mórahalom	33	9	42	43	11
Öttömös	7	-	7	7	-
Pusztamérges	16	-	16	22	-
Ruzsa	18	12	30	18	12
Üllés	20	9	29	21	9
Zákányszék	26	8	34	36	10
Zsombó	12	3	15	14	3

Települési adatok 2022-es évi jelzések számáról

Települések	2022. évben <u>küldött jelzések száma</u>		Összesen	2022. évben a <u>jelzéssel érintett személyek száma</u>	
	0-17 évesekkel kapcsolatban megküldött jelzések száma	18 éves és idősebb személyekkel kapcsolatos jelzések száma		0-17 évesekkel	18 éves és idősebb
Ásotthalom	65	9	74	79	14
Bordány	21	3	24	31	6
Forráskút	13	2	15	19	5
Mórahalom	30	17	47	52	24
Öttömös	1	-	1	1	-
Pusztamérges	7	8	15	13	11
Ruzsa	13	1	14	26	2
Üllés	16	11	27	28	15
Zákányszék	18	9	27	27	13
Zsombó	12	1	13	22	1

A 2021/2022-es jelzéseket bemutató táblázatok jól érzékeltetik a jelzések számának alakulását az elmúlt két évben, a járás 10 településén.

A 2022 évi jelzések számának alakulása a 2021 évi jelzések számához viszonyítva néhány település esetében jelentős eltérést mutat. Ezek az eltérések adódhatnak a jelzőrendszeri aktivitásból, a jelzésekkel érintett személyek/családok más településre történő költözése okán, a veszélyeztetettség megszüntetéséből, ill. a járványhelyzet is kihatással lehetett a jelzések számára.

A jövőben a járási jelzőrendszeri tanácsadó továbbra is arra ösztönzi a jelzőrendszeri tagokat a járásban, hogy jelzési kötelezettségüknek tegyenek eleget, a szakmai összejöveteleken jelenjenek meg, a szakemberek konzultáljanak a problémás egyénekről, családokról.

<i>Jelzést küldő megnevezése</i>	2022.		
	<i>0-17 évesekkel kapcsolatosan</i>	<i>Nagykorú</i>	<i>Összesen</i>

	<i>megküldött jelzések száma</i>	<i>(18 éves és idősebb)</i>	
Egészségügyi szolgáltató - Ebből védőnői jelzés	19 15	11 3	30 18
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók, -ebből család- és gyermekjóléti szolgálat -ebből család- és gyermekjóléti központ	13 7 4	19 2 2	32 9 6
Kisgyermek napközbeni ellátása	2	0	2
Köznevelési intézmény	84	3	87
Rendőrség	4	0	4
Állampolgár	17	9	26
Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	6	9	15
Járási hivatal gyámhivatala	36	0	36
Zártan kezelendő, anonim	16	2	18
Egyéb	5	2	7
Összesen:	202	55	257

Az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma a jelzést küldő megnevezése szerint a Mórahalmi Járásban 2022-ben

A **köznevelési intézményektől** érkezett jelzések teszik ki a fogadott jelzések többségét, amelyeknek nagy részét az **igazolatlan iskolai hiányzásokkal** kapcsolatos problémák, valamint az oktatási, nevelési intézményekben előforduló **magatartásproblémák** alkotják, egyre több az iskolai agresszió; annak minden formája egyre több esetben fordul elő már egészen kisiskolás korban.

A jelzések számát tekintve **második a Gyámhivatal** által küldött megkeresések, jelzések. Ez az előző évekhez képest növekedést mutat arányában, ami leginkább arra enged következtetni, hogy egyre több az olyan eset, amelybe már hatóság kerül bevonásra, egyre több a súlyosabb, problémásabb veszélyeztetettség tényező.

A jelzett problémátípusok tekintetében összességében elmondható, hogy járási szinten a legtöbb **jelzés: igazolatlan iskolai hiányzás, gyermeknevelési, szülői elhanyagolás, kapcsolati problémák, konfliktusok, lelki és mentális problémák** ügyében érkezik.

Évről évre az a tapasztalat, hogy **kiemelt hangsúlyt kell fektetnünk a szociális jelzőrendszerre, az esetmegbeszélésekre, esetkonferenciák szervezésére a veszélyeztetett felnőttek és idősök érdekében egyaránt.**

A család- és gyermekjóléti szolgálatatás 2022. évi aspektusai

A 2022-es év egyik legnagyobb kihívása a család- és gyermekjóléti központ működésében állandó jelleggel jelenlévő szakember hiány. Nagyon megnehezítette, és jelenleg is megnehezíti munkánkat a folyamatos csökkentett létszám, amely negatív hatással van a gyermekvédelmi munka teljeskörű elvégzésére. Munkatársaink kivételes szakmai hozzáállásával, és kiemelkedő szakmai tudásukkal igyekeznek a hiányt pótolni, de az elmúlt évben is egyre nagyobb számban megjelenő, egyre bonyolultabb és összetettebb esetek sokszor nagy kihívást jelentenek.

A 2022-es évben a Család- és Gyermekjóléti Központ a **Mórahalmi Egészségfejlesztési Irodával** közösen kidolgozott egy jelzőrendszeri protokollt, amelynek megismertetése minden, mórähalmi köznevelési intézményben megtörtént. Szintén a protokoll kidolgozásának keretei között került elkészítésre egy szolgáltatási térkép Mórähalomról, amelyben minden, a településen igénybe vehető szolgáltatás (egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi, sport tevékenység, szabadidő, stb.) szerepel. Összességében elmondható, hogy az említett kezdeményezések a jelzőrendszer működésének hatékonyabbá tétele érdekében, az egyre több személyes kapcsolatfelvétel a köznevelési intézményekkel, rendkívül jó hatással voltak a rendszeren belül elakadt esetek felszínre hozásában és a produktívabb együttműködést illetően. A 2022-es évben a Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai és a mórähalmi család- és gyermekjóléti szolgálat közös épületbe költözhetett, amellyel régi terveink valósulhattak meg. Ezáltal a települési, illetve a járási gyermekvédelmi szakemberek egy helyen végzik mindennapi tevékenységüket. Rendkívül jó hatással van ez a fajta team munka az esetkezelések hatékonyságára, időtakarékoságára, és a szakemberek egymást is rövidebb időn belül el tudják érni egy közös esetmegbeszélés, esetkonzultáció megszervezése, lebonyolítása okán.

Jövőre vonatkozó tervek

A Család-és Gyermekjóléti Központnál egyre nagyobb számban érkeznek szakmai felügyeletet igénylő kapcsolattartások lebonyolítására megkeresések. Intézményünk szakemberi körében egyre többször merül fel annak az igénye, hogy képzettebbekké váljanak a felügyelt kapcsolattartások véghezvitelére, speciálisan mediáció, közvetítés és az ezekhez hasonló témaköröket illetően. Tervünkben szerepel a jövőben minden ilyen jellegű workshopon, képzésen, szakmai műhelyen, előadáson való aktívabb részvétel, szakemberekkel történő konzultáció, illetve a hasonló szolgáltatásokban maximálisan kompetens szakemberek meginvitalása szakmaközi megbeszéléseinkre. A felügyelt kapcsolattartás szolgáltatásunk szakmai protokolljának teljeskörű felülvizsgálatát, új protokollok kidolgozását is indokoltá teszi az egyre nagyobb számban és egyre bonyolultabb kapcsolattartási problémákkal érkező családok.

A családok átmeneti otthonának hiánya minden évben felmerülő probléma, ez a 2022-es évben sem volt másként; egyre sűrűsödnek az olyan családok a segítő szakemberek látókörében, ahol a kapcsolati erőszak olyan mértékű, hogy nincs más megoldás, mint a bántalmazott felet biztonságba helyezni a kiskorú gyermekével. Ezen intézkedések általában nem tűnnek halasztást. Az átmeneti otthonban elhelyezhetőek lennének azok a szülők és gyermekek, akik egy átmeneti otthon hiányában elszakadni kényszerülnek egymástól a másik szülő gyermeke

veszélyeztető magatartása okán. De ugyanúgy átmeneti otthon nyújtana azon családok számára is egy ideiglenes lehetőséget, akik eseti jelleggel lakhatási problémákkal küzdenek, ám nem rendelkeznek olyan szociális háttérrel, kapcsolatokkal, akik segítséget nyújthatnának részükre ebben a nehéz helyzetben. A jövőben az egyik leglényegesebb koncepciónk egy **családok átmeneti otthonának létrehozása** a térség bajba jutott családjai számára. A térségi család- és gyermekvédelem hatalmas mérföldkövét jelentené.

Célunk továbbra is, a pályázati lehetőségeink minél szélesebb körű, minden korosztályt érintő kihasználása. Fontosnak tartjuk, a térségi prevenciós programok rendszeres megvalósítását, ezzel mérsékelve a részoruló igénybe vevők szociális hátrányait, és a közösség megtartó erejének előnyeit megragadni.

Továbbképzések, amelyeken a Család- és Gyermekjóléti központ munkatársai részt vettek:

1. SZOC-Kot-NSZI-E-07/2022 - ENSZ egyezmények, szakmai etika kérdései, önképzesség
2. T-05-030/2021 - A reziliencia erősítésének, a coping technikák fejlesztésének és a rekreáció biztosításának jelentősége a segítő munkában különösen a válsághelyzetek kezelése során
3. SZOC-Kot-NSZI-E-05/2022 - Jelzőrendszer ismertetése, gyermekbántalmazás prevenciója
4. B-05-002/2022 - Digitális Gyermekvédelmi Továbbképzés

14. Védőnői Szolgálat

A Homokháti Szociális Központ látja el Zákányszék község közigazgatási területén a védőnői feladatokat két védőnői körzetben, két fő főállású védőnő közreműködésével. A védőnők a körzetükbe tartozó családokkal családlátogatás, védőnői fogadóóra és tanácsadás keretében tartják a kapcsolatot.

Az ellátást biztosító telephely címe: 6787 Zákányszék, Petőfi u 11.

2022. 07.22 -től a védőnői tanácsadó ideiglenes telephelyen 6787 Zákányszék, József Attila utca 31. sz alatt tartózkodik az infrastrukturális felújítás miatt.

(A telephely infrastrukturális felújítása 2023.04.30. napig fog megvalósulni egy 2021. évben elnyert pályázatnak köszönhetően, melyet a 19.2. pontban ismertetjük részletesen.)

A szolgáltatás szakmai tartalma, statisztikai adatok:

A várandós anyák, 0-14 évesek, illetve serdülők és családtagjaik komplex egészségügyi, mentális és szociális gondozása, a családok egészségmegőrzése, életkörülményeik javítása.

Feladata:

A védőnői szolgálat feladatát a körzeti védőnői szolgálatról szóló 5/1995. (II.8.) NM rendelet, a területi Védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V.21.) ESZCSM rendelet, és az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3) NM rendelet alapján végzi.

A védőnői gondozás a családok egészségének megőrzésére, életkörülményeinek javítására irányuló tevékenység (egészségügyi, szociális, mentális), melyet a család otthonában, az anyagyermekvédelmi tanácsadóban és egyéb helyeken (egészségügyi intézmény, iskola, óvoda) végeznek a védőnők.

Feladatai a 49/2004 (V.21) ESZCSM rendelet 3. § alapján:

- a) a növekedés,
- b) a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- c) a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- d) az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása,

- e) az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- f) az oktatási intézménybe nem járó, otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;
- g) családgondozás keretében,
 - ga) a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához,
 - gb) soron kívüli családlátogatás végzése a nevelési-oktatási intézményt ellátó védőnő írásbeli jelzése alapján,
 - gc) a gyermekjóléti szolgálat és a háziorvos írásos értesítése, ha a törvényes képviselő a területi védőnői ellátás (a családlátogatás) igénybevételét megtagadja, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén,
 - gd) figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról,
 - ge) tájékoztatás az állami, civil, karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről,
 - gg) a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről évente írásos tájékoztató készítése az illetékes gyermekjóléti szolgáltató számára,
 - gh) részvétel a gyermekjóléti szolgálat éves tanácskozásán, eseti megbeszélésein,
 - gi) szükség esetén, felkérésre - illetékességi körén kívüli körzetben - eseti gondnokság ellátása;
- h) az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel.

A várandós gondozást Zákányszéken a védőnők önálló védőnői tanácsadás keretében végzik, szoros együttműködésben a mórakalmi Várandós szaktanácsadás, és Szegeden a Gogol utcában található Centrális várandós tanácsadás szakembereivel. A tanácsadásokon zajlik a várandósok első jelentkezésekor a várandós anya gondozási könyvének kiadása, majd ezt követően alapvető fizikális vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, vérnyomás, szükség esetén vércukor mérése), reagenssokkal vizeletvizsgálat, illetve a 28. héttől a magzati szívhang hallgatása, továbbá a várandós leleteinek dokumentálása, és a felmerülő kérdésekre adekvát tanácsok megbeszélése. A csecsemő és kisgyermek szaktanácsadást Zákányszéken önálló védőnői tanácsadás keretében, valamint a háziorvosokkal, Dr. Sebestyén Balázssal és Dr. Mester Lajossal közösen végzik a védőnők.

A szolgáltatás célcsoportját a településen élő várandós anyák, 0-14 évesek, illetve serdülők és családtagjaik alkotják. A szülések száma az elmúlt évekhez viszonyítva emelkedett. A területi munka mellett az óvodában és iskolában végzett védőnői teendők egyre hangsúlyosabb szerepet kapnak a plusz index osztályok szűrésével, az új védőoltási adminisztrációval, egészségmegőrző előadások tartásával.

Az iskola-egészségügyi munkában jelentős szerepe van a tisztasági szűrésnek, melyet a jogszabályoknak megfelelően negyedévente, illetve havi gyakorisággal végeznek a kolléganők. Kiemelt szerepet kap a hátrányos helyzetűek fokozott gondozása. A család- és gyermekjóléti szolgálat családgondozóival szorosan együttműködnek a védőnők, tagjai az általuk működtetett észlelő és jelzőrendszernek.

Körzetek adatai 2022. december 31-én:

Zákányszék I-es körzet:

Gondozott családok száma: 62 (Összes ellátott 88 fő)

Várandósok száma: 4 fő, ebből fokozott gondozott egészségügyi okból: 2 fő
0-11 hónapos csecsemők száma: 15 fő,
12-35 hónapos kisdetek száma: 25 fő
3-6 éves gyermekek száma: 44 fő, ebből fokozott gondozott környezeti okokból: 2 fő, egészségügyi okokból: 2 fő
7-18 éves iskolába nem járó gyermek: nem volt.

Zákányszék II-es körzet

Gondozott családok száma: 73 (Összes ellátott 106 fő)
Várandósok száma: 3 fő, ebből fokozott gondozott egészségügyi okból: 2 fő;
0-11 hónapos csecsemők száma: 16 fő, fokozott gondozott egészségügyi okból miatt 2 fő
12-35 hónapos kisdetek száma: 34 fő ebből fokozott gondozott egészségügyi okok miatt 2 fő
egészségügyi és környezeti okokból: 1 fő
3-6 éves gyermekek száma: 53 fő ebből fokozott gondozott egészségügyi okokból: 7 fő és környezeti okokból: 3 fő
7-18 éves iskolába nem járó gyermek: nem volt.

2018. szeptemberében a védőnői ellátás személyi és tárgyi minimum feltételeinek vizsgálatáról történő szakfelügyeleti vizsgálat során megállapították, hogy a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. ESzCsM rendelet alapján, a védőnői tanácsadó akadálymentesítésére, babakocsi tároló kialakítására nem került sor, 2021-ben szintén elmaradt ezek megvalósítása.

Szakfelügyelet:

A Védőnői Szolgálat szakmai irányítását és ellenőrzését a Csongrád-Csanád Megyei Járási Hivatal Szegedi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézetén belül, a járási tiszt főorvos és a járási vezető védőnő látja el.

2022. évben a vezető védőnő szakmai látogatása sem személyes sem elektronikus formában nem valósult meg.

Egyéb tevékenységek

2022-es évben a pandémiás helyzet feloldása után elindultak a Baba-Mama Klub rendezvényei. 2022. májusában tartottuk meg a hagyomány őrző Baba- Mama Anyák napi rendezvényünket, 2022. augusztusában, pedig az Anyatejes Világnap keretein belül köszöntöttük az anyatejet adományozó édesanyákat. Sajnos a 2022 es évvégén tartandó rendezvényeink elmaradt az energia váláság miatt.

A Védőnők feladatkörébe beletartozik a helyi egészségügyi szakszeméllyzettel való együttműködés.

2022. februárjában a Zákányszéki egészséghét keretein belül megrendezésre került a Nőgyógyászati rákszűrés, illetve a Bőrgyógyászati szűrés.

A 2022-es évben ismét megszervezésre került a védőnők és a családsegítő kolléganő közös karácsonyi adomány gyűjtése, és ezt követően adomány osztása a rászoruló zákányszéki családok részére.

Ukrán menekült helyzet

A 2022. évet az Ukrajnában kitört háború nehezítette meg, mert onnan nagyon sok menekült érkezett Zákányszékre. Zákányszéken két ingatlanban tartózkodtak menekült állampolgárok, a Magyar Pünkösdi Egyház volt az, aki segítette az ő ide jövetelüket és lakhatásukat. A családok közül ki hosszabb ki rövidebb időre tartózkodott az ingatlanokban.

Az első időszakban amikor a menekültek érkeztek, akkor a védőnői szolgálat elsődleges feladata az ukrán menekült gyerekek regisztrálása volt és a menekült védőnői adatlap folyamatos töltése számukra.

A későbbi időszakban már a számukra szükséges védőoltások beszerzése, beadásának megszervezése, szükség szerint intézménybe való integrálás.

A Zákányszéken itt tartózkodó gyermekek közül 2 fő járt a Zákányszéki Általános Iskolába és 1 fő az Ásotthalmi Óvodába, 1 fő pedig a Móraalmi Tóth János Szakképzőiskolába.

Védőoltásokat összesen 3 fő csecsemő kapott meg a területen.

A 2022. évben 31 felnőttet, 49 gyermeket, összesen 17 családot láttunk el rendszeresen és kerültek a védőnői gondozás alá.

2 várandós kismama volt, akik a terhesség megállapításuk után elhagyták Zákányszéket, ezért őket gondozásban nem részesítettük.

Az ide érkező menekültek nem feltétlenül a háború elől menekültek, hanem inkább Ukrajnában ők nagyon nehéz körülmények között éltek, és egy jobb lehetőség miatt indultak el Magyarországra. A nagyobb gyermekek közül sokan 1-2 osztályt végeztek, de nem tudtak sem írni sem olvasni, a kisebb gyermekek pedig szinte egyáltalán nem jártak közösségbe, illetve a szülők nagy része sem tudott sem írni sem olvasni, egyik nyelven sem. A munkánk nagyon nehezített volt amiatt, hogy az Ukrán útleveleket nem tudtuk elolvasni, de ők sem tudták mik szerepelnek sokszor az irataikban, vagy hogy milyen iratokat szeretnének Tőlük begyűjteni, vagy mi milyen papírokat állítottunk ki számukra. Az ide érkező menekültek közül sokan kettős állampolgárok voltak, akikkel még nehezebb volt a munkánk, mert ők sajnos semmilyen menedékes státuszra nem voltak jogosultak, de a Magyarországra vonatkozó törvényeket sem szerették volna elfogadni.

2022. év végére összesen 2 család volt az, aki itt maradt, az ott élő gyermekek közösségbe járnak, oltásaikat a magyar protokollnak megfelelően felvették. Terveik szerint ameddig az egyház engedi itt is szeretnének tartózkodni.

Pandémia

A 2022. év elején az előírt utasítások, szabályok betartásával: védőfelszerelés - kesztyű, szájmasc, kézfertőtlenítő, szükség esetén látogatóköpeny, lábzsák használata a látogatások és tanácsadások során.

Személyi változások

2022.10.26-ig a Zákányszék I. számú körzetét Lékó Regina látta el, majd ezt követően 2022.12.01.-től Gregus- Dohány Magdolna vette át a körzetet. A köztes időszakban Zombori Adrienn helyettesítette a körzetet.

15. Konyha

Az Intézmény az Ásotthalmi Tagintézmény keretében egy 290 adagszámmal működő, és a Zákányszéki Tagintézményben egy 180 adagszámmal működő konyhát üzemeltet.

A **Zákányszéki főzőkonyha**, szociális étkeztetés keretében ellátja a Zákányszék Község és Mórahalom Város közigazgatási területén élők étkeztetését, munkanapokon pedig biztosítja a helyi idősök otthona étkeztetési feladatait.

2015.09.01-jétől érvénybe lépett a közétkeztetésre vonatkozó szabályozás, ami előírja a diétás étkeztetést végző konyhákban a dietetikus, vagy diétás szakács alkalmazását.

Az Intézmény 2015.09.01-jétől alkalmaz dietetikust heti 10 órában, Ásotthalom és Zákányszék esetében 5-5 órára bontva. Feladata - az ételmezésvezető által elkészített heti normál étlap alapján - a diabetikus étlap elkészítése és a napi diétás ételkészítés szakmai felügyelete.

Ásotthalmi konyha statisztikai mutatói:

Az Idősek Otthonában 4 fő diétás étkezést igénylő lakó él, ők egész napos diétás étkeztetésben részesülnek, külterületen további 2 fő ellátott igényel orvosi ajánlásra diabetikus ebédet.

Az Ásotthalmi főzőkonyhán 2022-ben 64 797 adag ebéd készült, ebből

• Általános iskolai étkezők	27 503 adag
• Gyakorlaton lévő tanuló étkező	0 adag
• Idősek Otthona lakói	12 263 adag
• Demens ellátottak	508 adag
• Helyben étkezők	113 adag
• Elvitellel étkezők	733 adag
• Kiszállítással étkezők	16 468 adag
• Zákányszéki Idősek Otthona	1799 adag
• Népkonyha	1320 adag
• Szünidei gyermekétkeztetés óvoda	28 adag
• Szünidei gyermekétkeztetés iskola	457 adag
• Munkahelyi étkezés	3605 adag

Emellett az iskolások 20 419 adag tízórait és 19 080 adag uzsonnát, míg az Ásotthalmi Idősek Otthona lakói 12 692 adag reggelit, tízórait és ugyanennyi uzsonnát, vacsorát kaptak.

Eszközbeszerzések 2022-ben:

A főzőkonyhára a következő eszközök kerültek beszerzésre:

- 1 db kombinált hűtőszekrény
- 1 db vízmelegítő boiler
- 4 db egy medencés mosogató
- 1 db vegyszeres szekrény
- 1 db fagyasztószekrény
- 1 db RM polc

Zákányszéki konyha statisztikai mutatói:

Zákányszéken 2022-ben összesen 42 113 adag ebéd készült, ebből

• Helyben étkezők	825 adag
• Elvitellel étkezők	3 660 adag
• Kiszállítással étkezők	11 876 adag
• Mórahalom helyben étkezők	2 042 adag
• Mórahalom kiszállítással étkezők	8 943 adag
• Idősek Otthona Zákányszék	3 895 adag
• ISZEK, Bordány diétás étkezés	2 461 adag
• Munkahelyi étkezés	2 340 adag
• Demens étkezők	606 adag

• Móraalmi népkonyha	1 831 adag
• Zákányszéki népkonyha	3 224 adag
• Nyári tábori étkezők	144 adag
• Ásotthalom, diabetikus étkezők	170 adag
• Óvoda, iskola étkezők	96 adag

Emellett az Idősek Otthona lakói 5842 adag reggelit, tízórait, és ugyanennyi uzsonnát, vacsorát kaptak.

Az Idősek Otthonában 2 fő diétát igénylő lakó él, ők egész napos diétás étkeztetésben részesülnek, külterületen további 5 fő ellátott igényel orvosi ajánlásra diabetikus ebédet.

Eszközbeszerzések 2022-ben:

- műanyag edények, fakanál
- konyhai ajtó 2 db
- mosógép 1 db
- mérleg 1 db
- infra panel 2 db
- páraelszívó 1 db

A konyhákban a HACCP élelmiszerbiztonsági rendszer követelményeit kötelező betartani, ami kiterjed a konyha működésének összes higiéniai előírására. Ez a szigorú higiéniai szabályozás a pandémiától függetlenül is kötelezően működött.

A pandémia ideje alatt, a munkavállalókat érő fertőzésveszély, és az esetleges fertőzés továbbadásának minimalizálása érdekében arcot és száját elfedő maszk viselése vált kötelezővé, ami évközben a járvány terjedésétől függően mérséklődött az áruátvételkor való kötelező maszkhasználatra, illetve más területen dolgozókkal történő érintkezés idejére. Ez az ajánlások figyelembe vételével megszűnt.

Az energiaárak növekedése miatt, azok mérséklésére a gáztól független fűtés kialakítása vált szükségessé, ennek érdekében infrapanelek kerültek használatba.

A konyhákban a szakmai létszámot tekintve változás nem történt

16. Gyermekétkeztetés

Működési engedély, ellátási terület:

A Homokháti Szociális Központ „A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól” szóló 2009. évi LXXVI. törvény, valamint a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény, valamint a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet alapján 2017.01.01. naptól látja el a gyermekétkeztetés feladatait az ásotthalmi Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola diákjai számára.

Az engedély a hideg-meleg ételek forgalomba hozatalát engedélyezi.

Az engedély visszavonásig érvényes.

Külön engedély: a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Kistéleki Járási Hivatala az alábbiakban felsorolt élelmiszerek kiskereskedelmi forgalomba hozatalát engedélyezi.

- Hűtést igénylő tej-és tejtermék,
- Hideg-meleg étel
- Az engedély száma:333-08-KüE.-00538
- Az engedély visszavonásig érvényes.

Személyi feltételek:

A gyermekétkeztetés szakfeladaton

- 0,75 fő asszisztens
- 2 fő konyhai kisegítő
- 1 fő tiszteletdíjas kapcsolattartó munkatárs lát el feladatot.

Tárgyi feltételek:

A Kiss Ferenc Általános Iskola ebédlőjében történik az általános iskolás gyermekek étkeztetése. A tálaló konyhán készítik el a gyerekeknek a tízórait, tálalják ki az ebédet és adják ki az uzsonnát.

Minden év augusztusában megtörténik a tálaló konyha és az ebédlő tisztasági meszelése és festése.

Szakmai munka bemutatása, 2022. évi statisztikai adatok

Az asszisztens feladatai közé tartozik az iskolai kapcsolattartóval a létszám egyeztetése, étkezés számlázása, a kedvezményben részesülő gyermekek igazolásának érvényességi idejének figyelemmel kísérése, begyűjtése.

A konyhai kisegítők feladata létszám alapján a tízórai elkészítése, a tízóraihoz tartozó folyadék kiadagolása, a főzőkonyháról érkező ebéd átvétele, kitálalása, az uzsonna kiadása. A zákányszéki konyháról érkező diétás ebédek átvétele, kitálalása. A tálalókonyha és az ebédlő fertőtlenítése, takarítása.

Az ebédtételnél lehetőség szerint a főzőkonyháról 2 dolgozó besegít a mosogatásban.

Zákányszék Község Önkormányzata a diétás étel biztosítására megkötött megállapodást 2022. július 1. napjával felmondta. Így a továbbiakban diétás étkezést nem tudunk biztosítani.

A 2022. évben a következők szerint alakultak a létszámok.

	Tízórai/adag	Ebéd/adag	Uzsonna/adag
Alsó tagozat	14 455	17 143	14 513
Felső tagozat	5964	10 360	4567
Összesen:	20 419	27 503	19 080

Pandémia hatása:

A konyhákban a HACCP élelmiszerbiztonsági rendszer követelményeit kötelező betartani, ami kiterjed a tálaló konyha működésének összes higiéniai előírására.

A pandémia ideje alatt, a munkavállalóknak az arcot és szájat elfedő maszk viselése kötelező volt. Az étkezések alkalmával egyszerre egy osztály tartózkodott az ebédlőben. Az evőeszközt, szalvétát, poharat a dolgozók rakták a tálcára, ezzel is csökkentve a fertőzés esetleges terjedését. A járványügyi előírásoknak megfelelően történt a fertőtlenítés az ebédlő és a tálalókonyha területén.

A koronavírus-világjárványból adódó veszélyhelyzet utolsó napja 2022. május 31-e.

2022. június 1-től a vészhelyzetet feloldották, így a pandémia alatti járványügyi előírások feloldásra kerültek.

Ellenőrzések:

Évente egy alkalommal HACCP felülvizsgálat történik.

Fejlesztendő terület:

Az elhasználódott eszközöket folyamatosan pótoljuk.

17. Mini Bölcsőde

A Pusztamérgesi Községi Önkormányzat a TOP – 1.4.1 – 19. pályázat keretein belül a Mini Bölcsőde épületének kialakításáról gondoskodott, mely épület használatbavételi engedélye az Önkormányzat által 2022. július hónapban beszerzésre került, így az Önkormányzat a Mini Bölcsőde mihamarabbi megnyitását tűzte ki célul.

A Pusztamérgesi Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2022. augusztus 03. napján rendkívüli ülést tartott, mely során a 101/2022. (VIII.03.) Kt határozatával a Pusztamérgesi Mini Bölcsőde (6785 Pusztamérges, Szent István utca 7.) működtetését és használatát a Képviselő-testület a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ (6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18.) részére történő átadás szándékáról döntött.

A szükséges személyi feltételek kialakítása érdekében a Homokháti Kistérség Többcélú Társulás Társulási Tanácsa 2022.08.18.-i rendkívüli társulási ülésen elfogadta a Homokháti Szociális Központ Pusztamérgesi Telephelyénél majd az érvényes szolgáltatói nyilvántartás meglétét követően a Pusztamérgesi Mini Bölcsőde (6785 Pusztamérges, Szent István utca 7.) szervezeti egységénél 2022.09.01-től 1 fő dajka munkakör, 2022.10.15. naptól 2 fő kisgyermeknevelő munkakör létrehozását. Az újonnan kialakításra kerülő szervezeti egység magasabb vezetői munkakörét a Homokháti Szociális Központ magasabb vezetője látja el meglévő vezetői munkaköre mellett.

A sikeres működési engedélyeztetési eljárás lefolytatását követően 2022.11.02. naptól megtörtént az új telephely bejegyzése a szolgáltatói nyilvántartásba az alábbi paraméterekkel:

- Az új szolgáltatási telephely elnevezése: Babóca Mini Bölcsődei Telephely
- Engedélyezett férőhelyszám: maximum 7 fő
- Ellátási terület: Bács-Kiskun és Csongrád-Csanád Megye közigazgatási területe
- Szolgáltatásnyújtás telephelyének címe: 6785 Pusztamérges, Szent István utca 7. szám, Hrsz: 255/1.

A Mini Bölcsőde 2022. 11. 07. napján kezdte meg működését, 5 kisgyermek 2022. 11. 07. napjától, 1 kisgyermek 2022. 11. hó 17 napjától és 1 kisgyermek szülei 2022.11. 21 napjától igényelték a bölcsődei ellátást.

17. 1. A mini bölcsőde tárgyi feltételei

17.1.1. Csoportszoba A csoportszobák alapterülete megfelel a követelményeknek, valamint a csoport létszámának. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel és játékokkal rendelkezünk. Elegendő hely áll rendelkezésre a nagy mozgásos tevékenységekhez és a többi játékokhoz. A gyermekeknek saját helyük van az

asztalnál étkezéskor, illetve állandó ágyazási helyet biztosítunk a nyugodt alvás lehetőségének megteremtéséhez, így a tárgyi állandóság elve is megvalósul.

A csoportszobában pihenősarok van kialakítva, a párnák, puha textil játékok nyugtató hatásúak lehetnek a gyermekek számára.

17.1.2. Játékkészlet A játékkészlet kapcsán biztonsági, egészségügyi, illetve pedagógiai szempontok is figyelembe lettek véve. Minden tevékenységformához rendelkezünk játékkészlettel, jellemzően konstruáló, szerepjátékhoz kapcsolódó, logikai készséget fejlesztő, alkotó, illetve mozgásfejlesztő játékokkal vagyunk felszerelve, melyek minősége megfelelő, kiváló. A különböző korcsoportok és a nemek közti különbségnek megfelelően van a játékkészlet kialakítva. A játékok biztonságos használatára, valamint a tisztán tartására különös gondot fordítunk.

Eleget tesz a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 11.melléklet „A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök” fejezetben leírtaknak.

17.1.3. Fürdőszoba A fürdőszoba közvetlenül a csoportszobához kapcsolódik. A gyermekek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak a gyermekek méretéhez igazítottak és megfelelően felszereltek.

17.1.4. Gyermeeköltöző A gyermekek váltó és otthoni ruháinak jellel ellátott bölcsődei öltözőszekrényeket biztosítunk. A törvényes képviselők számára a várakozás feltételeit az átadóban tesszük lehetővé. A törvényes képviselők számára a faliújságon találhatóak a tájékoztatási jellegű információk.

17.1.5. Udvar, terasz: Az épület két oldalát az udvar felől fedett, burkolt terasz veszi körbe, esős időben levegőztetésre használhatóak. A játszórész füvesített, a füves és szilárdburkolat aránya szabványnak megfelelő. Az udvar eszközkészlete gazdag, csúszda, rugós hinták, libikóka, futó biciklik, homokozó található, kerti bútorok megpihenésre, leülésre, a nyári meleget a párapuval lehet enyhíteni.

17.1.6. Melegítőkonyha Az ételeket fogyasztásra kész állapotban, zárt szállítóedényben, megfelelő hőmérsékleten kapjuk meg. Az ételek tálalását a konyhai feladatokat ellátó munkatársunk - élelmezés- egészségügyi és élelmiszer higiénés előírásoknak megfelelően végzi.

Az Állategészségügyi és Élelmiszer- ellenőrző Hivatal és a NÉBIH előírásainak megfelelően, illetve a HACCP rendszer szabályait betartva történik az élelmiszerek tárolása és felhasználása.

17.2. Személyi feltételek a mini bölcsődében

A minimum személyi feltételeket a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1. sz. melléklete határozza meg.

Mini bölcsődénk személyi feltétele az előírásoknak megfelel, minden bölcsődei dolgozó rendelkezik a megfelelő képesítéssel.

17.2.1.Munkakörök:

- Intézményvezető: 1 fő
- Kisgyermeknevelő: 2 fő
- Bölcsődei dajka: 1fő

Helyettesítést szakképzett dolgozó alkalmazásával oldottuk meg.

17.3. Munkarend

- **KISGYERMEKNEVELŐ I.** munkaideje **naponta 6.30-15.00**, munkaközi szünet 30 perc
(heti munkaidő 40 óra, **kötelező óraszám 35 óra.** a kötelező óraszám felüli idő magába foglalja a nevelés-gondozás előkészítésével, az adminisztrációval családlátogatással töltött időt.

- **KISGYERMEKNEVELŐ II.** munkaideje **naponta 9.00-17.30** óráig, munkaközi szünet 30 perc (heti munkaidő 40 óra, **kötelező óraszám 35 óra.** a kötelező óraszám felüli idő magába foglalja a nevelés-gondozás előkészítésével, az adminisztrációval családlátogatással töltött időt.
- **DAJKA** munkaideje naponta: 7.30-16.00 óráig tart, munkaközi szünet 30 perc.

17.4. A családok és a mini bölcsőde kapcsolata

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást, melyre a következő lehetőségeink vannak:

- napi találkozások
- hirdetőtáblán az aktuális információk megosztása
- családi füzet (kölcsönös információcsere)
- szülői értekezlet
- egyéni beszélgetések
- szülőcsoportos beszélgetések
- családi délután
- családlátogatás

Mini Bölcsődénkben a családokkal való együttműködés legfontosabb színtere a családlátogatás.

A szolgáltatás igénybevételét minden alkalommal megelőzték a családlátogatások, amely a család és a bölcsőde, a szülő, a kisgyermeknevelő és gyermek közti **kapcsolat kialakításának egyik fontos formája.** Jó lehetőséget adott az **ismerkedésre,** a gyermek mélyebb **megismerésére** az ő biztonságot nyújtó környezetében.

Ezen alkalomkor megbeszélésre kerültek, hogy a beszoktatás tervezett folyamata hogyan történik.

A családlátogatások minden alkalommal előre egyeztetett időpontban történtek, amelyen részt vett mind két kisgyermeknevelő és a Pusztamérgesi telephelyvezető is.

A 2022/2023 nevelési év 2022. december 31. napjáig egy alkalommal szerveztünk szülői értekezletet, egy alkalommal családi délutánt, egy alkalommal szülőcsoportos megbeszélést

17.5. A mini bölcsődei élet megszervezése

A mini bölcsődénkben a nevelési gondozási feladatokat a Szakmai Programunkban meghatározott nevelési gondozási elvek szerint végeztük.

A fenntartó által elfogadott nevelési év helyi rendjében került meghatározásra kerültek a:

- fontosabb események, bölcsődei ünnepek,
- szünetek időpontjai,
- nevelés-gondozás nélküli munkanapok,
- ellenőrzési feladatok,

A mini bölcsődénkben saját kisgyermeknevelő rendszer működik.

Meghatározott napirend szerint történik a gondozási nevelési feladatok megvalósítása.

A bölcsődei napirendünk úgy van kialakítva, hogy biztosítsa a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A bölcsődében heti rend szerint zajlanak a kezdeményezések, e tevékenységek során minden kisgyermek képességéhez és kedvéhez mértén kapcsolódhat be, ezek a kezdeményezések nem kötelező jellegűek. Különböző eszközök biztosításával is lehetőséget adunk az eltérő életkorú és képességű gyermekek számára a tevékenységben való részvételre, erre jó példa az alkotás során használt marokkréta a kisebbek számára, míg a nagyobbak már választhatják a színes

ceruzákat vagy festésnél az ecsethasználat mellett lehetőség van ujjfestésre, nyomdázásra egyaránt. A kezdeményezésekor figyelembe vesszük a gyermekek aktuális érdeklődését, érzelmi állapotát egyaránt. Fontos, hogy a gyermekek bölcsődében töltött ideje tartalmas és minőségi legyen, a szabad játéktevékenység mellett legyen lehetőségük bekapcsolódni olyan közös tevékenységekbe is, mint a tervezett játéktevékenység kezdeményezés.

Kezdeményezéseinket úgy alakítjuk, hogy azok figyelemfelkeltők legyenek akár a legkisebbek számára is.

Programjaink havi bontásban:

November hónap

A kisgyermekes folyamatos beszoktatásával telt. A beszoktatási tervnek megfelelően az első héten a szülő is jelen volt a bölcsődében. A módszer lehetőséget adott, arra, hogy a lehető legkíméletesebb módon történjen az első családról való leválás. A beszoktatás a kisgyermeknevelő feladata. Az anya vagy az apa jelenléte megkönnyíti a gyermek számára az új környezet elfogadását, elősegíti a kisgyermeknevelővel való jó kapcsolat, érzelmi kötődés kialakulását.

December hónap

Mikulás várás

Mesekönyvek nézegetésével, énekléssel, zene hallgatással telt a délelőtt

Adventi készülődés

A gyerekek és szülők közös kézműves foglalkozása,

Karácsony

A karácsony előtti utolsó nevelési-gondozási napon az ünnepre hangoló énekek éneklésével, zenekhallgatással, könyvek nézegetésével telt a délelőtt.

A nevelő- gondozó munka eredményességének figyelemmel kísérését a kisgyermekről folyamatosan vezetett csoport napló és a negyedévente megismételt Fejlődési napló pontos vezetése segítette.

Belsőellenőrzések:

Az ellenőrzési ütemtervünknek megfelelően folyamatosan végezte a telephelyvezető az ellenőrzéseket.

Ellenőrzés módszere: dokumentum ellenőrzés volt.

Ellenőrzésre került:

- mini Bölcsődei csoportnapló
- családlátogatásról feljegyzés
- beszoktatási összefoglaló

18. Ellenőrzések

18.1. Az Intézmény **belső ellenőre** 2023. január hónapban ellenőrizte a 2022. évi normatív támogatások igénylését, elszámolását, amelyet megalapozottnak talált.

18.2. Az **Állami Számvevőszék** 2021.03.04.-i értesítő levele szerint ellenőrizte Intézményünk gazdálkodását, szabályszerű működését, az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését „Az önkormányzati intézmények ellenőrzése-Az önkormányzat és társulás irányítása alá tartozó intézmények integritásának monitoring típusú ellenőrzése” elnevezéssel. Az ellenőrzés célkitűzése az önkormányzati rendszerben zajló folyamatok kockázatainak figyelemmel kísérésével az Intézmény célzott, hatékony ellenőrzése.

Az Elektronikus Adatszolgáltatási Rendszerbe 2021.03.10. és 2021.03.17. között volt lehetőség a kért dokumentumok feltöltésére, mely határidőre meg is történt.

2021.11.15.-i levelükben megfogalmazott szabálytalanságok, hiányosságok ellenére a 21095 számú jelentésben Intézményünk alacsony kockázati besorolást kapott. A hiányosságok pótlására és azok elfogadására már a 2022-es évben került sor. A 22011 számú jelentésben foglaltak szerint az Intézmény kockázati szintje az Intézmény által tett intézkedés hatására alacsonyra csökkent.

18.3. A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a CS/C01/000441-1/2022. számú értesítés szerint hatósági ellenőrzést indított meg a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet 36. § (1) bekezdés szerint a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ keretein belül működő **Család-és Gyermekjóléti Központ** (6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18.) és **Család-és Gyermekjóléti Szolgálat engedélyesek** (6782 Mórahalom, Röszei út 2., 6787 Zákányszék, Dózsa György u. 44., 6783 Ásotthalom, Királyhalmi u. 2-6., 6793 Forráskút, Fő u. 74/A, 6794 Üllés, Radnai u. 22.).

A 2023.02.15-2023.02.16. napokon lefolytatott ellenőrzésről készült CS/C01/00044-8/2022. számú értesítésben a hatóság megállapította, hogy a Család-és Gyermekjóléti Központ engedélyesnél jelenleg 1,5 fő iskolai és óvodai szociális segítő munkakör van betöltve. A köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekek száma (3307 fő) további 2 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott szociális segítő alkalmazását teszi szükségessé.

A betöltetlen álláshelyek oka a szakemberhiány, hiszen az álláshelyek meghirdetésre kerültek, ugyanakkor megfelelő végzettséggel rendelkező szakember nem jelentkezett. Jogszabályi kötelezettségeinknek eleget téve a betöltetlen álláshelyek azóta is folyamatosan pályáztatás alatt állnak.

Egyebekben megállapította a hatóság, hogy a fenntartó a szabályos működés feltételeit biztosítja, az ellenőrzés jogsértést nem tárt fel, így a hatósági eljárás megindítása nem indokolt.

18.4. A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a CS/C01/00383-1/2022. számú értesítés szerint hatósági ellenőrzést indított meg a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ Pusztamérgesi Telephelye (**6785 Pusztamérges, Petőfi u. 47.**) által biztosított alapellátások (étkeztetés-szociális konyha, népkonyha, házi segítségnyújtás, 30fős idősok nappali ellátása) vonatkozásában. A 2023.05.24.-én lefolytatott ellenőrzés megállapította, hogy házi segítségnyújtás, nappali ellátás, és szociális étkeztetés esetén ellátotti interjú készült, mely alapján általánosságban elmondható, hogy az ellátottak az ellátás színvonalával, a szakdolgozók munkájával maximálisan elégedettek, panasz, kifogás nem merült fel. A működést engedélyező szerv a CS/C01/00383-12/2022. számú értesítésében foglaltak szerint a hatósági ellenőrzés során olyan jogsértést nem tárt fel, amely hatósági eljárás indítását indokolná.

18.5. A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a CS/C01/00384-1/2022. számú értesítés szerint hatósági ellenőrzést indított meg a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ Öttömösi Telephelye (**6784 Öttömös, Béke u. 3.**) által biztosított alapellátások (étkeztetés-szociális konyha, népkonyha, házi segítségnyújtás, 30 fős idősok nappali ellátása) vonatkozásában. A 2023.05.24.-én lefolytatott ellenőrzés megállapította, hogy házi segítségnyújtás, nappali ellátás, és szociális étkeztetés esetén ellátotti interjú készült, mely alapján általánosságban elmondható, hogy az ellátottak az ellátás színvonalával, a

szakdolgozók munkájával maximálisan elégedettek, panasz, kifogás nem merült fel. A működést engedélyező szerv a CS/C01/00384-12/2022. számú értesítésében foglaltak szerint a hatósági ellenőrzés során olyan jogsértést nem tárt fel, amely hatósági eljárás indítását indokolná.

18.6. A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a CS/C01/00385-1/2022. számú értesítés szerint hatósági ellenőrzést indított meg a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ Mórahalmi Tagintézménye (**6782 Mórahalom, Zákányszéki út 21.**) által biztosított alapellátások (étkeztetés-szociális konyha, népkonyha, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása) vonatkozásában. A 2023.05.18.-án lefolytatott ellenőrzés megállapította, hogy házi segítségnyújtás, nappali ellátás, és szociális étkeztetés esetén ellátotti interjú készült, mely alapján általánosságban elmondható, hogy az ellátottak az ellátás színvonalával, a szakdolgozók munkájával maximálisan elégedettek, panasz, kifogás nem merült fel. A működést engedélyező szerv a CS/C01/00385-9/2022. számú értesítésében foglaltak szerint a hatósági ellenőrzés során olyan jogsértést nem tárt fel, amely hatósági eljárás indítását indokolná.

18.7. A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a CS/C01/00386-1/2022. számú értesítés szerint hatósági ellenőrzést indított meg a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ Üllési Tagintézménye (**6794 Üllés, Radnai u. 22.**) által biztosított alapellátások (házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása-demens ellátással) vonatkozásában. A 2023.05.26.-án lefolytatott ellenőrzés megállapította, hogy házi segítségnyújtás és nappali ellátás esetén ellátotti interjú készült, mely alapján általánosságban elmondható, hogy az ellátottak az ellátás színvonalával, a szakdolgozók munkájával maximálisan elégedettek, panasz, kifogás nem merült fel. A működést engedélyező szerv értesítésében foglaltak szerint a hatósági ellenőrzés során olyan jogsértést nem tárt fel, amely hatósági eljárás indítását indokolná.

18.8. A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a CS/C01/00388-1/2022. számú értesítés szerint hatósági ellenőrzést indított meg a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ Forráskúti Telephelye (**6793 Forráskút, Fő u. 74/A**) által biztosított alapellátások (házi segítségnyújtás) vonatkozásában. A 2023.05.26.-án lefolytatott ellenőrzés megállapította, hogy házi segítségnyújtás esetén ellátotti interjú készült, mely alapján általánosságban elmondható, hogy az ellátottak az ellátás színvonalával, a szakdolgozók munkájával maximálisan elégedettek, panasz, kifogás nem merült fel. A működést engedélyező szerv értesítésében foglaltak szerint a hatósági ellenőrzés során olyan jogsértést nem tárt fel, amely hatósági eljárás indítását indokolná.

18.9. A **Magyar Államkincstár** Csongrád-Csanád Megyei Igazgatósága CSO-ÁHI/1135-3/2022. iktatószámú értesítése szerint 2022.10.03.-2022.10.06. között helyszíni ellenőrzést tartott a Mórahalom Városi Önkormányzat központi költségvetésből származó támogatásai 2021. évi elszámolása megalapozottságának, felhasználása jogszerűségének érdekében az alábbi ellátások vonatkozásában:

szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás (szociális segítség, személyi gondozás), időskorúak nappali ellátása, demens személyek nappali ellátása, szenvedélybetegek nappali ellátása. A CSO-ÁHI/1135-24/2022. számú jegyzőkönyvben foglaltak szerint a helyszíni ellenőrzés Ft-ban kötelezettséget nem keletkeztető eltérés megállapításával zárult.

19. Intézményi pályázatok

19.1. GYVRE2021 pályázat

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma felkérésére a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet pályázatot hirdetett „A gyermekeink védelmében informatikai rendszerhez kapcsolódó eszközbeszerzés támogatása 2021” (GYVRE2021) címmel. A pályázati program célja, hogy támogatást nyújtson a család- és gyermekjóléti szolgálatnak a gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer használatához, ezzel segítve a szolgáltatás szakmai működését.

Az igényelt támogatás minimum összege: 100 000 Ft, maximum összege: 1 000 000 Ft. Támogatás intenzitása: 100,00 %, önrész vállalása nem feltétel. Jelenlegi értelmezésünk alapján Intézményünk 5 000 000,-Ft-ra jogosult, mivel 5 telephelyre rendelkezünk külön-külön működési engedéllyel.

Pályázatot nyújthattak be a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett család- és gyermekjóléti szolgálatok, szolgálatonként egy pályázat benyújtására volt lehetőség.

A pályázat által támogatott költségtételek az alábbiak voltak:

- számítógép vásárlása - asztali számítógép és komponensei (monitor, és perifériás eszközök, billentyűzet, egér) vagy laptop, - minimum RAM kapacitás 8 GB,
- windows 10 operációs rendszer,
- usb wifi adapter,
- multifunkciós nyomtató.

A meghirdetés dátuma: 2021.09.01. Benyújtási határidő: 2021. október 1.

Intézményünk, az általa működtetett öt Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tekintetében (Ásotthalom, Forráskút, Mórahalom, Üllés, Zákányszék) nyújtotta be pályázatát, melynek keretében 8 darab HP laptopra és 5 darab multifunkcionális nyomtatóra pályázott. A pályázat elbírálása során a nyomtatók beszerzését nem támogatták, így **mindösszesen 2.141.753 Ft összegű támogatást nyertünk** az alábbiakban részletezettek szerint.

Ásotthalmi Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2 darab HP notebook beszerzése: 505.293 Ft
Forráskúti Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál 1 darab HP notebook beszerzése: 304.324 Ft
Üllési Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál 1 darab HP notebook beszerzése: 304.324 Ft
Mórahalmi Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2 darab HP notebook beszerzése: 505.293 Ft
Zákányszéki Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2 darab HP notebook beszerzése: 522.519 Ft

A támogatás felhasználása megtörtént határidőn belül, 2022.06.30. napig.

A pályázati elszámolást jóváhagyták, elfogadásra került.

19.2. Magyar Falu Program

A Miniszterelnökséget vezető miniszter pályázatot hirdetett a Magyar Falu Program keretében az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok korszerűsítésére, fejlesztésére, felújítására, építésére, valamint eszközök beszerzésére (a kiírás kódszáma: MFP-ÖTIK/2021). Ezen pályázati kiírás MFP-ÖTIK/2021/4. számú pályázati kategóriájára a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása pályázatot nyújtott be 2021.05.13-án, Zákányszéki Védőnői Szolgálat fejlesztése címmel. Az épület a Zákányszék, Petőfi utca 11. szám alatt található, Zákányszék Község Önkormányzatának tulajdonában van. A Védőnői Szolgálat üzemeltetője a Homokháti Szociális Központ, melynek fenntartója a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása. A pályázat, 2021.10.21. dátumú támogatói okirata szerint a pályázat támogatásra jogosult, melynek teljes elszámolható költsége **20.166.770, - Ft**, önerőt nem igényel.

A pályázat célja, hogy a kis alapterület ellenére egy modern védőnői szolgálat kerüljön kialakításra a meglévő épület teljes akadálymentesítésével, és a mindennapi feladatellátás során használt eszközök, informatikai eszközök kicserélésével.

Az épület felújítása vonatkozásában a falak kivételével a jelenlegi személyi mosdó helyett egy akadálymentes mosdó és egy hozzá tartozó rámpa kerül kialakításra. A tanácsadó és a váróterem funkcióinak megcserélésével szeretnénk a megfelelő elrendezést kialakítani, továbbá a burkolatok, belső nyílászárók cseréje, az elavult elektromos hálózat felújítása, a vízhálózat és a teljes épületgépészet modernizálása, bővítése a cél.

Beszerzésre kerül továbbá 2 db zárható íróasztal, 4 db pelenkázó asztal, 1 db hűtőszekrény, 10 db várótermi szék, 2 db csecsemőmérleg, 2 db vérnyomásmérő 2 db gyermekmandzsettával, 2 db lázmérő, 2 db vércukorszintmérő, 1 db audiométer, 1 db szívhangvizsgáló készülék, 1 db személymérleg, továbbá 2 db laptop, 2 db okostelefon és 2 db tablet.

A projekt során az eszközbeszerzéseket Intézményünk, míg a felújítási, átalakítási munkálatokat Zákányszék Község Önkormányzata koordinálta, mely feladatmegosztást a Társulás el is fogadott.

A projekt megvalósításának határideje 2022.07.31, mely a kivitelezési munkálatok csúszása miatt meghosszabbításra került 2023.04.29. napig.

19.3. NKA pályázat

Nemzeti Kulturális Alap által meghirdetett „Idősek klubja” tevékenységet Magyarországon ellátó szervezetek által megvalósításra kerülő közösségépítő kulturális programok megvalósítására nyújtott be Intézményünk pályázatot, 205108/7435 pályázati azonosítóval, múzeumlátogatás, színházlátogatás megvalósítására.

A pályázatban megigényelt 972 000 Ft támogatást a Közművelődési Kollégium 2022.08.09.-i ülésén jóváhagyta, melyről a 70295/22 számú levelében tájékoztatott. A pályázat intenzitása: 100,00 %

Múzeumlátogatás keretében az intézményünkhöz tartozó 3 település Tagintézményeinek részvételével (Ásotthalmi, Zákányszéki és Móraalmi Tagintézmények) 100 fő klubtag részére lehetőség nyílt az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban tett látogatásra. Idős ellátottjainkat 20 fő kísérő segítette a kirándulás során. A kirándulásra 40-40-40 fő részvételével 2022. októberében, 3 egymást követő napon került sor. Az utazás autóbusszal valósult meg, amelynek költségét a Homokháti Szociális Központ vállalta és finanszírozta.

Színházlátogatás keretében megvalósított programon belül szintén a 3 település (Ásotthalmi, Zákányszéki és Móraalmi Tagintézmény) ellátottjai, kísérőkkel együtt 122 fő részvételével 2022. 10. 10-én a móraalmi Aranyzöm Rendezvényház előadásában a Hippolyt a lakáj című zenés vígjátékot tekintették meg.

2023.02.24. napon benyújtásra került az elektronikus felületen a pályázati elszámolás, melynek jóváhagyása még nem történt meg.

20. Összefoglaló

A szakmai beszámoló reményeink szerint jól reprezentálja a településeken végzett sokrétű szociális és gyermekvédelmi tevékenységet, mellyel az Intézmény szervesen hozzájárul a térség szociális biztonságához.

Az intézmény azonban nem tudna ezen a színvonalon végezni a tevékenységét, ha a társult önkormányzatoktól nem kapnák meg azt az anyagi, erkölcsi támogatást mely nélkülözhetetlen az intézmény rentábilis működéséhez.

Mórahalom, 2023. 05. 12.

Tisztelettel:

Melléklet: a szakmai létszám és ellátotti létszám egymáshoz való viszonya (a Homokháti Szociális Központ által közalkalmazotti kinevezéssel foglalkoztatottak létszáma, és az ellátotti létszám 2022. december 31. napján)

Az intézmény szakmai összetétele:

Szakfeladat	Ellátotti létszám	Szakmai létszám	Létszám
Központ – szervezeti egység		1 fő Intézményvezető (Szakvizsgázott szociális munkás, okleveles szociálpolitikus egyetemi végzettség, védőnő) 1 fő Gazdaságvezető (pénzügyi- számviteli főiskolai végzettség, államháztartási mérlegképes könyvelő) 1 fő Munkaügyi ügyintéző (középfokú végzettség – közgazdasági szakközépiskola, szociális asszisztens végzettség) 1 fő könyvelő (felsőfokú mérlegképes könyvelői végzettség vállalkozói szakon) 0,5 fő pénztáros (érettségi, jogi asszisztens végzettség)	5 fő
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Kistérség lakosság száma: 29747 fő A Kistérségben a 0-17 éves korúak száma: 4983 fő	1 fő családsegítő és szakmai vezető - Zákányszék, (nevelőtanári és gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó végzettséggel) 1 fő szociális munkás - Forráskút 1 fő szociális munkás - Üllés 2 fő szociális munkás - Ásotthalom	5 fő
Család – és Gyermekjóléti Központ	Kistérség lakosság száma: 29747 fő	1 fő Szakmai vezető – (szociális munkás) 3 fő Esetmenedzser (szociális munkás, szociálpedagógus) 0,5 fő – járási jelzőrendszerei tanácsadó 0,5 fő családsegítő (szociálpedagógusi végzettséggel) 1 fő családsegítő (szociális munkás) 0,5 fő családterapeuta - szakvizsgázott szociális munkás 0,5 fő diagnózis felvételi esetmenedzser szociális munkás	14 fő

		2 x 0,5 fő pszichológus – tanácsadó 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő (szakvizsgázott szociálpedagógus 2x0,5 fő óvodai és iskolai szociális segítő – szociálpedagógus, szociális munkás 1 fő jogi tanácsadó - jogász	
Házi segítségnyújtás	203 fő (ebből 168 személyi gondozásban, 35 fő szociális segítésben részesül)	20,5 fő gondozó - szociális gondozó és ápoló végzettség 2 fő gondozó - általános ápoló, általános asszisztens végzettség	23 fő
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	209 db készülék (melyből 171 db támogatott 2022. évben)	21 fő gondozónő és/vagy anyagondnok	23 fő
Étkeztetés	355 fő	1,75 fő asszisztens – szociális gondozó és ápoló; szociális asszisztens végzettség	3 fő
Tanyagondnoki szolgálat	3 szolgálat	3 fő tanyagondnok	3 fő
Idősek nappali ellátása, és az idősek nappali ellátásán belül működtetett, demens betegek nappali ellátása, utóbbi 3 telephelyen.	236 fő demens: 11 fő	4 fő terápiás munkatárs (tagintézmény-/telephelyvezető, végzettség megszerzése előírva) 2 fő szociális munkatárs (tagintézmény-vezető) 10,75 fő gondozó 2 terápiás munkatárs <u>Ezek szakképesítés szerint:</u> 6 fő szociális munkás 1 fő szociálpedagógus 11,75 fő szociális gondozó és ápoló 1 fő általános ápoló és asszisztens	19 fő
Szenvedélybetegek nappali ellátása	25 fő	0,5 fő viselkedéselemző, pszichológus (szakmai vezető) 0,5 fő terápiás munkatárs – érettségi (szakképzettség megszerzése előírva) 0,5 fő gondozó - általános ápoló, általános asszisztens végzettség	3 fő
Közösségi pszichiátriai ellátás	58 fő	Közösségi koordinátor: 0,5 fő szociális munkatárs (szakmai vezető) - szociális munkás Közösségi gondozó: 2,25 fő gondozó - szociális gondozó és ápoló, szociális asszisztens 0,5 fő gondozó - általános ápoló, általános asszisztens	7 fő

Támogató szolgálat	49 fő	1 fő segítő (szakmai vezető) érettségi támogató szolgálat 1 fő terápiás munkatárs - diplomás ápoló 2 fő segítő - érettségi, támogató szolgálat (gépkocsivezető) 2,25 fő segítő - szociális gondozó és ápoló 0,5 fő általános ápoló, általános asszisztens, személyi segítő	9 fő
Idősek ápolást-gondozást nyújtó otthona	Idősek Bentlakásos Otthona Ásotthalom: 36 fő Idősek Bentlakásos Otthona Zákányszék: 16 fő	0,5 fő vezető gondozó 0,5 fő szakmai vezető (végzettség megszerzése előírva) 2 x 0,5 fő terápiás munkatárs 14 fő gondozó (3 főnek végzettség megszerzése előírva) 0,25 fő mozgásterapeuta 1 fő foglalkozás szervező 0,5 fő konyhai kisegítő 1 fő mosodai alkalmazott 2 fő takarító 1,5 fő karbantartó 0,5 fő szociális segítő <u>Szakképesítés szerint:</u> 0,5 fő általános szociális munkás, szociális gondozó és ápoló 2 fő szociális asszisztens 16 fő szociális gondozó és ápoló 1 fő általános ápoló és általános asszisztens 1 fő érettségi 2 fő 8 általános iskola	26 fő
Főzőkonyha	Ásotthalmi főzőkonyha: 64 797 adag étel/év Zákányszéki főzőkonyha: 42 113 adag adag étel/év	2 fő élelmezésvezető 7,25 fő szakács 0,25 fő készlet- és anyagnyilvántartó (érettségi) 1 fő konyhai kisegítő	9 fő
Védőnői szolgálat	194 fő/év	2 fő védőnő 0,125 fő védőnő - eseti helyettes	3 fő
Gyermekekéztetés	27503 adag ebéd/év	2 fő konyhai kisegítő 0,75 fő asszisztens	3 fő
Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása	85 fő/év (csoportos foglalkozáson)	1,25 fő terápiás munkatárs 0,75 fő szociális munkatárs	2 fő

	résztvevők száma az év során: 58 fő)	
--	--	--

Mindösszesen 134 fő közalkalmazotti kinevezéssel foglalkoztatott munkavállaló és **2 fő Közfoglalkoztatási törvény alapján** foglalkoztatott munkavállaló dolgozott 2022-ben az Intézménynél.

Melléklet: Szervezeti ábra

